מבצע לחודש הבא!

888

קאראד מדיח כלים מושלם

5 תוכניות הדחה!

מדיח ביתי רב תוכניתי. הקומפקטי היחיד עם 5 תוכניות הדחה בדרגות חום שונות הכוללת תכנית מיוחדת לשטיפה מחירה בת 7 דקות. מסובבים את חכפתור המתאים - וחכלים יוצאים מבריקים ויבשים.

קומפקטי בגודל

אין אף ס"מ מיותר. מידותיו: עומק - 48.1 ס"מ, רוחב - 42.5 ס"מ, גובה - 45.2 ס"מ יתגלבשו בדיוק על חשיש שלך או בתוך ארונות המטבח שלך (BUILT IN).

קומפקטי בצריכת חשמל ומים

חקר לחשבונות חשמל מנופחים. צריכת מים וחשמל מינימלית. (W150-W350) וחיבור נפרד למים חמים עושים את קאראד חסכוני חרבה יותר ממדיחים אחרים.

תכולה מקסימלית ושטיפה מושלמת

לא פחות מ-30 צלחות בחדחה אחת וכל צלחת מצוחצחת. בקאראד חכלים מסודרים אלכסונית בקומת אחת לשטיפה מושלמת של כל חכלים.

שי חינם! "מגש הפלא"

עוד רעיון לכשרות וחיסכון. יותר כלים בפחות זמן. "מגש הפלא" מאפשר ניצול מירבי של המדיח וחיסכון במספר פעולות החדחה. ניתן לסדר בתוכו את חכלים באופנים שונים כדי לאפשר שטיפת יותר כלים בכל פעולה.

carad

מושלם מכל צד

יבוא ושיווק בלעדי בישראל: חוסן

תברת למוצרי חשמל בע"מ מיבוי הובר בישראל. רח' טעדיה גאון 19, ת"א, טל' 201622

להשיג ברשתות השיווק: שקם, טולוד, מת"מ, טולבו, אגד ובחנויות החשמל המובחרות

חוסן - חברה משותפת עם כור סחר בע"מ מב"

מאת ג. יפית

התענוג המתוק של החורף מגיע לישראל

כל אמריקאי מלקק מן התענוג — בממוצע — 24 ק"ג בשנה ★ הישראלי הממוצע מלקק — בינתיים — רק 6 ק"ג בשנה ★ רופאים ממליצים על אבילת גלידה בחורף ★ גלידה טובה רווקה כאשר סובלים מדלקת גרון ★ רק 200 קלוריות ב־100 גרם גלידה ★ מומדון יצרני הגלידה מציע עכשיו תענוג חורפי חדש: גלידת חורף יותר רכה. פחות קרה

בכל אמריקה חיו שבעון לאומי שמלקקים יום יום, 12 חודשים בשנה. באירופה הנשומה מלק־קים מתענוג המתוק כ־12 ק"ג בשנה, במ־מוצע.

אפילו במקרר־ביה הקפואה מלקק כל אחד בממו־צע 8 ק"ג בשנה. ועכשיו - מומדון יצרני הגלידה מביא את התענוג המתוק גם לחורף הישראלי: גלי־דת חורף חדשה, שהיא יותר רכה ופחות קרה.

ה„אירישע מאמא" שלנו ידעה כמעט הכל. היא ידעה שאחרי פירות אסור לשתות מים... היא יודעה שאם אוכלים בעמידה מקבלים רגליים שמנות... והיא ידעה גם שאסור לאכול גלידה בחורף...

היום כבר יודעים שדווקא בחורף כדאי וחשוב לא־כול גלידה, כי הגלידה כמקור אנרגיה היא אוצרת חום ומעניקה הרגשה נעימה ונוחה יותר בחורף.

נא לדביר – גלידת חורף

השבה מצפה לך במקרר שבמרכול הסתעה מתוקה: גלידת חורף. גלידה מיוחדת רכה יותר אך קרה פחות, להחידרך בכל הטעמים המוכרים והאהובים.

גלידה היא ICE CREAM באנגלית. גלידת חורף היא כמעט כולה CREAM. זוהי, אומנם, אותה הגלידה באותם הטעמים האהובים של הקיץ. אך היא רכה יותר, עדינה יותר, מוקצפת יותר – ולכן פחות קרה.

היא מכילה מעט יותר שמנת ולכן „מחליקה" בר־כות נעימה.

גם טעים – גם מזין

כראי גם לדעת, שגלידת חורף אינה רק טעימה ומרענגת. היא גם מזינה מאוד. גלידת חורף מכילה ויטמינים (בעיקר A), מינרלים, חלבונים ופחמימות. היא עשירה בסיד, פוספור, מינרלים אחרים וחומצות אמינות חשובות. בקיצור, כל מה שהיית רוצה שהילד שלך יאכל. וכאשר מדובר בגלידת חורף – את יכולה להיות בטוחה שהוא יאכל ו... יבקש עוד.

ביכוד בטעם טוב

עכשיו, כאשר הילד ידעה „משהו טוב", את יודעת מה להגיש לו. את גם יודעת איך לפנק את הבעל למנה אחרונה. חדרעין החמוד מכולם – יש לך כיבוד מרענן לזוגות אחו את הקפה כאשר באים אורחים. הא־מיני לי, זה יותר מקורי, יותר טעים וגם יותר קל להכנה מאשר עוגה למשל.

ואחרון אחרון חביב: כאשר את יוצאת לקניות, שי־מי לב לסימון המיוחד „גלידת חורף", המופיע בצורה בולטת בחזית כל חבילת גלידה מוצא. רק הסימון הזה מבטיח לך שאת מביאה הביתה גלידת־חורף אמיתית, טרוי.

גלידה – דתעגוג דאמוי האמריקאי

האמריקאים מודעים לגרשא הבריאות, והשולחן המשפחתי ערוך אצלם בהתאם ל„שכנון הבריאות הל־אומי" שהקים את היבשה.

רווקא משום כך, מפליא מקום הכבוד השמור לגלי־דה על השולחן האמריקאי. מחברד שהגלידה היא חתע־נוג הלאומי שלהם ובתחום זה הם הצליחו להשיג שיא עולמי: צריכת הגלידה הממוצעת לנפש בארה"ב מגי־עה ל־24 (כן, עשרים וארבעה) ק"ג מה שמרחים לא פחות – הצריכה בחודשי הקרף כמעט וגיעה משתנה.

מגוון גלידה בארוחה המשפחתית היא חלק מקרבות האכילה המודרנית. בארצות־הברית, כמו גם באירופה, משמשת הגלידה חומר־יסוד להכנת מעדנים. האמריקי אים קונים גלידה הרבה יותר, למשל, מקפה, דגים או תפוחים. גם החנות הקטנה ביותר, אי־שם בקנזס, תאבר לקוחות אם לא תחזיק מלאי קבוע של חבילות־גלידה. האמריקאים אינם מוכנים לוותר על גלידה, גם אם. כתב יגואר בלוח־השנה.

סופגניות גלידה ברוטב תות־שדה

ערר מעט תוכה. גם סטיבות הסילוסטר מתקרבות. האורחים לגמרם בסיבת סול תגר חם – הא את נכנסת עם מגש ההפתעות: סופגניות־גלידה ברוטב תות־שדה אחרה משקשת צמיח הנפלות כלליות!

מתכון (6־8 מנות)

חומרים:

סוכר לבן או שוקולד
6 כדורי גלידה וניל או שוקולד קרמל
אבקת סוכר
שמן לסיגון עמוק
300 גרם רוטב תות־שדה (מחית תות עם מעט סיגון)
עלי נענע לקישוט
בצק בירה
300 גרם קמח
1 בקבוק בירה
3 ביצים (חלבון מוקצף עם סוכר)
30 גרם שמן (2 כפות)
קורט מלח
20 גרם סוכר
אופן ההכנה:

1. חתכי 6 עיגולים מחוך הסוכר בעזרת כוס וסכין חדה. הסרי את ראש העיגול בחדרות והצאיאי את הצורה שתתקבל (מעין כוס). מלאי את חבוס כבדור גלידה, כסי עם המכסה הדרקי.
2. הקפיאי למשך 6 שעות.
3. הכיני בצק בירה מכל החומרים. אל מקצף החלבון והוסיפי בלילה.
4. טבלי את הכדור הקפוא בבצק הבירה וטגני בשמן עמוק וחם, עד שיזהיב.
5. הניחי על מפת ובזוקי אבקת סוכר.
6. צקי את רוטב התות. על צלחת. הנגשה. הניחי כדור במרכז הרוטב ועטרי בעלי נענע.

מה אומר הרופא על גלידה ודיפוי דלקות גרון

פרופ' יהודה שיגל מכיר הוסב את הנושא. עד לפני זמן קצר הוא שימש בנגל מחלקת אף־אוזן־גרון בבית־חולים ביילינסון. עם הידע והנסיון המקצועי שלו עסקה להתוסכ.

מלונב בעקרון פיסיולוגי פשוט – סטביר פרופ' שיג־דל. „כאשר ילד או אדם מבוגר מוכלים מחרוף מדלקת גרון, דווקא מאכל קריר יותר נקל על דיפוה. כאמר יש מצב נפות, שמים עליו אחבושת קרה כדי להוריד את הנפיחות. בדיוק לפי אותו הגיון, מדוע לא לתת גלידה קרה למבוגר וילדי, כאשר הם מוכלים מגרון חם וכאבל הגלידה, מתחבר, מסייעת לילד המחלה ב־2 מובנים: ראשית, היא מביאה קרירות מרעננת לפה וללוע וכי תעוקת הדום ומורידה את הטמפרטורה הגבוהה בבקרה של דלקת. ושלישית, היא מרגיעה את הכאב עצמו - והמילה סוכל מעוה.

כדרוגה - אולי, אך מדובר בעובדות בדוקות.

דיאטה עם גלידת־חורף?!

כן, אומרים מומחי התזונה הדיאטה, ומרגיעים דבר חשוב: אין דבר כזה הנקרא „אוכל מסמין". הכל עניין של כמויות. אם אוכלים גלידת־חורף בצורה מבוקרת ומאותנת – כמו כל מזון אחר – אפשר לשלב אותה גם בתפרי דיאטה. כמות של 100 גרם גלידה מכילה – לא לחמאה! – 200 קלוריות בלבד!

הגלידה, מתברר, אינה רק מסביעה ומרעננת. הקנות הבתוק והנפלא הזה מוכלת גם לאיזון התפריט של הילדים בעיקר אם אינם מתלהבים משתייה חלבי. הגלידה מכילה דשמנים (בעיקר דיפטי 4), מינרלים, חלבונים, ומרכיבות אמינים. היא עשירה בסיד, פוספור, מינרלים אחרים וחומ־צות אמינות החשובות לבריאות. כל הבאנר הבריאותי הזה נמצא בחבילה של גלידת־חורף רכה, שגם חוסכת לך את הטאלה הצמחית. „אמא, יש משהו נעים לטוף הארד והדר

מאת ג. יפית

„ניקורט":
אם החלטת באמת להפסיק לעשן.

חשוב לך מאוד להפסיק לעשן. הבריאות. האסתטיקה. הילדים. נכון. לא קל להפסיק בבת אחת. העישון הפך להרגל. אבל עכשיו יש דרך. שיטת טיפול רפואית חדישה. „ניקורט". טבליות־לעיסה מיוחדות (באישור מומחי הבריאות) מאפשרות לך להתגבר על הצורך בעישון. תוך מספר חודשים. בקצב הדרגתי. אפשר להפסיק לעשן — לתמיד. קבל יעוץ ומרשם רפואי מרופא המטפל.

ין כאן תרופת־פלא, אך מדובר בהחלט בסיסת טיפול חדישה: רפואית, בדוקה ועם נתוני־הצלחה מוכ אם כאמת החלטת להפסיק לעשן – לטן הבריאות, הילדים, הכושר־הגופני – ן עמה לך להפסיק בבת אחת, עומדת עם לרשותך שיטת־הגמלות הדרגתית מעוקה. היא יכולה לשחרר אותך שלב מר שלב.

שיטת הטיפול החדשה מתמקדת ב„ניקורט" - תבשיר לעיסה חדש (במר־ע רפואי בלבד) המאפשר לך להיגמל ן מספר חודשים מהרגלי העישון.

להילחם בצורך הפיזי והפסיכולוגי־חברתי

הגלויים החדשים בנושא העישון הבי־ם לגישה חדשה במחקר ובפיתוח של בעיות להפסקת העישון, מתברר, כי דרד־ם תכנית טיפול כוללת, שתטפל ברושי־ן ן שני הגורמים: תאפשר לגוף להפ־ן הדרגה את כמות הניקוטין והחלות ן תאפשר למעשן להתמודד בנ.קביל עם ן הפסיכולוגי־חברתי של העישון.

מרשם רפואי ומעקב צמוד

תכנית הטיפול החדשנית בעזרת „נ־ פורט" תיפסא האישי שלך נמצא בתמר־ ן לאורך כל הטיפול. הוא מספק לך יי־ ן מתאים, ונותן לך את כל המידע ן חוש ביחד עם המרשם הרפואי (ללא מר־ ם מרופא א־אפשר לרכוש את „ניקורט" בבתי־המרקחת). הרופא גם ן מלוה אותך במעקב רפואי צמוד בכל של־ ן הטיפול.

ה„ניקורט" פותח על־ידי חברת „LEO" (שוודיה). צוות מרגנים ואנשי מקצוע ראשות מסיכולוג קליני שהתמחה ן בטילה מעישון, ניים את כל הידע המדעי ן הקיבוי כדי להביא למיתוה ה„ניקורט" – ן תבשיר הרפואי הראשון, המאפשר ן הפסקת עישון.

כיצד פועלת שיטת השימוש ב„ניקורט"?

העישון הוא לחלץ אותך מהרגלי־הע־ ן שן הוא שמירה על כמות מסוימת הולכת ן שותה של ניקוטין בגוף. ה„ניקורט" עו־ ן בטבליות לעיסה, אך בניגוד לטעם של ן סמיקן רגיל, הוא מכיל מיגון קבוע של ן ניקוטין (2 מ"ג או 4 מ"ג, לפי עצת הרו־ ן מה.

לעיסה איטית ומבוקרת ובהדרכת רו־ ן מה של „ניקורט" היא הדרך הטובה ביותר לשחרר הניקוטין המסון בו, והדרוש עדיין ן לעשן. השימוש ב„ניקורט" גם מאפשר לך ן ביקה ומליטה על כמות הניקוטין שנוחר ן מרר.

השימוש ב„ניקורט" בנוי על חבנית בת שני שלבים:

ן בשלב א', לאחר קבלת המרשם מהרו־ ן מה ובמ' חודשים (ממוצע) ממשיך גופך לקבל את הניקוטין שהורגל בו, כדי למנוע ן תופעות־לוואי פיזיולוגיות ועקב ירידת כמות הניקוטין בדם. בשלב זה חייבים לטפל במקביל בגורמים החבתיים־פסיכו־ לוגיים של העישון.

בשלב ב', כאשר נחלש הרוף לעשן, מצמצמים בהדרגה את מספר יחידות ה„ניקורט" ביום. תהליך זה של צמצום הד־ ן רגתי – תוך מעקב ויייעץ של רופא – מוביל אל המטלה הנכון בדרך החוצה מן ן העישון. (משך הטיפול כולו בין 6־4 חוד־ ן שים. בגמר הטיפול מפסיקים לגמרי „נ־ ן קורט").

חשוב מתופעות־לוואי? בקשו ייעוץ מהרופא

כמו בכל תבשיר רפואי, גם השימוש ב„ניקורט" עלול לעורר תופעות־לוו־ אי מסוימות בקרב מעשנים עם רגישויות שונות. לכן חשוב מאוד לדרוש מהרופא מידע על כל תופ־ עת־לוואי אפשרית. מידע זה מכיין למעשן בהחלטה הסופית אם תכ־ ניות־הטיפול ב„ניקורט" מתאימה גם עבורו.

מידע נוסף בנושא נמצא בעלון לצרכן המצורף לכל אריזה של „ניקו־ רט". יש לעיין בו היטב ובכל מקרה של ספק או חשש, אל תהסס ובקשו ייעוץ נוסף מרופא המטפל.

חשוב מאוד: ללעוס לאטו

כאמור, „ניקורט" אינו מסטיק, אלא טבליית־לעיסה המכילה כמות מבוקרת של ניקוטין. כאשר אתם חשים צורך בסיגרי־ה, אתם לועסים טבליית „ניקורט" לאט־לאט ונרגרה מתאימה תקבלו מהרופא, עד שת־ חוטו בטעם הניקוטין ובדרך כלל אחרי 10 לעיסות.

חשתם בטעם הניקוטין המסיכו את הלעיסה והשאירו את „ניקורט" בפה. אתי רי כרקר נעלם הטעם, ואז אתם סוב לוע־ סים באיטיות עד שתרגישו שוב בטעם הניקוטין. כאן אתם מפסיקים לרקר ונוטח עד שהטעם יימוג, ושוב חוזרים ללעיסה איטית, תלפסת בכל פעם שתרגישו כמ־ עם.

ברוע חשובה הלעיסה האיטית? - כי

ברוב חשובה הלעיסה האיטית? - כי מיוכר בניקוטין. לעיסה מהירה מדי עלול לה לגרום לך לתופעות רוחות לאלה שמ־ שים כי מבעשנים בפעם הראשונה או כי מבעשנים מהר מדי. כדי לשמור את רוב הניקוטין ב„ניקורט" יש ללעוס אותו לאט - כיון דקות.

ברבית האנשים גילו כי 10־12 יחידות של „ניקורט" זו מ"ג או 4 מ"ג בסביקות, מדי לפקה על הדרף לעשן. עם זאת ייתכנו הבדלים בין מעשנים שונים. רבו, את הע־ צה הסופית כמרגים את הבדבים. יש לקבל מרופא.

הישגים נכבדים הרוחבי האומים

„ניקורט" נבדק בבתי־חולים רפו־אים, פסיכולוגים ורופא־ים, בתחבי הערבות. תוצאות הבדיקו על הישגים נכבדים בר־ פסרת הגיסון עקב הסיבות בו. עד היום הוא אוסר לשיבוש בהשנת רופא ע"י רשויות הבריאות של 30 מדינות, ובינתם ה־U.S.A. רשות־הפיקוח על מזון ותרופות של ארצות־הברית. בישראל הוא משווק עתה בבתי־רפואי באישור משרד הבריאות בכל בתי הבריאות.

הצלחתו של „ניקורט" מבוזה בעיקר נות שהביאו לפיתוחו. הוא מהווה מיקור אלטרנטיבי לניקוטין, מפחית את הדרשה הלות בניקוטין בכפרעות, וכפ"ע לדר לוגים. הקורבים בעיכון.

דבר נוסף בראי לזכור, אינך לפר מאבק להפסקת העישון. ביחד עם הרו־ שם הרפואי, מסבק לך הרופא הבטחי־ עין מרואים ובעיבב עמיר אחר אריבת ה„ניקורט" בשלבים הבאים של הנפיבת הפסקת העישון.

לכרכיר עוד יש לפנות לדיסקי - יבואנית „ניקורט", ת.ד. 21085 תל־אביב 61210.

אקדח זה לא הכל

"ירדי יוגג מבכיל ירי נכאיים"

מאת שי אבריאל

אם ברשותך נשק ברשיון, דע לך שאתה אחד ממאות אלפי אזרחים אחרים המחזיקים בכלי נשק להגנה עצמית. למעלה מ־90% אינם מיומנים או יראוים להפעילו בשעת האמת. מה אתן?

חשיבות השליטה באומנות הירי להגנה עצמית

השימוש במיקן לשם הגנה עצמית בדרך כלל נכפה עליהן, ובמר־בית המקרים בהפעה מגרה מצב ההגנה העצמית מתפתח באופן שבו המתנגן נמצא במצב נחות, כאשר היתרון לצד התוקף. וחמור יותר מי כמה אם נתחשב בעובדה כי אורח עשוי להפעיל את כלי נשקו רק במצב קיצוני, כאשר נשקפת לו סכנת חיים ממש, ואז ירי לא מיומן עשוי להח־מיר את המצב ולהגדיל את הנזק שכבר נגרם. בכן שחלילה יוסף קו־רבנות המומים עקב פעולתו על הקר־בנות אשר נגרמו כבר עקב האירוע האלים שכבר מתרחש.

האקדח ידוע ככלי נשק הקשה ביותר לתפעול בתנאים הדרושים, וצריך אומן קבוע כדי לשמור על רמת מיומנות לשימוש בו, אי אפשר ללמוד ירי להגנה עצמית מספרים, ותשוב להתייחס לענין הירי עצמו בראצינות, כי זה דורש ידע ונסיון מבצעי לעיתים שמעיט אדם אומר: שירתתי ביחידה קרבית ואני יודע להשתמש בנשק, או בשירות הגיוני־אים האחרון ירגתי בנשק. אך מהכ־רת היחידות בצה"ל יודעים כי רובן אינם מכשירות את לוחמיהן לשימוש באקדח.

מה אומר החוק

קב ריבוי המקרים בהם גילו אזרחים אי מיומנות ורשלנות בעת שימוש בכלי נשקם, הוטיל מורה הכנים. מאז חודש יולי 86, הגבלות חדשות. אחת ההגבלות אומרת שהמבקש רשיון לנשק חייב להראות שהוא עבר קורס לירי על ידי מדריכים מוסמכים. בנוסף לכך, החוק לשימוש בנשק קצרה הנה עצמית הינו יבש. מתר לאדם להשתמש בנשק, רק כאשר יוכל להוכיח שהיתה סכנה ממשית נשקפת לחייו, ושהפגיעה שפגע לא עולה על מידת הנזק שעשוי היה להגרם לו בנני לים אחרת. לא יורים באדם שצעק מלה נסה מהמכונית, או בפגיע שחדר לדירה ונתחיה בידו נשק.

ציפול והתחזקה

נתר חשוב מעניין הירי עצמו, הוא עניין הימת ותחזוקה בנשק. רק אדם הרגיל בשימוש בנשק ידע לבעשה המעט תמיד אם הכלי תקין או לא.

הדרך הטובה ביותר לאחזקת נשק במצב תקין היא להשתמש בו לעתים מזומנות בעבוה ירי נאותה. לאחר הירי יש לנקות את כלי הנשק ואז ברור שהוא שמיש ותקין. יש להבין שכלי הנ־שק הוא אוסף של ברזל וקפיצים הדרושים תנו־עה קטנה שלא נעשה בו שימוש מאבד את גמישו־תו ובאשר יגיע הרגע בו יהיה צורך להשתמש בו הרי שהוא יכאב.

היכן וכיצד תדע יותר

ויא נשק אשר מיומן בהפעלת כלי נשקו. מומחי בתחון לעבודתו והצבור כולו עשוי להיכנס ולהגדות על מיומנותו.

לכן נמה עוד העם לחברת ירי מבצעי בע"מ, כי היא עוסקת בהוראת נהגות ירי להגנה עצמית לבעלי נשק ברשיון, ולאלה המעוניינים להוציא רשיון. הלימוד כולל ירי בתנאים ותוים בשיטות ועקרונות המותאמים לנושא הנמה עצמית. ניתו־תם להעניק למשתמש בנשק את היתרון בהת־

הסעיף בחוק הרלוונטי לנושא בשימוש בכוח ע"י אזרח ואיזל הוא: סעיף מס' 22 לחוק העונשין תשל"ז 1977 האומר: ניתן לפ־טור אדם מאחריות פלילית למעשה או מח־דל, אם יש ביכו להראות שלא נהג כפי שנהג אלא כדי למנע תוצאות שלא ניתן למנען בדרך אחרת ושהיו גרמות חבלה חומרה או פגיעה בגופו, בכבודו, ברכושו, או בגופם או בכבודם של אחרים שהגנתם עליו או ברכוש שהופקד בידיו ובלבד שלא עשה יותר. מהמה כוח סביר לעשות לאותה סכנה הרעה ושהרעה שגר־רם איננה בלתי שקולה כנגד הרעה שמנע.

מודדות מול סכנה המאיימת עליו, או על הקרים לו.

בראש חברת ירי מבצעי בע"מ עומד דובי יונג בעל ידע נרחב בתחום הדרכת הירי ולחימה בכלי נשק שונים וחשב ממחה בתחום זה, ובעל נסיון של 23 שנה.

דובי יונג שימש בתפקידים שונים ומגוונים במושאי הקליעה והצליפה בצה"ל ובמשטרה. וסי־ים את תפקידו כקצין קליעה והצלפים של הירי־דה ללוחמה בטרור בדרגת רב־פקד.

המדריכים בחברה הינם בעלי מקצוע ונסיון עשיר בתחום הדרכת הירי המבצעי. כולם יוצאי יחידות מעילות של כוחות הבטחון.

החברה מציעה מיגוון קורסים ומסלולים לבעלי נשק. קורס ראשוני בן 6 שעות מיועד לאי־שים שהחלו בתהליך קבלת רשיון לנשק. קורס בן 10 שעות מיועד לבעלי נשק אשר ברשיון המבה־שים ללמוד את טכניקת הירי המבצעי. קורס הנה עצמית ולתרגל אותו. קורס למתבגרים בן 16 עד 24 שעות. קורס מיועדי מיועד בעבור מתבו־עות ותפקידים המחייבים נשיאת נשק, כגון מיר־בטחים ואישים, כספים, משכירים רגישים, ורמ־מוניות ושוטרים. קורס למוסדות מיועד לאנשי־ו וחברות אבטחה אשר חייבים על פי חוק לבע־אומנו ירי. וקורס לאזה הראשים ליאות תנ ק עוזי על פי החוק.

לפרטים נוספים פנה עוד היום למוקדנו מס' 1 דובי יונג **בחברת ירי מבצעי בע"מ**, טלפו 03-767141, 03-773299. ברחוב כהנוביץ (השופר) 72, בני ברק, 51549, ת.ד. 555 בני ברק

דובי יונג לאנשי ירי מבצעי

עמוד ראשון

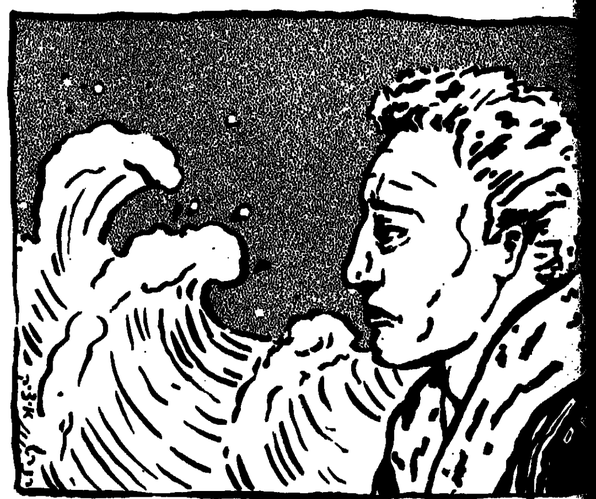

מסכן אחד

על שובר הגלים, חוף בוגרשוב, הוא אמר: „הו, אני אוהב ילדים" קולו בא והלך ברוח.

נירה ואני החלפנו מבטים. על האבנים מאחוריו מונח היה תרמיל הגב שלו, שק שינה ואוהל, ארוזים במהדר, כמו בית נייד.

הילדים שעטו על פניו ולוך וחזור, משליכים אבנים אל המים, קוראים אל השחפים. „ילדים זה חשמה של החיים" קרא באמריקנית, הגיף דיים. אחר כך באה שליפת פסחיה וחסה מהביס. „אני מגנן לילדים, אני אוהב ילדים, הלוואי והיו לי ילדים"

נירה ואני רצנו אחרי הילדים. תמיד הם מסתכנים על הסלעים, עד שקצני הגלים נוגע בשולי מכנסיהם. „תיזהרו! צעקתי מול הרוח.

„אה, אתן נשים נפלאות. נשים חזקות," הוא אמר מאחורינו ונגן ערד מעט. „הנשים האמריקניות", אמר, כשנירה הוריחה את כל הבוהה מן החול. „הנשים המשוחררות האלה, כל מה שהן רוצות זה סקס. הן אוכספות קרקמות. עשות את זה עם גבר חדש כל יום ומה עם מוסר המשפחה? מה עם האומה הביתו הילדים? איפה את זה הן ערקי לעזאזל. התנועה לשחרור האשה רצחה את החברה האמריקנית. גם ריינגן. זה שקר אחד גדול שהוא החזיר את המשפחה לקדושתה. אצלו רק הכסף קדוש. גם הנצרות באמריקה היא מפעל לאיסוף כספים. הכל שקר אני מאמין רק בילדים באתי לישראל כדי למצוא אשה שתלד לי ילדים. אני אות לא רוצה אותי. למה? כי אני לא יהודי. אבל לילה במיטה שלהן, זה כן. את זה הן רוצות. כמו שחסכים להתחתן איתי, אני נוסע ליוון".

אלמלא שרון, שהיכה את מל שור, אחרי ששורד דחף אותו אל הסלעים, אם לא היינו צריכות להגיע לסופרמרקט לפני אחוות הערב, אלמלא שקעה השמש, היינו מתחתנות. איתו. שרק לא ייסע ליוון.

תלמה אדמון

כפר סבא

כפר סבא היתה יישוב חשוב בדרום השרון עוד בימי בית שני. יוספוס פלביוס כינה אותה בכתביו, עמק כפר סבא.

נח קרלינסקי גאל את האדמות של כפר סבא בעת החדשה, (7,500 דונם) בשנת-1892.

ראשוני המתיישבים עלו על הקרקע ב-1904.

ב-1912 הוקמו בכפר סבא 15 הבתים הראשונים.

ב-1923 שיקיו את הישוב אחרי שסבל קשה בטרעות 1921.

כפר סבא היא עיר (מאז 1962), מוקפת פרדסים (שליש משטחה), מרכז השרון הדרומי עם 50,000 תושבים ומשתרעת על פני 14,500 דונם. אוכלוסיית כפר־סבא צעירה ברובה, ולמעלה מ-20% ילדים, ממעמד בינוני המחפש איכות חיים.

„חמש דקות מכפר סבא", מכבע לשון שהוטבעה בשל היותה של העיר צומת ליישובים שהוקמו מעבר לקו הירוק. „זה יוצר לנו ביעות תחבורה קטות בעיר, בשעות הבוקר ולעמות ערב, כשתושבי הישובים יוצאים וחוזרים לבתיהם", אומרים לנו בעירייה.

בכפר סבא אוזר תעשיה גדול: „איקפרם", „גיבור", „מגמ", „מבגלס", „הברלון", דם רק חלק ממפעלי התעשיה המעסיקים כ-5,000 בת־אב משפיים.

לאחרונה הושלמה בניתו של איצטדיון כדורגל חדש ומרכז קניות – „מרכז אדרתי", שהעלה את חיי הלילה בכפר סבא על המפה.

אבל יותר מכל, באותם של הכפר־סבאים על מרכז ספיר. מרכז תרבות עם מפעל מגוים לקונצרטים ומיטב מופעי התרבות והבידור.

אביבה מץ

דואר

ואיפה המדריך שלנו?

הרשו לי לברך אתכם לרגל פרסום המאמר „על חם - מדריך לגבר השקרן" נגבי לעניין מס' 70). נהניתי במיוחד מן התחכום והשגיגות שבתוכן וכן מן האסתטיקה והמקוריות שבניסוח. יש בו משום פריצת דרך בעתונות הומית האיכותית בישראל.

תן תן.

אני נמנעת מלצטט פסוקים נבחרים ברי לאמת, סליחה, לחזק את דברי כי בשחיי שהמאמר כבר שטוח בנגוך מעריב להשכלתם של עתונאיו שבעזיר ושמא הא כבר תלוי מטוטר כמשרד זה או אחר כמערכת לתאת העובדים והמבקשים כמו, להבריל, שירו המומרסם של קיפלינג: אפרי, המאמיו.

לצערי, עלי לחוסיף גם במה מילות תוכחה משום שחלקותם בקיפות הנשים והילדים שבין קוראיכם, המשוועים גם הם לעדריכים משלהם, אשר יופיעו במקום „המגנון".

בו.שבוע טוב". יש לתקן מעות זה ומיד. אולי גם מדריך לאיש העסקים הרמאי ב.עסקים"?

זה עתה שמתי את לבי לעובדה כי שם מחברו של אחוז מאמר מעניין אינו מתנוסס בשום מקום. האמנם אינו ידוראל? אתם קרתתם לתרגם את מאמרו מעתון בעל רמה בחיל על מנת להביאו לקוראיכם באיר? נעתק המילים מפיו ורישום עם הביתוב המשעשע תואם כמובן בהחלט והפעם תוצרת כחול לבן. אין לי אלא לשאול מסגנון המאמרו בל הכבוד!

תרצה סמיר
תל־אביב

מיתוס מיטלטל ברוס

הכל החל ממכתב למערכת „מעריב". תגובה קטנה שעסקה במיתוס ענקי: המיתוס של יעל רום, „הטייסת הראשונה", ומבצע־ההצנחה המפורסם ביותר בתולדות חיל הצנחנים. כאן בסיכום בלשי: מה בדיוק קרה באויר, במשך דקות ספורות לפני 30 שנה? להרבה אנשים יש מה לומר על אותו דקות, מסתבר.

כל מן בסיפור ראשונה. מה בדיוק קרה באויר, לפני כ־30 שנה? כמה גירסות להתרחשות בת 10 דקות, אולי קצת יותר. אבל מרובר ב־10 דקות, אולי קצת יותר, שיצרו מיתוס.

המיתוס של יעל רום.

ובעת יעל רום זועמת. מישהו מערער על המסל־המסוחרי הממואר שלה.

רום ולשקבר פינקלשטיין היא טייסת תובלה ותיקה. ולא סתם טייסת – אלא הטייסת הראשונה בצה"ל על מטוסים כבדים. אותו מיתוס שלה, של במיתלה. הצנינתה הקרבית הראשונה והיחידה בתולדות חיל הצנחנים הישראלי. הסיפור המפורסם ביותר של „מבצע קדש", הידוע גם כ„מלחמת סיני".

אשה בוגרת קרב טיס. הישג של ממש בשנות החמישים, ובעצם בכל שנה אחרת. כאן לא מסתיים כרטיס הביקור המרשים שלה: הכוון וירוץ, פעילות התנדבותית עשירה למען יהודי אתיופיה, חברת מועצת העיר. אשה פעילה.

ולמרבה, מישהו תוקע טרין בעגלה המפוארת. יעקב אבישר, מי הטיסה יעל רום את המטוס בעת המבצע, אף שהיתה בתוכו. לפיכך, מכתבו של אבישר פורסם ב„מעריב", ב־4.11.86. אין טעם לשוב ולחזור על הדברים – את עיקרם חמצאו במסגרת. בכתבה פורסמו ב„מעריב" כעבור חמישה ימים. לא הסתפקנו בדברים. רצינו לבעת בנושא – ומסתבר שלשניים יש הרבה מה לומר בנושא. וגם להרבה אנשים אחרים.

כן נגעה בתגת המטוס, לא נגעה בתגת המטוס, שאלה קטנה,

יעל רום: לא נכון שתרומתי הסתכמה בלחזור על הטיסות. אור אדום, אור ירוק"

...אשיין, טייסת, ראשית שנות החמישים: ...הרגה הרשה. הרגו לדבר עליה"

מרדכי (מורל'ה) בראון, עד לעת האחרונה חבר־כנסת, בתקופת מבצע קדש היה ראש לשכת הרמטכ"ל, שותף ל„טיסת הרמטכ"ל":

„יעל רום הטיסה אותנו. לא זוכר את הטייס השני"

„כן. אני זוכר היטב את אותה טיסה של הרמטכ"ל ב־3 בנובמבר. יעל רום הטיסה אותנו. לא. אני לא זוכר את הטייס. השני שהיה איתה. נסענו לאורך רצועת של חטיבה 9, ומשה דיין ריבר כל הזמן עם אברהם יפה באלחוט. אחר כך נחתנו בארשוד והתרוכבנו שם עם דייין".

יעקב אבישר, מפקד טייסת־התובלה במבצע קדש:

„תשאל אותה למה היו כאלה שנחרו לטוס אחה..."

יעקב אבישר, בן 65, בעבר איש ה„הגנה", שירת שנים רבות בחיל האוויר. גר בצהלה ועוסק בפיטול. בימי מבצע „קדש" היה מפקד טייסת תובלה, ומפקדה הישיר של יעל רום. מונולוג.

„מה גרם לי להגיב מתאומה זה שהיא מטוגלת לטען שב־3 בנובמבר 1956, כשהטסתי את הרמטכ"ל משה דיין ואת כל המטכ"ל מעל איזור הרדי ומטוכן, כדרום סיני, נטשתי את הגה המטוס וסיתי באמצע הטיסה לדבר עם דיין, כשהיא נוהגת בהגה המטוס. זו שטות שהיא הלכה ומצצה מן האצבע.

„תאר לך שאנחנו טסים במטוס קטן ומישהו דוגמת הרקטה מעל לרכס הרדי, בגובה של 50 עד 100 מטרים, לא יותר: המטוס נמצא כל הזמן על העוקם. ובמצב כזה יש לי זמן לריבוריטה שלא לדבר על דיין! תגיד לי איך לדיין, עם כל הראגזה שלו באמצע המבצע, יש זמן ל„סמול טוק" איתי, בתנאים כאלה.

„אפשר לך: למה לקחתי את יעל רום כטייסת משנה שלי: משום שלא היתה לי ברירה. בגלל דמיתה המקצועלת, אם הייתי מציב אותה במטוס אחר – הייתי מחליש את צוות אותו המטוס. אז הערמתי, בלית ברירה, שתטוס אתי. מה שהיא עשתה במהלך כל הטיסה זה לחזור על פקודותיי, „אור ירוק, אור אדום", באלחוט. היא לא נגעה בהגה המטוס במהלך כל הטיסה, וכל מה שהיא מספרת על זה שהטיסה את המטוס, זה שטויות!

„אין זה בכלל שלא התראינו מאז מבצע קדש ועד לכנס האחרון בפלמחים. אני זוכר לפחות עוד שני אירועים מכנס לציון 18 שנה לחיל האוויר, ובכנס לציון 25 שנה לחיל. ואיזה שטויות היא ויברה באותו כנס אחרון... אמרה שאיזל טייל אוחיסר, הנווט הראשי של הטייסת, טעה והצניח בעת מבצע קדש את הנדרה. לא בנקודת הציון, מכיוון שלא היה לו נסיון בהצנחה, ושהרוח הביאה את האנגנים ארבעה קילומטרים מהיעד. אילו שטויות... היה צריך להיות טייסן בעוצמה ובמהירות של 300 קילומטרים לשעה, כדי שזה יהיה נכון, כיום, אגב, ירוע כבר כי זו היתה טעות של קצין מבצעים בחיל האוויר שברמה לסמיה במיקום.

„אני רוצה גם שתשאל אותה איזה אימונים היא עברה לפני הטיסה בהשוואה לאנשי הצוות האחרים. ולמה היו כאלה שסחרו לטוס איתה...

„וזה קשה אנשים שמאשרים את הדבריה – הם פשוט אינם רוצים לשבור את המיתוס של אשה וטייסת. אבל אני החלטתי לדבר. אחרי שלושים שנה קשה לדעת מה בדיוק היה!"

המשך בעמוד הבא

יעקב אבישר כיום: הטייסת הרסה. תצלום כיבוד הטייסת. לא בעיה לפברק יכן

ון טולקובסקי, בעבר מפקד חיל האוויר:

„טייסת מעולה!"

„אני מעיר שיעל היתה טייסת מעולה, ויכלה בהחלט להטיס את המטוס – בלי קשר לשאלה האם אבישר כן עזב או לא עזב את תא הטייס, ולכמה זמן עזב. נראה לי בהחלט הגיוני שאבישר קם מושב־הטייס וריבר עם דיין ומפלייתו, אם כי אחרי שלושים שנה קשה לדעת מה בדיוק היה!".

יעקב אבישר (כמסך כיעל) עם טייסת 103 בתצלום מיולי 1956. לפנין, כעבר דיין – אייבי ר.

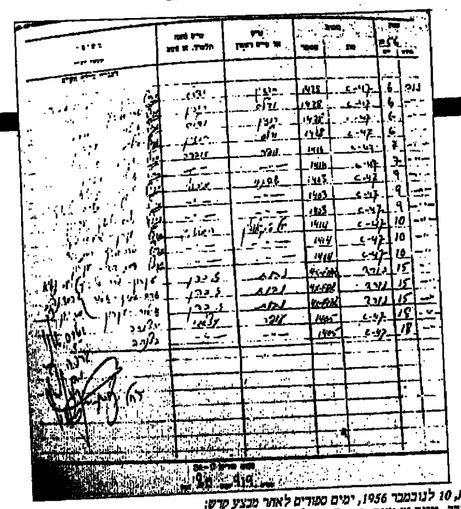

יומן־טייסת, 10 לנובמבר 1956, ימים ספורים לאחר מבצע קדש:
השם בעמודה „טייס או טייס ראשון" – יעל פינקלשטיין

סוף מהעמוד הקודם

אייל אחיקר, הנווט הראשי של הטייסת, גווט „טיסת ההצנחה" ו„טיסת הרמטכ"ל":

„אם היא לא היתה אשה – כלל לא היו זוכרים אותה"

„לדעתי, ליעל רום לא היתה שום פונקציה של־ממש בנושא הטיסות המרובות, ובנושא מלחמת־סיני כולו. בסך הכל היתה טייסת־משנה, ואם היא לא היתה אשה – כלל לא היו זוכרים אותה. ברור שלא ניתן להשוות כלל את תפקידו של אבישר, תפקיד הטייס הראשי, לתפקיד טייס הנמלא תפקיד־עזר בלבד. אם אני חושב שהיסטוריה עשתה עוול גדול לאבישרז כן, בהחלט כן היה טייס מעולה ומסקר טייסת טוב. ואני מאחל לך שתצליח בשבירת המיתוס של יעל רום".

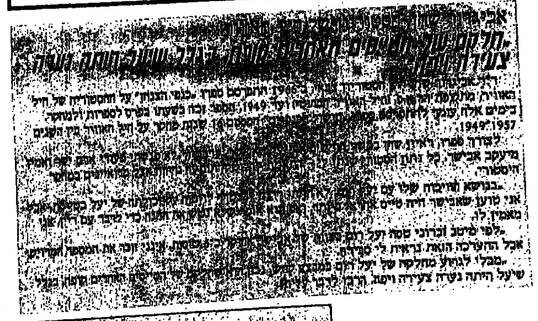

יעל רום ורפול בכנס הצנחנים
בפלמחים: מיפגש של שתי אגדות
מימי מבצע קדש

יוסי עופר, סגנו של אבישר בטייסת, לימים קברניט ב„אל על". היה הקפטן של יעל רום בכמה טיסות במבצע קדש:

„המיומנות המבצעית שלה היתה אפס אחד גדולי"

„יעל רום תפסיק את השקשוקים שלה! כל הטיפור שלה עם האורם והירוק, הוא מיתוס של פוליטיקאית קטנה. אינה יכול לכתוב בשמי שהמיומנות המבצעית של יעל רום בעת ההצנחה במיתלה היתה אפס אחד גדול. בסך הכל היתה קו־פיילוט, ההבדל בין קו־פיילוט וקפטן הוא הבדל של עשר דרגות. כטייסת־משנה היא ביצעה את מה שאמרו לה לעשות, ותו לא. לומר שהיא הטיסה דיקטוות, זה בפירוש לא נכון ומטעה!

„מה קרה אחרי מבצע קדשז יעל בבנתה מזה שאבישר ציוף אותה למטוס המוביל, וכעת זוכרים רק את יעל רום, ולא זוכרים את כל הטייסים, כולל אבישר, שהטיסו במועל את הטייסת".

והלך לירכתי המטוס לרבר עם ריין. כשהוא קם, אני נהנתי במטוס. אז זה שהוא אומר שכל תרומתי במהלך כל הטיסות הסתכמה בלחוור על הפקודות 'אור אדום, אור ירוק' – זה כלל לא נכון".

בטיסת־ההצנחה היא נטלה חלק, כטייסת־משנה. איש אינו מערער על כך – אך אפילו היא אינה מנסה לטעון דיום כי הטיסה את המטוס במו־ידיה. היא גם השתתפה, ללא עוררין, בטיסת־הרמטכ"ל – כאן, לדבריה, כטייסת פעילה, ולדברי הטייס הראשי כטפח בלבד. בכל מקרה, יעל פינקלשטיין־דום לא הטיסה את המטוס בעת ההצנחה המפורסמת במיתלה.

בעיה משנית, אבל לא־פחותה: יעל רום מרבית על שתי טיסות בלבד יחד עם יעקב אבישר. לעומתה טוען אבישר שטסה עמו כ־5 טיסות. גיסתו מאושרת על ידי הטיסטריון אביגרור שחן, וכן על ידי הנווט של הטייסת, אייל אחיקר.

בעיה נוספת: ביומן־הטיסה שלה מופיעה יעל רום כקפטן, כלומר טייס ראשי, בשעה שאפילו היא אינה טוענת כי שימשה כטייס ראשי לאורך הטיסה, כל טיסה שהיא במהלך מבצע קדש, מה פתאום קפטן?

„בכן, אני רשמתי את עצמי כטייס ראשון, כי אני ניחלתי את הרישום, ומותר לי לרשום את עצמי היכן שאני רוצה", אומרת יעל רום. לא כל כך מסתדר עם הדברים במכתבה והדברים שאמרה בעת הראיון, לפיהם לא היא יצרה את פירסומה, אלא כל אלה שכתבו על הנושא, אלא שרצו לטפח את מיתוס הטייסת הראשונה.

(כדאי לציין, בנקודה זו, כי אדם שהשתתף בטיסות הטייסת כאלתוון, הציג בפניהם את יומן הטיסות שלו. ביומן זה אין הדיגות לגרסות אותן מציינת יעל – באותו יומן, האיש הרשום כקפטן הוא אכן הקפטן, האיש הרשום כטייס המשנה הוא אכן טייס־המשנה וחזוקה כאן, אנו מוצאים את שמה של יעל פינקלשטיין קפטן – בטיסה שנערכה ב־10 לנובמבר 1956, כשבוע לאחר שכוך הקרבות).

יעל אינה מבינה מה פתאום החליט יעקב אבישר לעלות עליה. „שלושים שנה לא ראיתי אותו, ממבצע קדש ועד הבינום בפלמחים. שם דווקא הוא היה ליד כל חזון. דיברנו על כל מיני דברים – למעט המבחר הזה למערכת". כאן יש לה חצעה: „הוא אולי מתוסכל מהעובדה שבכנס בפלמחים כולם הקיפו אותי, והוא נשאר לבד כצר, אף אחד לא הכיר אותו?"

יעקב אבישר חפיס וחצנים. צנחנים בפיתלה. אולי לא הכיר אותו בגלל שהוא לא ראג לטפח מיתוס עצמי? האם רק אותיות בהנה המטוס פרוזה הטסה, או שמא נטילת חלק במבצע הטיסה, אפילו כטייס־משנה, מצריכה את התואר „טייס המבצע"? האם יש חשיבות לעובדות ופרטים קטנים, בעצם, כשמדובר במיתוס?

עמית רובקין ■

יוישעה

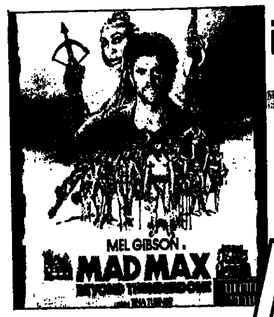

לידיאו

טינה טרנר – המלכה הרעה

„מקס הלוחם" מס' 3. אם ראיתם את כספר 1, ו"2 הרי לפניכם מספר 3, או בסיגו המקורי „מקס הלוחם וכיפת הרעם". את המלכה הרעה מגלמת המכרת טינה טרנר, בתפקידה הקולנועי הראשון, ואילו את כקס הכל יכול מגלם השחקן האוסטרלי מל גיבסון. הפעם הוא יוצא להחזיר לעצמו את רכושו שנגנב על ידי המלכה הרעה. הילדים וראי יהנו כסרט זה הסוור בהרפתקאות ופנטזיות רמיוניות. איכות מעולה. הפצה: „החברה הכללית למוסיקה".

תום רן

לרב מגע

שיחרור מתפיסת ראש מהצור

זו יכולה להיות תקיפה של סיכסוך פיזי פשוט, או גם לשם הכבסה וגרימת נזק רצינית. התוקף תופס בצווארך, לופת את ראשך מן הצד, בכוונה להשליך אותך לקרקע ועליך לבצע את הפעולות הבאות: תפוס בשערותיו של התוקף ואו רחוף את מצחו אם אין לו שערות, תוך שאתה מתקרב אליו בהיצמדות מוחלטת, כפוף ברכיים לרדת מעט מטה אגרוף יד שניה תמונה מס' 1. תוך כדי ההיצמדות, צעד אל מאחורי התוקף – המשך את האגרוף הישר אל אשכי התוקף תמונה מס' 2. מעוצמת המכה, התוקף יזפה מצווארך ואתה, משוך את ראשו לאחור ובירך המכה, המשך במכה לפניו או סכורו של התוקף, להכנעתו המוחלטת תמונה מס' 3.

דוד בן־אשר

לפאב

טקסאס, רעננה

הקרינגטונים האלה מרגוור, קולורדו, כבר עלו לנו על העצבים, ואנחנו מתגעגעים ל„ראלאס". אז יום אחד הלכנו לבקר קצת בטקסאס. לא ההיא, באיצות הברית של אמריקה, אבל לא הרחק משם. ברעננה.

המרובר במסעדה־פאב בר־ראס (מרכז גולן, אחוזה 198). עד לפני חודשים מספר תיפקד המקום כפאב בלבד, ואף יצאו לו מוניטין בשל הדלפק הארוך והמעוצב שלו, שכל פאב תל־אביבי היה מתגאה בו. אולם אלמנטים שליליים התחילו למלוש, ואפילו תגרות סכינים היו שם.

בחודשים האחרונים, מסתבר, התחוללה במקום תמורה, תחת שרביטו של בן־עמי ברגע, שאחרי 24 שנה בחיל האוויר וכמעט חמש שנים ב„מאיסקה" תפס פיקוד מאחורי הדלפק. הוא לבוש חולצת ג'ינס מעוטרת בריקמה ובחפתי־צוואריון, עגוב ערכת בוקרים ונעול מגפיים. בתגורתו אבום כבר, ורק הכובע חסר. את הסגנון הזה – כמו את התפריט – הביא מטקסאס, שם שוהה עם משפחתו שלוש שנים ונדלק לגמרי.

על רקע של מוסיקת קאנטרי מובחרת (שהקליט שם, כמובן), כשהבן נגע עוזר להגיש, מסמר ברש על ההחלטה להעביר את הרגש מפאב למסעדה. מסתבר, אם היה אישהו ספק, שברעננה אין הרבה מקומות בילוי, ואנשים לא מסתובבים ממקום למקום. הם פשוט מתחילים ערב שלם על בירה וחטיפים – אבל פרנסה אין מזה. מה

גם ממקומות רחוקים כמו ירושלים

ותל־אביב.

כמנה ראשונה אפשר לקחת הרינג ברוסב יין או מיזון, עם לחם כפרי (6 ש"ח). כמנה עיקרית, יש דגים (ג'ג מעושן ב־14, פורל ביין 18, אמנון בשום 15, בתוספת צ'יפס, אבל גולת הכותרת הוא הצ'ילי קון־קרנה במיטת אורז (12 ש"ח). את הצ'ילי (אמיתי) שולחים להם במיוחד מטקסאס. ברש מספר שכארה"ב מורגים את הצ'ילי לפי דרגת החריפות, ובשביל החריף ביותר כבר צריך מטפה לכיבוי שריפות. יש גם בשר מעושן ברוסב טקסאני (15 ש"ח), צלעות עגל מעושנות (24), אומצת בקר 250 ג' (16) ועוד. בשבת יש גם חמין (10 ש"ח).

את החריף רצוי לשטוף בבירה. קטנה עולה 2, גדולה 3, וענקית – 5 ש"ח. אבל המשקה המיוחד של המקום, משהו חלומי בטעם מילקשייק, נקרא „ברנרי אייס" (5 ש"ח). ברש אומר, שראה את לארי הגמן, הוא ג'יי־אר המפורסם, שותה אותו, והגליח לסחוט מהמנה את המרשם להכנתו.

המקום פתוח כל יום, גם בצהריים.

לפעמים יש שם מסיבות יומולדת או חגיגות אחרות, או פראי לברר בטלפון 445־206 (052). בחצות הולכים הביתה, כמו סינדרלה.

שרית פרקול

לאילוך

אדם מגיש תביעה. אפשר ללמוד ממנה משהו על פעילותו של...כלב משטרה.

סיפור לא־רשיגרתי: מאלף כלבי־משטרה ותיק טוען כי הפך לגבה כתוצאה מעיסוקו המיוחד.

בימים אלה הגיש האיש, תושב קרית־אתא, תביעה לוועדת הערעורים שליד בית־משפט השלום בחיפה, בה ציין במפורט: „מהלחי הקשה, שטרם אובחנה במרוייק, נגרמה כתוצאה משנות עבודתי הרבות כמאלף כלבים במשטרת ישראל".

בתביעה, ממנה ניתן ללמוד על התפקידים הרב־גוניים שממלא הכלב בפעילויות משטרתיות שונות, מגולל האיש את סיפורו האישי, שהחל עם גיוסו לשורות המשטרה בתחילת שנות השבעים. עם הצטרפותו למדור בעלי־חיים הוא השתתף, לדבריו, בקורס נוהגי כלבי שירות, אילף אותם לגישוש, גילוי סמים, תומרי נפץ וגוויות – וכן לזיהוי, שמירה ותקיפה.

בתום הקורס הוא נשלח ליחידות־שטח שונות ובין היתר שירת בשומרון ועסק, יחד עם הכלבים כמובן, במרדפים אחר מחבלים ובחיפוש סמים. לאחר מכן הוא הפך למדריך לאילוף כלבים.

והנה, בתפקידו זה, לאחר יום עבודה מאומץ שכלל הכנה לעבודות גישוש וכן אימונים לגילוי סמים, הרגיש האיש – כך הוא טוען – כאבים עזים ברגליו, שלא חלפו גם לאחר זמן רב.

כמי שמכור לנושא, לא מנעה ממנו הפצעה לעסוק בו גם לאחר מכן, למרות שנאלץ לשמש כמדריך עיוני בלבד.

מי אמר שהאדם איננו ידידו הטוב ביותר של הכלב?

אמיר גילת

לצול

כוס־בירה עם פעמון, לעצלנים

נאין הענין הזה לא כל כך מוזר. באנגליה, כשאתה יושב בפאב וכוסך מתרוקנת – אתה מועיע את המלצרית

לסיבוב נוסף, בעזרת פעמון הקבוע בקיר. עכשיו נגיע פעמון הפאבים גם אלינו, ולארדזוקה על הקיר.

רשת „קלאס" בציעה כוס־בירה מצויירת בפעמון ליד הדיר. טוב לשני הביוונים: המלצריות יכולות לאותת בעזרת הפעמון לענות להן דרך, הכוחים יכולים לאותת שהכוס התרוקנה. אם שווה לך להשקיע בכוס כזאת, בתחליף ל„תצלחי לי" – המחיר הוא 29 שקלים.

אריה רייכמן

שניים חבל

שמעון חורב, מטפס־הרים. מאותם משוגעים־לדבר שאינם מוצאים מנוח עד שמגיעים לפיסגה, וככל שהדרך קשה יותר – כן ייטב. הפסגות שיש לנו בארץ הם כסף־קטן בשבילו. הציעו לו להצטרף לטיפוס על האונט־בלאן או על הר־קניה, זה כבר עשוי להלהיב אותו.

ך תרע מתי ישתמשו בשירותיך המקצועיים. באחר צילומים ביפו מסריטים עכשיו סידרת סרטי־אגרות לילדים. בעת הסרטת „הגול וגרטל", כדי ליצור את האשליה שהמכשפה מעבירה את הגול וגרטל מסיר לסיר, פנו המפיקים לשמעון חורב. הם נזקקו לנסיונו כ...מטפס הרים.

הפנייה לא ריגשה אותו במיוחד. עד היום, כשהוא בן 28 בלבד, הספיק חורב לעבור חוויות הרבה יותר מרגשות. הלך לאיבוד בשלג סקוטי, נפל לתוך סדקי שלג בקרחוני הר המונט־בלאן, נחלץ ממפולת אבנים בעת טיפוס בנחל עמוד. מאות פעמים התגרה בסכין־רחבל, מכנים אותו חבריו. עם כל מה שעבר עליו, מאיפה מתחילים לספר את הסיפור שלו אולי מקודיח: „טיפסנו באיטליה על מצוק שגובהו 120 מטר. עניין של כמה שעות טובות. בגובה של כ־80 מטר, אני תלוי על חבל מאבטח ונזקק באופן דחוף לשירותים. מה עושים? להניף סליחה, אני קופץ לרגע לשירותים, אי אפשר. אם אני משתחרר מהריתמה – אני צונח למטה. אבל הצרכים הלכו לריתמה שניה בגובה החוה והשתחררתי מהריתמה באיזור האגן. עשיתי את צרכי, ועכשיו זו כבר הבעיה של זה שקשור אלי ונמצא שתבינו מה זה בעיה של מטפסי־הרים.

לאחר הקוריזו שרומז, אולי, על אישיות – נחזור אחורה. ילד חיפה, מגיל ארבע מטפס על מבנים ועצים, נופל ושובר ידיים ורגליים. על מצוקים הוא טיפס עוד לפני שסיים את לימודיו בגימנסיה הרצליה. כצבא, לאחר שעיי מקורס־טיס, הגיע לגמ"ל קורס של טיפוס, גלישה וחילוץ. השתחרר מצה"ל ב־1979.

„בגיל 21 טיפסתי 'בצורה מקצועית' על הר בפעם הראשונה. היה זה הר סיני. נשארתי באזור כמעט שנה, הדרכתי טיולי נמלים בסיני, יחד עם חברתי. הקמנו חברה בשם 'רוג'ם', שפירושו בערבית גל־אבנים לסימון תוואי הליכה. מכל מקום בארץ ובעולם הגיעו חברה צעירים לרכב אתנו בשטחי מזרח סיני".

אולי בגלל הקירבה היתרה להר סיני, אולי בהשפעת החברה הרוחנית, החוויה הכאה שלו היתה... „ישרבת מרכז הרב". חצי שנה מחיין הקריש חורב לחזרה בתשובה. „היה מעניין – וסוב שזה נגמר", הוא מסכם את אותה תקופה היום. „נוכחתי שהעולם הזה והחילוני הם שני קורים מקבילים, ללא כל נקודת מפגש. אתה צריך להחליט האם אתה צולל פנימה, או נוטש. חורש מילואים ברמת־הגולן ניתק אותי מהישיבה ונתן לי את הריחוק ופסק הזמן הדרושים לחזור לחיים הקדומים".

ב־1981 ירד לשדה בוקר, כמרדיך טיולים ויריעת־הארץ במירדשה המקומית. בסוף השנה יצא לתיל, „לעשות חיים ולחיות מטפסי־הרים מקצועי". עבר קורסים באיזור הדולומיטים של צפון איטליה. בשוויץ התאמן בטיפוס על קרחונים. תירגל איך לא ליפול, איך להחות סדקים המכוסים בשכבת שלג דקה ומטעה. ואם ככל זאת אתה נופל – איך להיחלץ ולהשאר בחיים. קורסים אחרים עבר בברסיניה, כמו טיפוס על מצוקים בוולס וחילוץ בסיוע חיל־האויר הבריטי. בסיום אותו קורס זכה שמעון חורב ברמת דירוג 5.8, שהיא דרגת קושי של טיפוס על מצוק זקוף בזווית של 90 מעלות. הרמה המקצועית שלו מקנה לו את הזכות להיות האיש המוביל בחבורת המטפסים – משהו כמו טייס־מוביל בלהק.

„בדצמבר 1981 נכנסתי להתחמם בכלבו גרול בגלזגו, סקוטלנד. פתאם רצים אלי שני עובדים ומדווחים בהתרגשות 'זכיתי'. הם מודיעים לי שאני הקונה העשיר־אלפים שנכנס לחנות לקראת חג המולד. הזכיה – קניה זינים במאה לירות־שטרלינג. לא הלכתי, כמובן, על ספות וסטראו: נכנסתי למחלקת הספורט וקניתי אופני־ספורט עם שני תיקי צד. אותה זכיה מקרית הולידה מסע על אופניים בן חודשיים, בחורף, מסקוטלנד לבלגיה".

יוני 82', מלחמת לבנון בעיצומה. שמעון חורב מגיע עם יחידת הצנחנים שלו לעיר־זחלתה, כדי לחלץ פלוגה אחרת שנקלעה

ל ה ג ו ב ה

לשלמות. „עלינו שלישיה ראשונה לכיוון אחת הנבעות. האש מהה אלינו. החובש ספג כדור. זחלנו מבלי שנצליח לזהות את מקור האש. חשבתי שאני מוהה עמדה בין שני סלעים, הוצאתי רשון והתרוממתי לזרוק אותו לעבר העמדה. כשהתרוממתי, חטפתי כדור בפנים. נכנס בלחי ויצא מתחת לאוזן. הוסחתי לאחור, עם רשון ללא הנצרה. שמעון חברי הספיק לחטוף את הרימון מהיד שלי ולזרוק אותו הצידה לפני שהתפוצץ. הוא ניסה לסחוב אותי לאחור, חטף כדור ביד. תוך כדי זחילה חטפתי כדור נוסף בגב".

מסוק פינה אותו לבית־החולים רמב"ם. שבועיים בבית חולים, מלל ניתוחי־פנים. לאחר שבועיים, כשהוא חבוש בפניו וגבו, נשקם להגיע לבית ההבראה בחיפה – יצא שמעון לאיטליה. נח מלחה ימים ויצא לטפס על אחד ההרים הגבוהים של איטליה, הר פרשלרה.

כעבור זמן־מה יצא שמעון לסקוטלנד, לטפס על הר בן־נוויס הבוה. עמו היתה בחורה מקגרה. „בסוף יום טיפוס הגענו למנוחה על משטח קטנטן במרחק 50 מטר מהפיסגה. לפתע איבדה הבחורה את שיווי המשקל והתחלקה. היא נשארה תלויה באויר, בגובה מאות מטרים, כשמה שמפריד בינה ובין המוות זה החבל הקושר אותה אלי, חבל באורך של 15 מטרים. קיבלתי מכה, אבל הצלחתי לתפוס כיתר שלה. היא קיבלה חבטה עזה בגבה מדופן ההר, נכנסה לתוכו והתחילה לבכות ולצרוח. ניסיתי לרגיע אותה, כדי להוציא אותה מהחלם. היא צעקה שהיא לא יכולה לטפס. התחלתי למשוך אותה לעברי, אבל מהר מאד התעייפתי. קשרתי אותה לעגינה שנדה על הסלע, ושיחררתי את עצמי מהחבל. היא לכודה באויר, תלוי מתוח. זה לא סיפור פשוט. יכלה בקלות להתחלק ולצנוח לתוכם. גם אני הייתי בסכנה. שיחררתי עצמי מהעוגן על סף הבוהן, וגלשתי אליה בחבל אחר. הרגעתי אותה, ליטפתי לה את הראש והתחלתי לעזור לה לטפס. זה היה סיפור מפרך ומסוכן. כלום שעות של מאמץ ופחד, מהרגע שהתדרדרה עד שרדכנו שוב על המשטח הבטוח. נתנו ויירנו למטה.

„בחורה לא טיפסה מאז, וכנראה לא תשוב לטפס לעולם. אני מרחיי לטפס זמן קצר לאחר אותו מקרה". כמו פגוע הלם־קרב חזלה מיד בחזרה לקר־האש, כדי להתגבר על פחדיו.

בשלוש השנים האחרונות הוא יוצא לטפס ביחד עם אשתו, חלי. יום לאחר החתונה יצאו השניים לירח־דבש באלפים, למסע על הקפת המונט־בלאן, זוג קשור, בחבל טיפוס. לא תמצאו הרבה זוגות נשואים עם מאגר־זכרונות משותף הזיכה לזה שלהם. למשל, יכולת מהטיפוס בהר קניה, בחודש יולי האחרון.

את הדרך לפיסגת ההר הם עשו ברכב. מגובה של 3000 מ', חלו לצעוד ברגל, בכבוד. „עלינו אלף מטרים ביום אחד, רבר שאמר לעשותו. מקובל לעלות כ – 300־400 מטר ביום. גם תנאי מזג־האויר הוגעו, והאל לרדת ברד כבר. הקור היה נורא. התחלתי להיות מטושטש. וכר לפציעה בלבנון: יש לי רגישות־יתר במעבר מים לקר. חשתי כאבים בפנים. רחלי נשאה את הרמיל הכבד שלי, משקל 18 קילוגרמים, והתקרמנו לכיוון המחנה, תחנת־מנוחה בגובה 4300 מטר. בגלל הטשטוש שלי, רחלי הפכה להיות המובילה, היא שקבעה את הקצב והשגיחה עלינו. חששתי מפני מה קמבין לי הלילה.

„למרות בבוקר קמנו, וגילינו שיצאה שמש נעימה. למרות זאת, ריגנו שלפיסגה לא נגיע. היינו מותשים. התאוששות בגובה היא לוקח קשה. כדי להתאושש כמו שצריך, חובה לרדת לגובה סביר, ואז לנרש את מצברוי האנרגיה ולחזור ולטפס. לנו לא היה את הזמן הזה הנענו לגובה 800 מטר מהפיסגה ונשברנו. כשלונות הם חלק בלתי־נפרד מהטיפוס".

עובדה זו האחרות מלמר שמעון את אלה המגיעים לחנותו, חנות ספורט „לפירות" לממכר ציוד לטיפוס, גלישה וחילוץ, ברחוב פרץ אלוי התחנה המרכזית בתל־אביב. העסק הולך טוב: הטיילים הישראלים, בעיקר הצעירים, מעדיפים סיורי־הרפתקאות בקטמנדו על שיול בלונדון הרגועה, ולטיילים שכאלה וקוקים הירי־המרמילים לציוד. אצל שמעון חורב הם יוכלו לרכוש, מלבד הציוד הרגיל והמקובל, גם ערכה להכשת נחש, גלולות לטיהור מים, מראת סיגור מסוקים לחילוץ, או קשר לשתיית מים מהחמים. הפרטים עולים כסף, העצות הן חוסמת־חינם. דווקא עצות אלו, שמי המקיל לגלות, שוות לעיתים את משקלן בזהב. כמו איפה מטפל גר הישראלי שתמיד ישמח לעזור במצוקה, או איך מפשירים מיד קפואה.

יצחק בן־חוריו ■

שמעון חורב עם ציוד־טיפוס – המעט מטפס על הבסקוף בתעודת־הציוד שלו. בלבר הפרטים שבתמונה, כולל ציוד־הזנונה גם סקרטינה (החל ב־100 שקל), עטל (17 שקל) ואוהל מתקפל (החל ב־100 שקל), סמרות מקצועית, הדרכה וייעוץ – חינם.

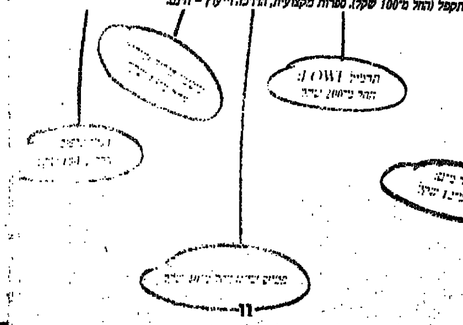

שווה צלצול

רדי דיגל

לנקי אדיסטיינג

רוקה פראבי

לודי קאר

רי חורש מפרסם הידחון „פלייבוי" את „שפנפנת האמצע" המערטלת שלו, תצלום מתקפל שהפך כבר מזמן למוסד אמריקני. לקראת סוף השנה, בוחרים הקוראים את „נערת השנה" בין תריסר נערות־האמצע. הנערה הנבחרת מקבלת מתנות בסכומים חמניעים למאות אלפי דולאר.

השנה, החליטו אנשי „פלייבוי" על דרך־בחירה מקורית של הזוכה: בטלפון.

12 המופלאות, נערות־החודש של שנת 1986, הוכלו כלאחר־כבוד לאולפן טלוויזיה, התיישבו מאחורי מכשירי טלפון – והחלו לשוחח עם מעריצים וסקרנים, כל זאת בשידור חי. שלט גדול הוצב לפני כל שפנפנת, עם מספר הטלפון הישיר שלה. בחר את היפה שלך, צלצל ושוחח עם נערת חלומותיך.

והצופים התקשרו. ועוד איך. תוך זמן קצר נסתתמו כל הקווים במרכזיית התחנה. התקשרו צופים מכל אחת ממדינות ארה"ב, וכן מקנדה ומדינות אחרות בהן נקלט השידור הישיר. המעטים שזכו להיכנס לשידור, שוחחו עם בחירות־לבבם על שפע של נושאים, מהרגלי טיפוח־חן ועד עצות לבבות שבורים. לבבות שבורים נוספים היו שייכים לאלפים שלא זכו לתפוס שיחה עם קים, לודי או רבקה.

למידת הפופולאריות של הנערות בתוכנית יש משקל מכריע בקביעת הזוכה בתואר „נערת־השנה של פלייבוי", 1986". בחירה קשה, ללא ספק.

שרות „גאמא"

הלו, פלייבוי?

קארין האשל

הפקה:
„שיווק" מוספים
מיוחדים ב„מעריב"
ואב ויזל / עפר גל
טל. 333107/087

כפר סבא
וצומת השרון
מוסף פרסומי מיוחד

עריכה: חנית חנוני
מערכת: אני בן־ארי,
דניאל רוזנשטיין, מרק גנדל.
צילומים:
„צילום דן־קיראון"
■■■
עיצוב ועריכה גראפית:
שושנה רובוטוס
ארגון הפקה:
שימה בללי.

מאת אברי רביב

כפר סבא. איכות חיים. אוכלוסיה טובה. מרכז תרבות מפואר. זונות צעירים... אסרטיבציות. פנחס ספיר. בית חולים מאיר. עיר פרעלית. הפעל כפר סבא. האיצטדיון החדש. בית־ברל (פחות מחמש דקות מ...) ערדסים. עצים. ירוק בעיניים. איכות חיים כבר אמרנו? ובלי לוסתת חמש דקות מ...

כפר סבא, רעננה, דור השרון. גם חמש דקות מהר־צלילה, מרמת השרון, משת חקה, שמציון שוכנות 10 דקות מתל־אביב, אם לא לוקחים בחשבון את „המקקים" הדרמוורים...

לכפר סבא הגיעו בימים היסטוריים גולים שנרשו מתל־אביב ע"י חורים. הוום רבים מהמתגוררים באזור הם „גולים מרצון", שעזבו את הפי הגדלה לטובת רמת דיור טובה יותר ופחות המולה ופיח – תהליך של אורבניזציה כמו שכרוב בספרי הסוציולוגיה. יש בהם המועסקים בשירותים הקמעונים, במסחר ובמלאכה. פה ושם צמחו כמה אזורי תעשייה. רבים עשים דרכם לעבודה בתל־אביב. כצופה מן הצד מתאפיינים בעיני ישובי הפרון הדרומי הסמוכים למה שהיה פעם הכביש הראשי לחיפה. בסממניה של „החגירה" אליהם: פרסומי הקבלנים, ההצעות של בתים ודירות מלאומתיהם של המתגוררים, ומודעות המלים הרבות של אלה במודרי הלוח של העתונים – דירות, מגרשים, קוטג'ים, בתים. כמאזין מן הצד אני חייב לחדדה שקשה למצוא תושב כפר־סבא, רעננה או דור השרון המדבר סרה במקום מגוריו. ההיפך הוא הנכון: באוזני מעטלגלים סיפורים של שביעות רצון – מהשקט היחסי, מהשכנים, מחוי החברה התרבות. מרמת החינוך – הן מפי החושבים עצמם הן מבאלה המדברים על סמך תרמיית שנוצרה אצלם על פי דברים ששמעו מכלי שני או שלישי.

במצב זה אין מלא שהאזור מתאפיין בעיני בסממן חביב אחר של ישובי „החגירה הצעירה": שבת בבוקר של „המתגרים בכוח" – עשרות־עשרות מכוניות של מטיילים ברוח זאת. מחפשים כתובת. בודקים בית. רואים מגרש... אבא, אמא, שני ילדים. הקטן כבר נרדם בספסל האחורי. שלושה בתים וארבעה מגרשים הספיקו לעיניו. יחכו שבעוד חודש או בעוד שנה יעבור לגור באחד מהם. החברים של ההורים עברו כבר לפני חצי שנה. אם לא זה? נרדם אולי היו עולים אליהם לקפה.

כפר סבא, רעננה, דור השרון. אם יש כין תושביהם מי שמעדיף מקום אחר – או שאיני מכירו או שהוא אינו מוכן להודות בכך. תראו מה שקצת איכות חיים עושה לבן־אדם. כל ישוב על מאפייניו ועל ידידות. כל ישוב – חמש דקות מכל מה שנמצא חמש דקות ממנו...

ליצחק ולד, ראש העיר
ולכל תושבי כפר סבא

ברכות לבביות
להמשך בניית העיר
ושגשוגה

ש.א.פ.ז
חברה לבנין ופיתוח
אהרן ודן פז
רח' סוקולוב 64 חולון טל: 03-886565
סמל האמינות והאיכות בבניה
החוגגים 25 שנות בניה

גרי אלכסנדר בע"מ
ייצור ושיווק
■ ריהוט משרד
■ שולחנות
■ ארונות כוניות
■ תיקיות למשרד,
למוסדות ולנוער
■ כסאות למשרד.
מהיצרן לצרכן
אזור התעשיה רעננה, טל. 052-33607

תן גז!

„הגמל המעופף" והחמור מוביל־הגז – הם חלק מההיסטוריה של סוכנות „פזגז" בהוד־השרון, החוגגת השבוע חמישים שנה לפעילותה. איך הגיעו הבירייים של גז לארץ ישראל, ומדוע נאלץ ישראל ז'וק לקנות פרידה במקום החמור? מסיפורי ארץ ישראל...

ישראל הקים את תחנת הדלק שלו בשנת 1936. זמן קצר לאחר שחברת הדלק הבריטית „של", החלה את פעילותה בארץ. באותה שנה נפתחה במגרשי התערוכה הישנים בתל אביב תערוכת „הגמל המעופף", ובה הבו אזרחי הישוב הקטן לראות לראשונה את הפלא הגדול: בירייים לבישול על גז, את הבירייים הביא לתערוכה סוכן של חברת „של" בקוזר.

מרדכי אינגרויר, בעל חנות למכשירי חשמל בפתח תקוה – ראה מיד את הפוטנציאל הגלום בבירייים של גז, ורכש את הזכות לשווק אותם בארץ. אולם לא היה לו מי שיספק את בלוני־הגז ללקוחות. בחיפושיו אחר סוכן גז, הגיע לתחנת הדלק ברמתיים (כיום הוד־השרון) והציע לישראל להיות ספק הגז ללקוחות שלו.

ישראל הסכים מיד והעסק התחדיל לעבוד. במשך היום מכר ישראל דלק לנהגים, ובלילה היה רוחם את החמור לעגלה, ויוצא להתקנות ותיקונים הסמוכה. הקים, יוצאי גרמניה, זיהו מיד את הזדיעוד המודרני, ועברו להשתמש בבירייים של גז. לאט־לאט התרחבה רשת הלקוחה. עד שלבסוף הפכה אספקת הגז לענף העיקרי של העסק המשפחתי.

כיום מנהלת סוכנות „פזגז" על ידי לאה קסל, בתו של ישראל. משירות החמור והעגלה, התרחבה הסוכנות לשלושה סניפים – הוד־השרון, כפר סבא ורעננה – המשרתים את הלקוחות בעזרת משאיות מאולחות ורשת של מחשבים למרות יובל השנים שחלפו, וזכרת לאה אפיזודות שונות. כאילו התרחשו אתמול.

„אני זוכרת, למשל, איך בוקר אחד קמנו וגילינו שהחמור שהיה מוביל את הגז – נגנב", היא מסמרת. „הועקנו את המשטרה ולשמה הגיעו גשושים. הם הלכו בעקבות החמור, עד שהגיעו לגבול ירדן. כשהבנו שהחמור עבר את הגבול – הרמנו ידיים וקנינו במקומו פרידה..."

כיום משרתת סוכנות „פזגז" לא רק בתי דירות, אלא גם משקים רבים בסביבה, בעיקר לולים ומרגרות. המשתמשים בגז לחימום. „מגדלי העופות כיום לא עובדים כל כך קשה כמו פעם", אומרת לאה. „כל המיכשור אוטומאטי, כמו שהאוכל מגיע לתרנגולות באופן אוטומאטי, כך גם החימום. חקלאים בעלי לולים גדולים, מתקינים בחצר מיכל גז גדול, המשמש אותם לכל העונה".

השבוע יחגגו בסוכנות „פזגז" בהוד־השרון את יובל החמישים. טקס צנוע, לעובדים בלבד.

חדוק הוא העונה הבוערת אצל העוסקים באספקת גז. בכל שנה תיתלה על קיר המשרד תעודה נוספת של „העסק הנבחר" בענף הגז.

„פזגז" – כבר חנשיא, הוד השרון. טל. 052-27819

כאמור לעיל, שתיכתב ההיסטוריה של משק הדלק והגז בארץ ישראל, יהיה בה פרק של כבוד לישראל ז'וק, ולתחנת השירות שלו בהוד־השרון, כי הסיפור של ישראל, דאיש החדוק מרמתיים, הוא סיפורו של חלוץ־הגז, האיש שהכניס לראשונה לשימוש את הבירייים לבישול.

מאז עברו חמישים שנה, ותחנת הדלק שהיתה לו בכיכר הראשית של הוד־השרון הפכה לסוכנות של „פזגז", המסכקת גז ושירותים ל־17 אלף לקוחות. מנהניה בצפון ועד פתח תקוה בדרום. ישראל עצמו נהרג בתאונת דרכים, לפני 35 שנה. אולם אשתו, רחל, ובתו לאה – שומרות על המורשת המסורת של מפעל חייו.

המבצע שמשגע את נתניה!

כל דירה - מציאה!

דירות בקדמת נתניה - לזכאים ולמכירה חופשית.

כניסה מהירה

יובל גד סופגת את מדד נובמבר

כדאי לבקר בדירה לדוגמא:
ימים א'-ה' בשעות 14.00-18.00,
וביום ו' בשעות 09.00-13.00.
לבאים מזל"א לכיוון נתניה יש לפנות בצומת הצפונית הראשית ימינה לכיוון כפר יונה ולאחר מכן ימינה בשילוט ותיקים.

3 חדרים (כ-77 מ"ר) מ-28,700 $ - 43,050 ש"ח

4 חדרים (כ-95 מ"ר) מ-35,650 $ - 53,500 ש"ח

• המחירים בתשלומים עד הכניסה, כולל פיתוח וחניה, בתוספת מע"מ בחוק.

לרכישה חופשית:
משכנתאות עד 75% ממחיר הדירה!
לזכאים - משכנתאות גבוהות במיוחד!

חחזר משכנתאות לזוגות צעירים לתותמים חוזה עד 31.12.86.

מכירות: „ישקו" - רח' אריסטוביל 23, רמת אביב ג' ימים א'-ה' שעות 08.30-18.00, בבציפת, ביום ו' שעות 08.30-13.00; טל' 03-476293.

ISCO

פרויקט משותף:

יובל גד בע"מ
מקבוצת מפעלי כור

היום: מרכז לבניה
פיתוח והשקעות (1982) בע"מ,
רח' לוינסקי 108 תל אביב, טל' 03-371090/88.

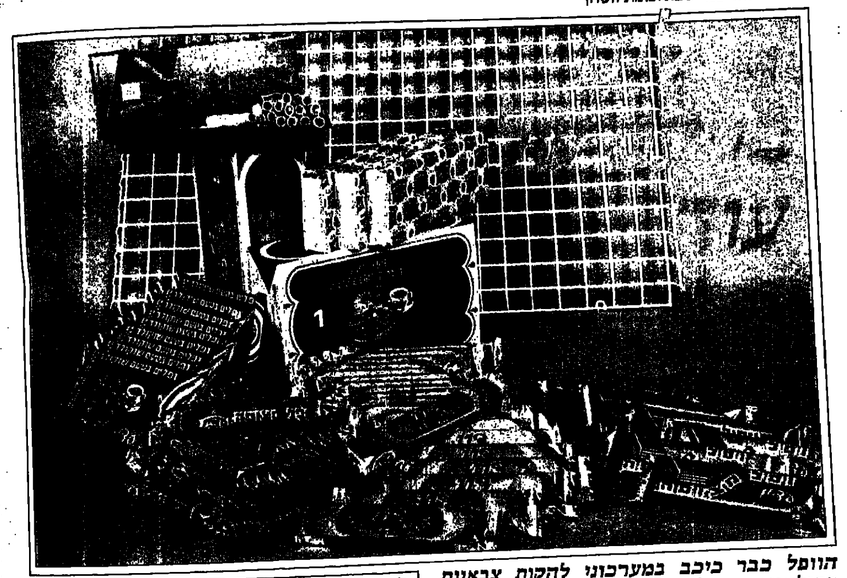

הוופל כבר כיכב במערכוני להקות צבאיות, בפיליטונים של „הגשש החיוור" ועל מדפי הקנטינות של ה„שקם". בקיצור: הוא נהנה מפופולריות רבה. למוצר העממי הזה – יש עכשיו אח אנין טעם. קוראים לו „רולעדין". מיכאל ודניאל סנדרובסקי הם הסנדקים שלו.

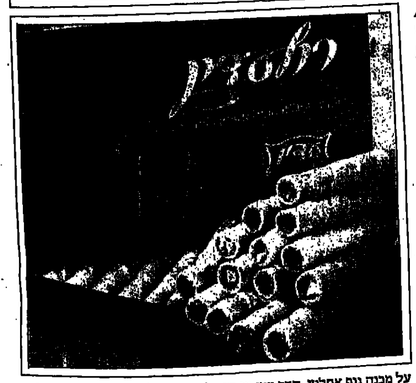

רבים בארץ, ולכן צריך להיות טוב. כדי להשאר בביזנס, בית החרושת שלנו עובד עכשיו 24 שעות ביממה. ועדיין אני לא מצליח להדביק את הביקוש. חלק מהתוצרת שלנו לא מגיע בכלל לשווקים בארץ, אלא מיוצא לארצות הברית, לקנדה, לאוסטרליה, לדרום אפריקה ולצרפת".

היחלום בכתר הייצור של הוופל, הוא ה„רולעדין". גליל וופל פריך, אותר מיכאל, „ולכן המוצר שלנו לא בנוי על פשרות. המילוי מכיל אגוזים אמיתיים, בלי שום תוספת. תוצאות הוא עיבוד מיוחד של 24 שעות. מי שמכין בוופל יגיש מיד אם הוא אוכל חומרים אמיתיים, או תמצאות טעם".

כל המוצרים הקודמים של „עדין" היו פארודיה ובאישור הבר"צ. מכיוון ש„רולעדין" מכיל גם חלב, הקימו עבורו קומת־ייצור נפרדת, בדי שיהיה כשר למאכלי חלב. על מלחמת השוקולד הגלושה ביום בשוק אומר מיכאל: „לדעתי, זה חלק מפרסומת היומה על ידי היצרנים. הם מאמינים, בצדק, שמיכה על שוקולד, עדיף לכל הגוגעים בדבר למכור. אנחנו לא מפרסמים את הוופלים שלנו – משום שהם מפרסמים בהצלחה את עצמם. יש להם טעם של עדר".

בחוד השרון, הפך בית החרושת „עדין" לחלק מהחוי הקהילתי וכל ילד ולקבל וופלים. אין בודקים בציניות אם הילד הוא תושב השכונה, או אורח. וגם אין מנהלים רשום אם איזה ילד „חתפלח" לתור פעם שנית. יום שלישי הוא יום של יחור מפעמים כי־טוב, לילדים של וופל „עדין" בחוד השרון.

„עדין", הוד השרון אזור התעשיה טל' 052-38173

ש אנשים חסרי טעם ורגש, שמתיידחסים לוופל כמו למלאפל. משהו עממי. מהיר אל הפה, שלא צריך לבדוק ברזוק מה טבע. מין חטיף לא מהייב. משהו שהוי במרווחו שנותר בין העוגה לביסקוויט. ישנם גם באלה המשייכים את הוופל, למשפחת השוקולד. אולי זה נשאר לזכר מתקופת השורות הצבאי, כאשר ה„מצופה" היה חמיד הלחיש של ה„שקם".

כשמיכאל סנדרובסקי שומע את זה, הוא ממש מתחלחל. כי הוא מכיר את הוופל מהיום בו נולד. ותבינו את זה כנשני הביזנס. גם מהיום בו הוופל נולד, וגם מהיום בו מיכאל נולד. כי אביו של מיכאל, יוסף סנדרובסקי, הוא בעל בית החרושת לוופל „עדין". המפעל שתתחיל בייצור „המצופים" ו„המשולשים" של ה„שקם" – והגיע היום עד למוצר המובחר: „רולעדין".

כבר כמה עשרות שנים שמיכאל רואה את הוופלים של „עדין". כשהם נולדים על מס־הייצור של המפעל. זה בשבע שנים שהוא אחזור. דניאל, גם משמשים כמיילדים בפועל של הוופל. לאחר שהאב העביר לידיהם את ניהול בית החרושת, שהחל כמפעל קטן ברדום תל־אביב, עבר לפני 20 שנה לזרד־השרון ועתה הוא עומד על רמת ייצור בינלאומית.

„אין שום קשר בין וופל לשוקולד", מטביר מיכאל, צעיר בן 52, השומר

משען טוב לקידום

מוסד „אונים" להכשרה קדם־צבאית, שזכה לאחרונה בפרס קפלן, מציע לנוער מגוון של מקצועות טכניים ואחרים, הטובים גם לאחר השרות. גם „אונים" וגם האח לצעירים יותר, „עלומים", עושים שירות קהילתי חשוב, בפרופיל שוו.

מ־ שחלף ליד מוסד „אונים", בעיבוריה המוריקים של כפר־סבא ואינו קורא את הכתוב על השלט, יכול לחשוב בטעות כי לפניו קאנטרי קלאב. או מועדון ספורט. או אולי קיבוץ קטן. ביתנים ציוריים, הדרגה ירק, בריכת שחיה, מגרש כדורסל ועשרות צעירים מסתובבים בשבילים הפסטוראליים. רק הצצה מהרשת אל השלט שבשער המוסד, מבהירה כי בעצם מדובר במסגרת חינוכית מתוחמת למדי: „מרכז להכשרה קדם־צבאית".

אולי דווקא בשל השמירה על הפרופיל הנמוך, והתרכזות של עשרות שנים במטרה החינוכית, מצליח המוסד להתקיים. עד היום. כשמורה טבע הן בנוף הצמחיה, הן בנוף הפדגוגי. מוסד „אונים", השייך לרשת „משען" של ההסתדרות, רשת מוסדות לעזרה הדדית – קולט נערים ונערות בחצי השני של גיל העשרה, ומכשיר אותם במקצועות שיסייעו להם בשירותם הצבאי.

דוד („דודו") דוראן, המנהל האדמינסטראטיבי והפדגוגי של „אונים", הגיע לתפקידו לפני 18 שנה, ומאז הוא מנתב את המוסד בדרכו המיוחדת. למעשה מתחלקת עבודת המוסד לארבעה פרוייקטים: הכשרה מקצועית קדם־צבאית; הכשרת מקא"ם (מרכז קידום אוכלוסיות מיוחדות), פרוייקט לקויי־שמיעה; והשלמת השכלה לעולים מאתיופיה. לבד ממסגרת ההכשרה הקדם־צבאית, פועלים יחד הפרוייקטים כפנימייה.

„התקציבים", מסביר דודו, „באים ממרכז 'משען' (40 אחוז) וממשרד העבודה והרווחה (60 אחוז). המסגרות שלנו פועלות ברוב המקרים בקורסים חד־שנתיים. המכשירים יוצאי־צבא במקצועות בסיסיים כמו ספרות טבחות, מכונאות רכב, וחשמל רכב. ועד פנימאטיקה והידראוליקה. חשמל לתעשייה, שרטוט טכני, אלקטרוניקה ואלקטרו־אופטיקה.

דודו ממהר למחות את הדימוי הסטיגמטי. בביכול, שיש לנוער הלומד ב„אונים" והוא אומר: „הוא נוער רגיל בהחלט, שבגלל נסיבות אובייקטיביות שונות. הגיע דווקא אלינו. המסגרת הלימודית־מקצועית שלנו. איננה פשרנית, אך מתחשבת יותר מכל מערכת חינוכית אחרת. וזהו מערכת השגיח לכל דבר ומי שלא עומד בדרישותיה – פשוט מוצא עצמו בחוץ".

אותם דברים אמורים לגבי מוסד „עלומים" בכפר־סבא. השייך אף הוא לרשת „משען" ושגם עליו אחראי דודו. אלא שב„עלומים" מדובר בפנימיה לילדים מכיתה א' עד כיתה ט', הלומדים ביום בבתי־ספר רגילים בסביבה. וחוזרים אחר־הצהרים אל הפנימיה של המוסד. ב„עלומים" מתגוררים כיום כ־150 תלמידים, שהמסגרת הזו, עבורם, היא בסיס לעתיד ורחוק יותר.

קרטון ביד היוצר

קרטון השרון
יצור אריזות מכל סוגי קרטון ושטנצים

בנין סולל בונה ביתן 56, אזור התעשיה רעננה 43000
טל. 052-454135, 052-452889

קרטון זה לא סתם חתיכת נייר עבה. לקרטון יש נשמה. הוא עדיין יותר אנושי ויותר חם מהחלקיים הפלאסטיים שלו. אין מה לדבר על כך שהוא גם יותר זול. לגבי נתן ושמואל מ"קרטון השרון", הקרטון הוא חומר ביד היוצר

ש לא תעיזו להגיד אפילו בדיחה אחת על חשבון הקרטון. ליד נתן הוכברג ושמואל מורגר. אותם זה לא מצחיק. הם אולי היו אפילו מגדירים את עצמם כ„שרופים על קרטון". אלמלא היה מדובר בחומר דליק. אבל האמת היא שנתן ושמואל ממש אוהבים את החצי־נייר חצי־דיקט הזה. שאלמלא כן, לא היו קשורים בו. את פרנסתם וחייהם.

נתן התחודע אל הקרטון, כאשר היה איש המכירות של מפעל גדול לייצור קרטון ואריזות קרטון, שמואל, ישראלי לשעבר, שחור ארצה לאחר כמה שנים בברזיל – החליט שזוא מעלה אתו למולדת גם את מיפעל הקרטון שהיה לו בגולה. הזה זה צרוף מקרים שנתן החליט לעזוב את מקום עבודתו בדיוק כאשר שמואל הימפש שותף להקמת מפעל אריזות. והשנים ניפגשו באיזור התעשייה של רעננה.

היום הם נקראים יחד „קרטון השרון". שם שנשמע כמעט לירי. לאנשים מסוימים זה יראה, אולי, קצת משונה: איך אפשר להחליב מהבנה אריזות קרטון לקרמבו. לצעצועים, למעטפות נייר. לארוזלים. לביסקוויטים. לשונות. קרטיטוריזה אבל נתן אומר „אני אוהב את הקרטון. יש בזה יצירתיות. כאשר אתה לוקח לוח קרטון, מתכנן אותו, גזור אותו ולכסוף עושה ממנו קופסאות – זו יצירה".

ממבחר הבסיסי בקרטון, אינו גרול. יש קרטון אפור רגיל, מיהטון שמשמש לאריזה קלה. קרטון רומלקס, שהוא מחוסמס מצד אחד ולבן־מבריק מצד שני. ויש קרטון גלי, המוכר לכולם מאריזות של ביסקוויטים או תפוחים.

ב„קרטון השרון" מייצרים אריזות ומשלוחים סוגי הקרטונים.

„בעצם הקרטון", אומרים נתן ושמואל, „לוח זמנים חשוב לפעמים יותר מהמחיר. לרגיטים מתכנים מוכר עד הפרט האחרון – אבל שוכחים לפעמים, שלאחר שהמוצר־מוכן, צריך גם לארוז אותו למשלוח לחנויות. או באים אליהם בריצה שמציל אותם. ובכן, להם אריזות מהיום למחר.

אבל נתן מבר מ־ 50 שנים, בקרטון ושמואל עוד יותר. הם לא נכנסים לחלץ, לקחים מהממונן את פרטו הבידות והמשקל של המוצר ומתכנים עבורו מיד אריזות. „מה שחשוב", הם אומרים, „זה לתת ללקוח יחס של הבנה. אמינות והפנות ראון טוב, להראות לו שלמרות שאנחנו עוסקים בייצור אריזות – הלב שלנו לא מקרטון".

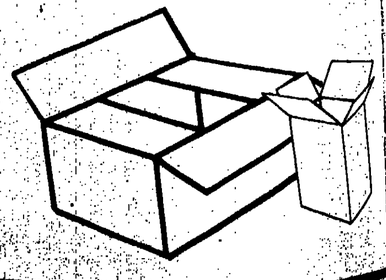

עשינו עסק

אילן אפשטיין: כפו שהקישמט מחליף. איך מעניקים את העסק לעבדת יתרון.

אילן אפשטיין, יועץ־מכירות מסוג אחר. עובד על פרוייקטים רציניים, אבל מנהל את העסקים מבית קפה. את הטקטיקות שלו שואב ממשחק השחמט. כל־עבודה מרכזי – פנקס־הבדיחות שלו.

מ. צריך יועץ לקידום מכירות? נשמע מקצוע שרלטני: כא אדם ומציג עצמו כמומחה־לכל־מלאכה, המסוגל לתת לכל דורש עצות טובות איך למכור את מוצריו. הוא טוען כי הוא יודע איך לקדם מכירות של מרק אפונה, בריוץ כפי שיש לו שיטה יעילה לשיווק משחה נגד מצעי־בערות.

אילן אפשטיין, יועץ לקידום מכירות מון מיוחד, מגיב על טענה זו בחיוך סלחני. תגובה הנובעת בחלקה מחוש־ההומור האדיר שלו, בחלקה מנסיון שיש לו עם אנשים.

„מי שרוצה לעסוק בקידום־מכירות צריך, קודם כל, לאהוב אנשים. מי שלא אוהב אנשים, אין לו מה לחפש במקצוע", אומר אילן. במשך כעשר שנים הוא ניהל את מערך השיווק של חברות כמו „יצהר", „סנפרוסט", „מולנו", ומזה שבע שנים הוא עובד כעצמאי. הוא מתגורר בהוד השרון, אולם את „המשרד" הוא מנהל מקפה „אולגה" בתל אביב. בין הטלפון הפרטי שבביתו, לטלפון של קפה אולגה – הוא מקבל שיחות דרך מכשיר־האיתור, ותלוי על חגורתו מקנסיו.

„למה אני לא שוכר משרד? בשביל מה אני צריך את זה? נניח שהיה לי משרד – גם אז הייתי צריך להקים עם הלקוח בעסק כדי ללמוד את הנושא. האם לא אצלו בעסק, הוא בודאי היה מציע 'בוא נשב באיזה בית קפה, ונשוחח'. אז אני יושב ישר בבית קפה. נוח לי ונוח ללקוחות".

ההגשרה המקצועית הפוך־מאלית של אילן היא קורס מכירות של כמה חודשים באוניברסיטה. את כל השאר רכש מתוך עבודה ונסיון. מה שהוא קורא „לצמוח מלמטה". הטקטיקה של עבודתו, הוא טוען, היא טקטיקה של שחקן־שחמט מחליף. „אני ניגש לפרוייקט כמו שחקן שחמט מקצועי, שמתבקש על ידי מישהו להחליף אותו, משום שהוא התעייף. בעל העסק, קשיחים עד אותו רגע בכלי השיווק, המכירות וקידום העסק שלו, החליט למנות מקום למישהו אחר ליד הלוח. התפקיד שלי במקרה כזה, הוא, קודם כל, לראות אם יש עדיין סכויי זכייה, או אם העסק אבוד. לפעמים אני אומר לבעל העסק 'מצטער, אבל נראה לי שהעסק אבוד. או שהמוצר לא טוב או שהשוק רווי'. גם עצה כזאת שווה ללקוח כסף, משום שאם יקבל אותה, הוא ימנע מעצמו מהפסדים כספיים נוספים".

מהרגע בו הוא נוטל לידיו את המשך המשחק, התוצאה תלויה בכשרון או בחוסר הכשרון של מקדם־המכירות. „אם אני עדיין עוסק במקצוע, ועדיין מתלהב ממנו, זהו זה בזכות שלושה עיקרים.

„ראשית – אני מאמין שיש מקום בארץ לתעשיה, התעשיה הזאת צריכה למכור. מפליא כמה הרבה אנשים עדיין לא מבינים עקרון פשוט כזה.

„שנית – במשך השנים יצרתי עשרות מקומות עבודה ודשים. לא תיזמתי, יצרתי. יעצתי לאנשים איך להקים מערכי־שיווק, אלו תקנים להוסיף, איזה פונקציות לפתוח, ולתוך הפתחים האלה נכנסו אנשים, שלגביהם היה זה מקום עבודה חדש. אין לי סיפוק גדול מאשר להביט על אנשים אלה ולחשוב: את מקומות העבודה שלהם – אני בניתי.

„הגורם השלישי המתויק אותי במקצוע, היא האמונה שאנו חייבים לא רק לייצר, אלא גם לייצא. מהחבט שלי, כאיש שיווק, אני רואה רק דרך אחת להפצת תוצרת ישראלית בחו"ל: הקמת מערך שיווק מלא בארץ השיווק. השיטה המקובלת היום על יצרנים רבים – לשוחח עם הנספח המסחרי בשגרירות הישראלית בחו"ל, להפגש עם סוכן מקומי, להשאיר לו כמה פרוספקטים ולחזור הביתה, היא חסרת כל תועלת. הפתרון הוא בהקמת רשת שיווק מקומית מלאה, בפקוח החברה הישראלית, שבה צרפתים יסבו לצרפתים, גרמנים לגרמנים וכן הלאה".

הוא עצמו יליד הארץ, כאן העביר את מרבית 50 שנותיו. יש לו שני בנים, האחד שרת בצנחנים, השני כקצין בנח"ל. מבחינת תרומתם לארץ, הם הלכו בנתיב שהתווה להם האב. הוא הספיק להשתתף כלוחם במלחמות ששת הימים, להפצע בשטלת התגמול בקלקיליה, לחזור ולהחזיק נשק במלחמת ששת הימים, מלחמת יום הכיפורים ואפילו במבצע שלום הגליל.

עדיין קוראים לו למילואים, בעיקר לתפקידי שמירה. לא מפריע לו. מה שכן מקומם אותו, הן תופעות של ביזבוז וטימטום בצבא, כשהוא עומד מול גלויים כאלה, הוא מתיישב וכותב לצביר קבילות חיילים. ותתפלאו – זה עוזר. יש תגובות, דברים משתנים וזוים.וזות פוליטית אין לו, משום ש„במערך הפוליטי הקיים בארץ, הקול שלי לא יכול להשפיע על כלום". הוא היה רוצה לעבור לשיטת הבחירות הבוקנה בשבריה, למשל, כאשר כל בוחר מגיש את רשימת האנשים שאותם היה רוצה לראות בפרלמנט. „הייתי רוצה להגיע למצב שבו אוכל, למשל, להושיב בכנסת את שולמית אלוני – מבלי להסתכן שאני מכניס גם את יוסי שריר. או את רפול – מבלי להסתכן שגם באולה כהן תתפלח פנימה. הדוגמא הזאת בהחלט לא באה לבטא את טעמי הפוליטי על פי שמות מפורשים – אלא רק להסביר את העקרון".

את הפילוסופיות והתיאוריות שלו הוא תומך, לעתים קרובות, בבדיחות. בביזנס, הוא אומר, זה עזר לאנשים להבין משל וגמשל, וגם משחרר מתחים. יש לו פנקס שחור כביס ובו יותר מ־500 בדיחות, לכל הזדמנות ולכל מצב. הוא רושם רק את הסואנות, וזה מספיק לו כדי להזכיר בסיפור כולו. אלה שכבר יודעים על קיומו של הפנקס ובאים אליו עם בדיחה חדשה, אומרים לו: מהר, מהר, תרשום! אבל אילן מכניס את הבדיחות לפנקס, רק אחרי שהוא־עצמו מרוץ אותם על אנשים אחרים.

מהי, לדעתו, בדיחה מוצלחת? „בדיחה גרועה היא מצב בו אני הולך בדרום, מחליק על בננה, נופל לתוך שלולית ברק. אם מישהו צוחק ממצב זה, הרי זה מעיד שיש לו חוש־הומור פרימיטיבי ואינפנטילי.

„בדיחה מוצלחת, לעומת זאת, היא מצב בו אני יושב בביתו בבית קפה ורואה איזה מטומטם מחליק על קליפה של בננה ונופל לתוך שלולית ברק. זה הרי מתוה מטריף! חוש הומור בריא ואמיתי".

ליאור אוני ■

כפר סבא, מסלול

אורך המסלול – כ-3 ק"מ.

משך ההליכה – כ- 2-3 שעות.

המיול מתאים לכל המשפחה.

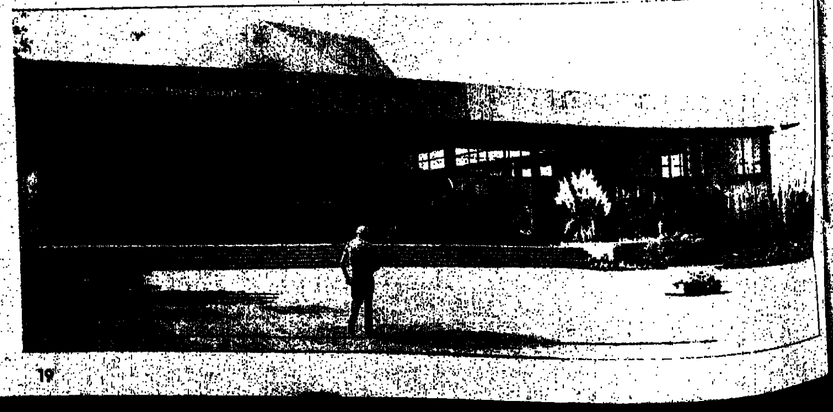

בית דרינגס, כפר סבא

ה לגולי יפו ותל אביב נאלה שגורשו על־ידי התורכים מהעיר, הוקמו בין עצי האקליפטוס מוכתים, בהן למדו ילדי הגולים.

נפנה מזרחה בתורסה, מאחורי ביה"ס „אוסישקין", ונרד צפונה בחוב הרצל. רחוב הרצל היה הרחוב הראשון בכפר סבא. נלך בין עצי הפיקוס שחלמידי ביה"ס „אוסישקין" נטעו בפ"ו בשבט, בגידולם הושקעו מאמצים רבים. הרימו עייניכם וראו כיצד המאמצים הצליחו.

מכאן נלך עד לקולנוע „עמל" העומד בפינת הרחובות הרצל־בן גוריון. קולנוע „עמל" נבנה בכית פועלים בשנת 1936 ולידו נבנה אולם קולנוע. כדי לממן את בנית הבית הוצעו בלוקים למכירה במחיר 5 גרוש האחד. הפועלים, שהפרוסה לא היתה מצויה בכיסם, תרמו ימי עבודה – וכך נבנה האולם.

נמשיך ונרד בחוב עד בית „סטרליץ" שבפינת רחוב הגלבוע. משפחת סטרליץ הגיעה לכפר סבא מליטא. בנין, חנוך ומנחם, היו ממיסדי האצ"ל במקום. חנוך אף הגיע לדרגת פיקוד בכירה בארגון האצ"ל בתל אביב ובירושלים; מנחם היה הנשק של האצ"ל בכפר סבא ועסק בפיתוח תוכניות לתעשיה הצבאית המתתרתית. הוא הצליח לייצר רימון יד ששוט מלקי ציגור. בקיץ של שנת 1936 התפוצץ בידיו אחד מרימוניו והרגו, והוא בן 22 שנה בלבד.

מעט הלאה, ברחוב הרצל מס' 42, ניצב בית „אפשטיין". זה היה אחד הבתים המפוארים בכפר סבא ובו ששה חדרים, שתי מרפסות ופנס „לוקס" גדול. בשל כך, הפך עד מהרה למקום מפגש חברתי וכל אח"כ שביקר באיזור התארח בו. דראבוננו ספורים ימי של הבנין, שכן על מקומו עתיד להבנות בית רב קומות.

נמשיך ללכת ברחוב הרצל עד פינת רחוב ויצמן, ונפנה מזרחה אל בית העירייה הוא התאן הישן. את אדמות כפר סבא קנה נוח קרלינסקי בשנת 1894. וקני העיר מספרים שהקונים באו אל השייח' חמראן אלעווי שלא ידע להשב את הששה דונמים ולכן אמר ליקונים שימלאו את החורג' (שקיים שעל המוס במג'דיות (מסבעות תורכיות) ולאחר מכן שירכבו על הוסוסת. הששה שתקפנה הסוסות שם „כפר סבא" הוא שם עתיק־יומין המופיע כבר בכתבי יוסף בן מתתיהו, ההיסטוריון של המרד הגדול. השם השתמר בכל התקופות בהן היה כאן ישוב. הטיול שלפניכם מציע לכם אתרים לאורך כל תולדות העיר, מיקמה הקדומים ועד לימינו־אלה ממש.

את טיולינו נתחיל „ביער אוסישקין" הנמצא בקצה רחוב רוטשילד. בעבר נקרא היער „חורשת פסקל", בה שכן ביה"ס „אוסישקין". בימי מלחמת העולם הראשונה, כאשר כפר סבא היתה מקלט בין עצי האקליפטוס מוכתים, בהן למדו ילדי הגולים.

נפנה מזרחה בתורסה, מאחורי ביה"ס „אוסישקין", ונרד צפונה בחוב הרצל. רחוב הרצל היה הרחוב הראשון בכפר סבא. נלך בין עצי הפיקוס שחלמידי ביה"ס „אוסישקין" נטעו בפ"ו בשבט, בגידולם הושקעו מאמצים רבים. הרימו עייניכם וראו כיצד המאמצים הצליחו.

מכאן נלך עד לקולנוע „עמל" העומד בפינת הרחובות הרצל־בן גוריון. קולנוע „עמל" נבנה בכית פועלים בשנת 1936 ולידו נבנה אולם קולנוע. כדי לממן את בנית הבית הוצעו בלוקים למכירה במחיר 5 גרוש האחד. הפועלים, שהפרוסה לא היתה מצויה בכיסם, תרמו ימי עבודה – וכך נבנה האולם.

נמשיך ונרד בחוב עד בית „סטרליץ" שבפינת רחוב הגלבוע. משפחת סטרליץ הגיעה לכפר סבא מליטא. בנין, חנוך ומנחם, היו ממיסדי האצ"ל במקום. חנוך אף הגיע לדרגת פיקוד בכירה בארגון האצ"ל בתל אביב ובירושלים; מנחם היה הנשק של האצ"ל בכפר סבא ועסק בפיתוח תוכניות לתעשיה הצבאית המתתרתית. הוא הצליח לייצר רימון יד ששוט מלקי ציגור. בקיץ של שנת 1936 התפוצץ בידיו אחד מרימוניו והרגו, והוא בן 22 שנה בלבד.

מעט הלאה, ברחוב הרצל מס' 42, ניצב בית „אפשטיין". זה היה אחד הבתים המפוארים בכפר סבא ובו ששה חדרים, שתי מרפסות ופנס „לוקס" גדול. בשל כך, הפך עד מהרה למקום מפגש חברתי וכל אח"כ שביקר באיזור התארח בו. דראבוננו ספורים ימי של הבנין, שכן על מקומו עתיד להבנות בית רב קומות.

נמשיך ללכת ברחוב הרצל עד פינת רחוב ויצמן, ונפנה מזרחה אל בית העירייה הוא התאן הישן. את אדמות כפר סבא קנה נוח קרלינסקי בשנת 1894. וקני העיר מספרים שהקונים באו אל השייח' חמראן אלעווי שלא ידע להשב את הששה דונמים ולכן אמר ליקונים שימלאו את החורג' (שקיים שעל המוס במג'דיות (מסבעות תורכיות) ולאחר מכן שירכבו על הוסוסת. הששה שתקפנה הסוסות עד הצהריים, כך אמר, יהיה לקונים. בעת הרכיבה סימן השייח' בנרון את הששה וחרט מדי פעם סימן על הצעים. כך עברו ביום ההוא 7500 דונם לרשותו של גח קרנינסקי, והשייח' התעשר ב־3750 מג'דיות...

שנים אחדות עברו ארמות כפר סבא יריים שונות אך לא נגאלו משממנון. בשנת 1903 החלט למכור את ארמות כפר סבא בחלקות לאיכרי פתח תקוה, לאנשי ירושלים ולאנשי העליה הראשונה. בחוד דונם אחד היה 8 פרנק. בכסף חפרו באר שעומקה 18 מטרים ובנו את הבית הציבורי שבלשה מחדריו היו אורוות ושני החדרים הנוספים נועדו למנורים.

נמשיך ללכת ברחוב וייצמן עד לפינת „אגר" ונפנה שמאלה (צפונה) לרחוב תל חי. בית מס' 43 הוא בית „נורדשטיין". בנה אותו אלכסנדר נורדשטיין, שהיה מראשוני כפר סבא.

ברחוב „מבצע יהונתן" נפנה ימינה (מזרחה) עד סנגיע לרחוב הגליל, ושם נפנה שמאלה (צפונה) עד מפגשו עם רחוב בן יהודה. ברחוב בן יהודה נפנה אל מסוזה הגרנ"ע שעל גבעה. על הגבעה הזו היה מחנה בו ישבו כמה גרעיני קיבוצים, בתקופת הכשרתם. היות שאנשי כפר סבא הערבים התקיפו את המחנה כמה פעמים, הוקם בנין שתי קומות כבית־ביטחון בשעת התקפה. היום נמצא במקום, כאמור, מטווח הגרנ"ע.

ממזרח לנו נמצא שיכון יוספטל. בחפירות ארכיאולוגיות התגלו כאן יישובים מקופות שונות, מאז התקופה ההלניסטית והמאה ה־3 לפנה"ס עד לתקופה הערבית הקדומה והמאה ה־8 לספירה.

עם רחוב בן יהודה נגיע עד רחוב בר אילן. כאן נפנה שמאלה (דרומה) ונמשיך ללכת בשכונות הדרומה של כפר סבא עד רחוב הכרמל. נפנה בו ימינה לרחוב ירושלים, ושוב שמאלה עד סנגיע אל „קדיש ספיר", מרכז תרבות לכל האיזור. כאן שוכן בוויאון ובו ממצאים ארכיאולוגים מאיזור כפר סבא וכן אודיטוריום, אולם ספורט וספרייה לילדים בפוארת. אחר מאנפי הבנין הוא קונסרבטוריום לילדי כפר סבא, ולידו נמצא „בית ירלבנים" שבו אולם הנצחה, אולם „ראונים", ספריה עירונית, כרכיה פרגונית, ואולם הצגות וקונצרטים. מולנו, ברחוב ירושלים מס' 32, עומד בית „ראלי" אשר על גגו היה מרכז קשר של ה„הגנה". באותם ימים היה לבית בן שתי הקומות, קשר־יין עם יישובי הסביבה. אז עוד לא היו קיימים סביבו כל רבי הקומות המנמרים אותו היום...

הבית ברחוב ירושלים 34 הוא בנין קטן וימהפה ובו סניף „החברה להגנת הטבע", את הבית הזה בנה יוסף ליפשיץ אשר היה קרובו של הפרדסן הכפר־סבאי אהרוני. גם בנין זה עומד להרס בקרוב, למרבה הצער, כדי להכשיר במקומו מגרש חניה.

חנה קליין ■ (החברה להגנת הטבע)

כפר סבא – הרהורים ארכיוניים

מאת אברי רבימו

אוכלוסייתה צעירה וצעירה עוד יותר

למה כפר־סבא?

פעם, בימים בהם הקרקסים שביקרו בארץ נטו את אהלם הגדול בביכר המדינה (שהיתה עוד מרוצפת ובלי חלונות ראוה עם המדינה – „ביכר המדינה" המסמר השיבי משום שהיא בדיוק כמו המדינה: חצי שנה בוץ, חצי שנה קרקס...

אז למה קוראים לכפר־סבא כפר־סבא? ספק אם רוב הכפר־סבאים ידעים. באנציקלופדיה לידיעת הארץ קובע זאב וילנאי שבמקום שכן כפר היה „סבא"...

מה שברור הוא, שעיר בת 50 אלף תושבים והנאה בגיל הצעיר של אוכלוסייתה נקראת לא רק „כפר" אלא גם „סבא" וזהו מה שהגשים קוראים „כשמה כן לא דיא"...

יש חדש או אין חדש תחת השמש

אז, בשנת תרצ"ד (1934) הגיע בכפר סבא לשיאו המאבק למען עבודה עברית, למשמרות המחאה שהוצבו פול פרדסי האיברים, שהחליטו להשתמש בפועלים ערביים זולים. הצטרפו אנשי רוח, סופרים ומשוררים, פקידים ופועלים מכל רחבי הארץ. כין המשתתפים: שאול טשרניחובסקי, אשר ברש, יעקב פיכמן, אברהם ברדיצ'ב, דוד שמעוני, פ. לוזבר. המשורה הברעיית פירזה את המפגינים ועצרה עשרת מהם. חלקם נדונו במשפט ל־6 חודשי מאסר עם עבודת פרך. ביניהם מנחם ספיר – מי שהיה לימים הכפר־סבאי המפורסם ביותר, שר המסחר, שר האוצר ויו"ר הנהלת הסוכנות.

היום אין מפגינים כדי לקבל יום עבודה בפרדס. סביר יותר שמובטל שישלח לעבודה כזאת יפגין נגד רעיון המחרוף, והכל שמחים וטובי לב על כך שיש לפחות פועלים ערביים שיבצעו את מלאכת הקטיף.

או – היתה בהפגנה „אחדות לאומית". יגאל פלוגה של ביה"ר השתתפה שם של נוגאי וקמרות ממשלת האחדות. קשה למצוא הפגנות משותפות לאנשי ביה"ר ולמי שהם מכנים „יפי נפש".

גם אז ניבער עד מהרה סדקים בחומת האחדות הלאומית. הפלוגה של ביה"ר נטשה את ההפגנה על ריקע ויבוח שנתגלע בעניין רצח ארלוזורוב. גם היום נטוש עדיין הויכוח דהוא. אלא שאז היה זה בשנה שלאחר הרצח.

אז יש חדש או אין חדש תחת השמש הכפר־סבאית?

מאדם לאדם

היתה תקופה בה בראש עיריית כפר סבא עמד זאב גלר ז"ל. כמוכיר מועצת הפועלים כיהן זאב בלפור ז"ל ועד עובדי מפעל הים. היה זאב ים, אם למרות זאת מצא הבעיות את פתרונן, וגם כאשר נתגלעו ויכוחים הסתם משום שבכפר־סבא, זאב לזאב – אדם".

כפר סבא וקלקיליה

אם ישובים יהודיים בשומרון נמצאים „חמש דקות מכפר סבא" – קלקיליה שובנת חמישים שנות ממנה. המתיישבים הראשונים הוו בצל פחד מתמיד. עד מלחמת ששת הימים הזוהרה הילדים שלא להתקרב אל הגבול אחריה – כפר סבא וקלקיליה הם סיפורים של ארץ ישראל ושל השטחים (חמשוחררים / הכבושים / המוחזקים / – מדקר את המיותר בעניין...). ותשבי כפר סבא קונים בשוק של קלקיליה. נרקמת מערכת יחסי שכנות. אך מדי פעם ונעקת הכותרת על פיגוע חבלני.

בשנת 1973 מציינת כפר סבא 70 להיווסדה בנטיעת 70 עצים בחצר בית ספר בקלקיליה. זאב גלר (ז"ל) מדגיש את יחסי הידידות בין שתי הערים.

ב־1976 רוכנת כפר סבא, על צחנת שפכי הביוב של קלקיליה ואילו עיריית קלקיליה מאשימה את כפר סבא בגרימת צחנה כתוצאת משריפות במובלה הקרובה בדי 600 מטר מהעיר הערבית. משרד הבריאות מקבל על עצמו את התפקיד של ג'ימי קארטר. הדיבה לפני קמפ דיוויד מכנס את שני ראשי העיריות לדיון בנושא. את פרס נובל לשלום הם לא קיבלו על כך, אך אם הבעיה אבן נפתרה הגיע להם לפחות פרס איכות הסביבה, ולא רק מבחינה הסביבה הפיזית: כפר סבא, וקלקיליה הן מבחן מתמיד גם לסביבה החברתית ולהיות זה לצד זה בלי מפגנים ובלי פיגועים.

יש מה לעשות

אמת, זהו חלק מהתרמית של המקום. והדבר משתקף הוא גם בריבוי קטעי הערוגות לאורך השנים. כפר סבא היא יותר מרכזו התרבות והבידור של השרון. בוטרות ופעולות תרבות לאין־ספור: היכל תרבות ומרכזים קהילתיים, יד לבנים וחמועדון לסטודנט, תיאטרון וקונצרטים, אולמות הוערכות, מסטיבלים, מוסיקה, מחול ומה לא...

יש בכפר סבא גם מרכז קניות ובילוי שקשה למצוא דומנתו. ויש לה קבוצת כדורגל סימפטית שעושה דוד בצמרת הליגה הלאומית. עכשיו יש לה גם איצטדיון מפואר.

אם אינך כפר סבאי ואתה מקבל תחקף לב מקנאה – תציע לך כפר סבא מרכז רפואי לתפארת. והקבלנים שאינם בונים אותה מתוך פרטיה יציעו למי שאינו מתחתן עם זו־תחיכה. לפחות לחיות חמש דקות ממנה...

בית [illegible]

מאחורי הבנינים המפוארים של גור־אריה לא עמדת חברה. עומדת משפחה שלמה – וזה מחייב. חסראי גור־אריה, נצר לאחר המשפחות המייסדות של פתח תקוה, כבר הרחיב את עסקי הבניה שלו לחוד השרון וכפר סבא. אולם הוא עדיין מאמין כי „טוב שם משמן טוב". הדיירים שלו משוכנעים כי בעיסקה הרגישה כל כך של רכישת דירה הם בחרו בקבלן הנכון.

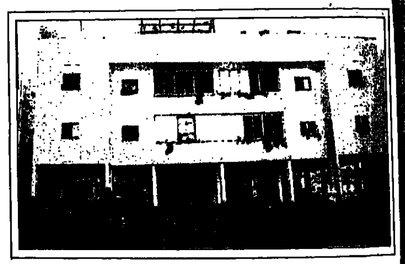

ק מי שבאמת מעורה בבנינה הארץ הזאת יכול לספר היום סיפורים, הנשמעים כלקוחים מעולם הדמיון. מי שמע על דירה שמחירה 1.20 ש"ח? חסראי גור־אריה, הקבלן הוותיק מפתח תקוה, שם יד על הלב ואומר: „אני מכרתי ארבע דירות. כל אחת במחיר של שקל ועשרים אגורות"! והיא לא מוכר לנו בלוף. הוא וקמעין שזה קרה בדיוק לפני ... 30 שנה.

„מתיי בנין של ארבע דירות ליד בית־החולים, השרוך וכל דירה נמכרה ב־12 אלף לירות. זה לא היה סכום קטן, אבל היו לי הוצאות גדולות. היתי צריך לשכור כמה תימנים מראש העין, הם היו מעלים את חומרי הבנין בעזרת חמורים לקומה השניה! לא חשבתי אז שפעם יבנו אחרת. הייתי מלמד את החמורים עולים במדרגות. במעלה הבנין. אבל מי חשב על כך? מהם זה הכרון נוסטלגי..."

ביום התפרשו עסקי הבניה של חסראי עד לכפר סבא והוד השרון. אולם שורשיו המשפחתיים נערצים בימיה הראשונים של פתח תקוה. דודו היה מייסדי התחבורה הציבורית בעיר. והוא עצמו נקרא על שם סבתה, חסיה, מכיוון שנולדתי בו. השם הקרוב ביותר לחסיה שיכלו לתת לי היה חסראים" – הוא מסביר.

בגלל היחוס המשפחתי מאמין חסראי ללא סייג במימרה ש„טוב שם משמן טוב". מאז הקים את חברת הבניה שלו הוא רואה זהות מחלטת בין המניתין שלה לנוניטין המשפחתי שלו. „במקרים אחדים, נוק שנגרם לשמה הטוב של חברה נשאר במסגרת החברה. אצלנו פגיעה בשם העסק זה בדיוק כמו פגיעה בבבוד המשפחה. לכן אנו שומרים על שמנו הטוב בכל מחיר" – אומר חסראי.

המערך המשפחתי מבטיח, על כן, שהלקוח יהיה תמיד מרוצה. חסראי מנהל את הרכש של החברה, אשתו אסתר מנהלת את המשרד ובנו עדי מקיים את הקשר עם הלקוחות בשטח ומפקח על הבניה. עוזרים לידם גם עדן ועדיה. „הקשר שלנו עם הדיירים לא ניתק ביום שבו הם נכנסים לדירה" – אומר עדי. „אם יש צורך הוא נמשך גם שנה ושנתיים לאחר מכן, וכל בקשה נענית ונעשית".

בשום אלה חוגגת החברה המשפחתית שלושים שנה לפעילותה, במשך השנים הללו הספיק חסראי להפוט עמדות מפתח גם בחוגי עסיתיו למקצוע. הוא פעיל בארגון הקבלנים בפתח תקוה, חבר ועדת הביקורת. משמש שופט בתלונות בין קבלנים ודיירים ובין קבלנים לבין עצמם. חבר הועד המועל של מרכז הקבלנים ונהנה מרירוג גבוה ברישומי הקף הבניה במרכז הקבלנים.

בשוהא דוור לשנות פעילותו הראשונות בקבלן הוא נזכר. בין השאר. ביצר חש לראשונה הנוסה משפחתית בעסקיו. „בסוף שנות החמישים היתה אופנה אצל קבלנים רבים לרשום על אחרי הבניה שלהם. דירות מפוארות. אני לא יודע למה. אבל לי נראה מתאים יותר לכתוב. דירות פאר. מדרגע שבו הצבתי שלט עם הכותרת השונה מעט – החלו דיירים נוהרים לפרויקטים שלי..."

מאחר ותוסחת חצלחה לא מחליפים, אפשר לראות עד היום את „דירות הפאר" על שלטי האתרים של גור־אריה. „רכישת דירה" אומר עדי גור־אריה. „היא צעד חשוב ומכריע בחייו של אדם ואנחנו עוזרים לו בעצה ומקילים עליו את התהליך הארוך והמייגע. לפי בקשה אנו גם עוזרים לתכנן את פנים הדירה, ובמובן דואגים להשיג את המשכנתא הגבוהה ביותר שאפשר".

מי שנוטע ביום ברחובות פתח תקוה, או ליד אתרי הבניה של חברת גור־אריה בכפר סבא והוד השרון. כמעט ואינו צריך להיעזר בשלטים המציינים בגפורש את שם הקבלן. הוא כבר יזהה את הבנינים של גור אריה. הבולטים ביופים בשורת בתים ארוכה.

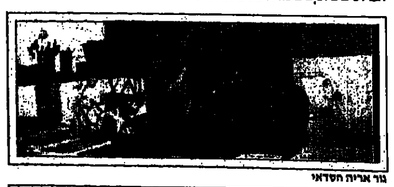

גור אריה חסראי

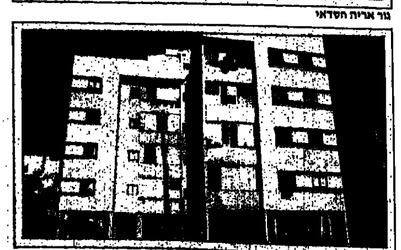

מוסף מיוחד כפר־סבא וצומת השרון

דירה נאה

שלושה דברים מרחיבים דעתו של אדם: אשה נאה, דירה נאה וכלים נאים. חברת „בוקרה לבניין" בכפר סבא, מתחייבת למלא את התנאי השני שבאמר חז"ל – לשביעות רצונך המלאה.

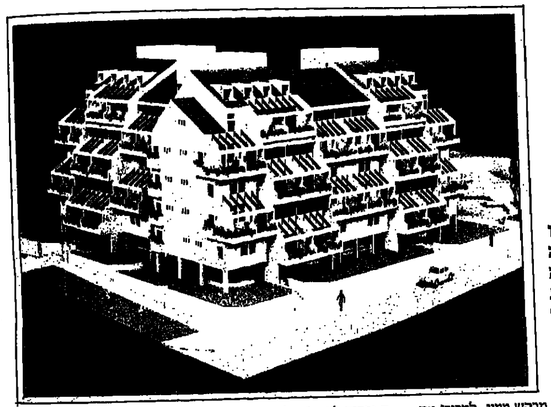

רצחק בוקרה מחייך במבוכה, באשר מישהו מבקש ממנו „למכור" את הדירות שלו. כלומר: להסביר מדוע כדאי לרכוש דירה באחד הפרוייקטים של חברת „בוקרה לבניין" במקום אצל קבלן אחר. בשמישהו מבקש ממנו דבר כזה. יודע יצחק מיד שדמבקש אינו תושב כפר־סבא ואף לא מתגורר בסביבה. כי מי שגר במרכז השרון – יודע היטב מה זה „הדירות של בוקרה".

עמוס ויצחק בוקרה הם מין צדיקים, הזוכים שעבודת הפרסום שלהם, נעשיות על ידי אחרים. כמה משרדי קבלנים כבר ראיתם. שאת קירות חדר ההמתנה שלהם ממלאים לא תמונות או פוסטרים – אלא מכתבי תודה, הערכת־שבח ושירי־הלל לחברה הכותבים אינם. אולי. משוררים גדולים. אולם הדברים נשמעים כיוצאים מתוך הלב. קחו לדוגמא את הפואמה המחורזת של רות כדורי מרעננה:

אם בקוטג' או דירה חשקה נפשך/ אל איזור השרון כוון פעמך/ שם בין יוקי וחרבות/ מבצבצת האיכות/ לעיר כפר־סבא היכנס/ ואת חברת „בוקרה לבניין" חפש/ שאל, חקור. הזדעניינים/ הסתובב. בתת־רגליים/ ועמנה. כפר־סבא, רמתיים/ לכולם אוהה תשובה/ „בוקרה לבניין" הוא כתובתך/ שירות, אמינות ידע ונסיון/ בניה בזמן, השקעה עם בטחון/ והעיקר גברים לעניין, מלה זו מלה, בלי דאווין. עם אהלן/ עם יד על הלב, ברגע אמת אומר/ הצוות משקיע מאמץ ניכר/ חושבים על הכל. לא מחכים לנס/ היכנס והיוכח, אל תהסס...

ה„גברים לעניין" של בוקרה, הם שני האחים יצחק ועמוס, המנהלים את החברה ושני בניו של יצחק, ניסים ושלמה – המפקחים אישית על הבנייה בשטח. הבנים משמשים גם כתובת מיידית לבקשות ושאלות של הדיירים. בשנה האחרונה בלבה, היו להם קרוב ל־200 (!) דירות בשלבים שונים של בנייה או מסירה. רובם באחרים בכפר־סבא. דחלק ברעננה. במיוחד גאים יצחק ועמוס בפרוייקט „כפר היכל התרבות" אשר יהווה חלק ממרכז החולל ומתנוחת סביב מרכז „ספיר".

כפר היכל התרבות
קבלן מבצע: יצחק ועמוס בוקרה בע"מ
רח' רוטשילד 48, כפר־סבא. טל. 052-457219.
משרד מכירות: א.א. דירות בע"מ
רח' ירושלים 38, כפר־סבא, טל. 052-4455511

מדור פרסומי

מול"ח – המכללה לקריאה מהירה 23 שנות נסיון ★ 40 אלף תלמידים ★ פיקוח אקדמי

קוראים מהר – מרוויחים יותר

אלפי סטודנטים, מנהלים ועובדים בכירים נוטלים חלק בקורסים של המכללה לקריאה מהירה ומגלים עולם חדש של יכולת קריאה, ריכוז והבנה ברמה שלא הכירו...

מאת איילר בר

עמוס נחמיאס. עורך־דין מרחיבי. אחד הבנאים המוכשרים ביותר של דמ־מלה לקריאה מהירה. עמוס לא ישכח את תוויית תשובה המפגשים במשך הרבה זמן.

„דעתי על שיטות וטכניקות המספרות

המנהלים מתייעלים

קורסים מיוחדים למנהלים מתקיי־מים במקום „שיתי". אנשי־עסקים מנהלים ועובדים בכירים לומדים „לתרגם" את הקריאה המהירה ליעי־לות, אירגון, חסכון בזמן ובכסף ותשיה מפגשים בלבד. כדאי.

פרטים נוספים בטלפונים: 03-903215, 03-909870, 03-900153

את יכולת הקריאה ואת מהירותה", מספר עמוס. „קראתי במאמרי עתונות כי בארי צות־הברית מפיקים מהתלמיד את מירב היכולת עליידי שיעורי קריאה מהירה בבי תי הספר, אחל מגיל צעיר ביותר. החלטתי להצטרף לאחד הקורסים של המכללה לקי ריאה מהירה ולגלות איזו יכולת אוכל לה־פיק מעצמי..." התוצאות והיתמו אפילו אותו.

„למדנו טכניקה מדהימה בפשטותה וכני אוניותה. תידגלנו את העיניים ו„הכרחנו" אותן לעשות בקצב המהיר של המח. תוך שלושה פגישים הבהיר לי כי אני פשוט אוהב את זה... לא יכולתי להסביר כיצד ומדוע, אבל לפתע מצאתי את עצמי מה־ליף עמודים במהירות, קורא, קולט ומבין בקצב שלא יאמן. החברים בקרם התבדחו על חשבוני לאורך כל הדרך: „אתה צריך קורס לדפדוף מהיר", אמרו לי.

„הכפלת מהירות הקריאה מובטחת".

הקורסים המרתקים לקריאה מהירה נערכים, על־פי הזמנה מיוחדת, גם במוסדות, בפעלים, מתנ"סים, קיבוצים ובמקומות העבודה עצמם. במכון מול"ח דואגים לתציב לקורסים אלה את מיטב המורים.

קריאה מהירה באה למקום עבודתך!

עובדי „הסנה", בכירי בנק „דיסקונט", מנהלים ב„טלרד" וב„תדיראר", רופאים בבתי־חולים, קציני משטרה, מפקדים בחיילים. כולם כבר עברו את הקורס והרשימה עוד ארוכה: לומדים, נהנים ומתייעלים!

„קריאה מהירה" במתנ"סים, מוסדות וקיבוצים.

מנהלי המרכזי מחלקות ההדרכה מספרים על „נאבק על מקום בקורס" הנוגע אות מדברות בעד עצמן. במקומות רבים מתכננים ומזמינים קורסים נוספים לעיקר הרביעונים הקרוביים.

גם אתה יכול לחזור אליך את הקורס לקריאה מהירה! שרח מרכזות את כל הפניות במספרי טלפון: 03-903215, 03-909870, 03-900153, בעיר: 03-914858.

מסביר יצחק פיטו, מנכ"ל מכון מולי־רוב הבוגרים מגיעים לתוצאות גומות הר־בה יותר...

● „הקריאה כבר לא 'קדיעה'!"

„בבית הספר מלבדים אותנו לחבר ביחד לבילה, הבה להבדה. „דבר־ביקדבדיני מה"... בארצות הברית מלבדים גם לחבר מספר לרפשה, פיסקה לפיקה. התוצאה: קריאה מהירה, יעילה, יעילה... יעילות של הקריאה הפירה גם בעיניים".

עמוס מיים את הדיבריי בהעיר: „אין לחזור בחיבה הנעבר והבעבר. הבחנה מהיר הקריאה הפירה על הבר מה זה, היא מובר בסמנות. „הבעיות הר־ים הבריעות הבריבי בעיות מאחר בר בעיה. בלעדי בפר אבר בפר. ראלי בבשר בעיה אריבית נמאריתי עיני יעיר בר.

„אין בפני הקריאה הפירה תפשרה יעילה אינו גם בעיניים".

חנוכה בצלילים ומבצעים!

קובלסקי הצעיר בעיר
דרך העצמאות 33, חיפה 33035
ת.ד. 220, 04-665056.

ימים שלמים תמורת 262 ש"ח -

4 לילות (5 ימים) חצי פנסיון
לאדם בחדר זוגי כולל מע"מ + הטבות נוספות

המבצע בתוקף ימים א'-ה'
דצמבר 86 עד פברואר 87
הזמנות בטלפון 067-92890.

טיולים וחופשות לשומרי מסורת

★ חופשה בשוויץ
תאריכי יציאה: 4.1.87, 18.1, 1.3, 8.3, 7
לילות במלון „אדלווייס" בעיירת־הנופש הנודעת סט. מוריץ, על בסיס חצי פנסיון, 2 לילות בציריך, לינה וארוחת־בוקר.
כרטיס־רכבות חופשי בשוויץ ל־8 ימים.

ארה"ב מחוץ אל חוץ
תאריכי יציאה: 22.12 (חנוכה), 26.1, 16.2, 16.3. בתי־מלון מדרגה ראשונה ותיירות, סיורים ברחבי ארה"ב, כולל וושינגטון, אורלנדו, סן־פרנסיסקו, לוס־אנג'לס, לאס־וגאס וניו־יורק.

מתוך
מועדון מטייסי מערב
רח' הרצל 2 ת"א
טלפון 03-439207

בצוות המורים
„גשר"

כמו במערבונים

בלי מס נסיעות, בלי לעלות על מקום, בלי לשלם דולרים. בחוות „בת יער" בגליל, מקום חדש, אפשר לבלות חופשה מסוג אחר. רכיבה על סוס באוויר בסגות, מבגשים עם חיות יער, ארוחה בתוך קרון רכבת על ההר. שני צעירים שלא מניחים לרעיונות להרדם על הכר, הקימו חווה בגליל, למען הישראלי ההרפתקן.

כנסתם לראות מערבון בקולנוע. התקנאתם ברוכב הבודד על סוסו הנאמן, עושים את דרכם בנופים הדרייים קסומים, חיים את הטבע וחרים ואיפה אתם, שוכני השלושה־חדריים־ווהול בבית משותף מוקף פיח במרכז העיר.

או הנה, ההזמנות שלכם להנשים את החלום. ואפילו לא צריך לעזוב את הארץ. חוות הסוסים „בת יער" מציעה לכם סיורי רכיבה מרתקים בנוף יער בְּיִרְיָה, עשר דקות מצפת, אזור המציע נוף מעל צוקים, לשוט באוכיבים, לנוח סביב מדורה בגערת ולסעור בתוך קרון־רכבת שעבר הסבה. בקיצור, אם חפצתם בהרפתקה בחיק הטבע, מכלי להיכנס להוצאות גדולות מדי – יש לכם כתובת.

הוחוה היא פרוייקט של שניים: איתן לבל (27) ואברהם נחמיאס (31). לאחר קצונה בצנחנים, טיול בדרום אמריקה, מכירת ציוד גיגון והדרכת טיולים, נשבר לאיתן מתל־אביב. לפני שנתיים עלה עם אשתו נטע לגור ב„מצפה עמוקה" שביער ביריה. כבר בימים הראשונים שלו באיזור, החל איתן לחשוב על מרכז־הסוסים וההרפתקאות שלו.

„רצינו לנצל את היער והנופים המשגעים" אומר איתן."אין עוד יער גדול כזה בשום מקום בארץ. הביגרת מימין, אצבע הגליל הטבעית. איפה תמצא עוד מקום מרחיב כזה? אל איתן הצטרף איש הגליל אברהם נחמיאס, לשעבר מקח יערות וכורת־עצים בקרן הקיימת לישראל, וממקימי „מצפה עמוקה".

העבודה בחווה החלה בחורף האחרון. בלי אדריכלים ומהנדסים. רעיונות שצויירו על גבי נייר בסגנון „שלוף", נחפכו לאורוות ופאב־מסעדה מרשימים על פני השטח. רכבת ישראל לא הקימה עדיין מסילת ברזל לכאן וחברת „בזק" טרם חיברה את החווה לרשת הטלפונים הארצית, אך סימניהן ביכרים כשטח: שני קרונות רכבת שהוכאו במבצע אויר ומסובך, בשילוב עם ארני רכבת ועמודי טלפון, יצרו את הפאב־מסעדה של החווה. את עבודות הגברות עשה רפי מצפה, שנשאר בחווה כבארמן לאחר שגרלק על המקום. החשמל מגיע מגנרטור פרטי. הביריה נשפכת בכמויות, ברקע נשמעים צלילי „עמק הנהר הארוס". משהו

אבל האטרקציה של החווה אינה הבר או המוסיקה – אלא הסוסים. סוסות, ליתר דיוק. בחודש יוני האחרון החלו הסוסות להגיע. היום יש במקום 12 סוסות, המהוות את „הציוד המשרדי" של המרכז: ללימוד רכיבה שנפתח במקום, בהדרכת מדריכת־רכיבה הולנדית מנוסה. מדי שבוע מגיעים לחווה כ־60 תלמידי רכיבה מישובי הסביבה. מגיעים ילדים, נערים, מבוגרים. לעיתים רוכבות משפחות שלמות. אורות זרקורים מאפשרים לימוד רכיבה בשעות הערב.

ולאלה שכבר שולטים ברסן: מהחווה ניתן לצאת לטיולים בני שעה, וגם למסלולי רכיבה ארוכים, בני יומיים. כל הפעילות נרתמה יער ביריה, נחל עמוד, רמת דלתון, בור הידרו ועד הכינרת ורמת הגולן. הטיולים אינם רק אחיות מרשבות וצבירת שעות אוכף: המדריכים מסכירים ומרצים על הוי, הצומח וההתיישבות במסלול הטיול.

איתן ואברהם מדגישים: „זו לא חוות סוסים – אלא חווה עם סוסים". כלומר, הסוסים הם רק חלק ממינון הפעילות בחווה. רעיונות צצים אצל השניים בקצב מרהיב – וחלק ניכר מגיע למימוש. יש, למשל, מסלולי רכיבה המשולבים בשיט אבובים ובגלישה מצוקים. בשלב הבנה מתקדם – מסעות מעל גבי ג'יפים, ידי בחין וקשה. להשתעמם, קשה כאן.

בחווה מתרוצצים בְּרָבָרים, מרווחים, תרנגולות, כלבים, חמור ואפילו שני סוסי פוני. היער מסביב מציע בעלי חיים נוספים ולצפיה בלבד – אסור לגעת או לצרוח: צבאים, שועלים, חנים ומגוון עופות דורסים ועופות נודדים. כל טוב מוצע גם במחלקת הסלע מספק צנוברים, ובחורף צצות להן פטריות מאכל, פקועה ואורניות. „בחורף נכין במסעדה מרבני אורניות" מבטיחים כאן.

ממש בימים אלה עובדים אנשי החווה על „מבצע שער": הכוונה היא להקים בכניסה שער מעץ, שישלב אלמנטים שונים מכל המצוי בחווה. מבטיחים שהשער המתוכנן ישים כביס הקסן את שני חווח סאות'פורק של „דאלאס". ואפרופו „דאלאס": זמן רב שבוו איתן ואברהם את הראש, כדי למצוא שם עברי מקורי לחווה. הצעות מתבקשות, הלקוחות מסרטי־מערבונים, נדחו על הסוף. היה זה אחוד מנר שהציע לבסוף את השם שהתקבל, בת־יער.

בועז קוסטר ■

מ ה ש ז ז

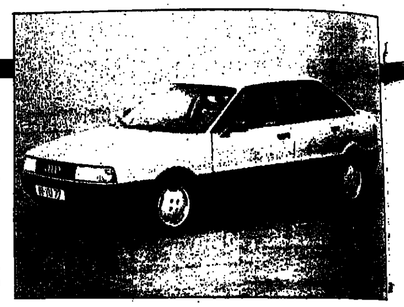

מדי 80 הנשוה: שלושה מסרים [illegible] – מרכב ארוזיגמי, גילוון [illegible] מרכבות.

אוד'

80 בשינוי אדרת

תורשיים בלבד לאחר ההצגה העולמית של דגם אורי 80 החדש, מתחיל שיווקו בישראל. בשורת הדור השלישי של אודי 80 מעבירה שלושה מסרים עיקריים: לגברת הצעירה שהצטרפה למשפחה המצליחה הזו יש מרכב ארידוינמי בעל התנגדות קטנה ביותר לרוח; גילון מלא של כל גוף המכונית וחלקה מפני חלודה, ובטיחות מירבית לנהג ולנוסעים.

עם הצגת הדור השלישי מתכוונת אודי ליצור פלח־שוק חדש וייחודי משלה: מכונית משפחתית נוחה, ביטנית בגודלה, בעלת תכונות ספורטיביות ואורך חיים גבוה.

השינוי הבולט ביותר באו־ הנשוה הוא בצורתה החיצונית: גוף אירודינמי, היורד למקדם גרר של 0.29; ואורך כללי של 4,393 ס"מ (קצר יותר מקודמו ב־13 מ"מ). מקדם הגרר הנ"ל מעניק לה הסכנרייתר ברולק, יציבות ועמידות בפני רוחות צד. מכסה תא המנוע גולש לעבר שבבת הקידור (גריל) ומעוגל יותר בקצותיו. השמשה הקדמית נטוה בזווית 4.5 מעלות בלבד במטרה להקטין את חדירת חום חשמש, וחלקה הפליון הוא איזור ירוק המונע קרינה ישירה לעיני הנהג וחנוטע שלידו.

המרכב עשוי כולו מפלדה מצופה באבץ, ושילוב מרכב הזה עם רמת צביעה גבוהה מגן על המכונית מפני שיתוך (קורוזיה) וחלודה. יש לה תיבת הילוכים חדשה לחלופין ארבע וחמש מהירויות, תלוי בדגם) המאפשרת להסיט את מיקום המנוע אחורנית ב־14 מ"מ וליצור חלוקת משקל מאוזנת יותר התורמת ליציבות, ומכאן גם לבטיחות. הגלגלים בדגם הדרש גדולים יותר מבעבר (קוטר של 14 אינץ'), וכך התאפשרה גם התקנת בלמים גדולים יותר, שגלקחו מאודי 100. בגלגלים האחוריים מותקנים בלמי תוף, מתכוננים מעצמם.

מלבד חידושים אלה מצויים באודי 80 כל מתקני הבטיחות המיוחדים לאודי ולפולקסוגן, כמערכת גדולי בלימה דיאגונלית, מערכת „יצוב עצמי", המבטיחה היגוי ובלימה בקווים ישרים גם כאשר פני השטח אינם אחידים או בשעת תקר באחד הגלגלים, תא נוסעים קשיח במיוחד (תעלה מרכזית מוקשה, מסגרות פלדה סביב הדלתות ושורות רתכות בדלתות), וגם בתוך המכונית אין קצוות או פינות חדות. כל מתקן העלול להגיע לידי מגע עם הנוסעים בשעת תאונה מצופה בפלסטיק מוקצף וחומרים מרכבים אחרים. המשמה הקדמית עשויה זכוכית בטיחותית מרובדת.

לישראל מיובאת אודי 80 בשלושה מנועים (כולם מנועי בנזין):

מנוע בנפח 1.6 ליטר בעל הספק של 75 כח־סוס ומהירות מירבית של 170 קמ"ש.

מנוע בנפח 1.8 ליטר בעל הספק של 90 כח־סוס ומהירות מירבית של 180 קמ"ש.

מנוע 1.8 ליטר בעל הזרקת דלק, הספק של 112 כח־סוס ומהירות מירבית של 198 קמ"ש.

לוח המכשירים של המכונית עוצב מחדש, וכך גם המיתג שלה. יש לה תא מטען בנפח של 401 ליטר ומערכת חימום „ריות־שעולה" חדשה, כולל תעלה המובילה אוויר חם לישבנים מאחור.

פיאט

רגאטה „מזריקה"

פיאט החלה לא מכבר לשווק בארץ את דגמי רגאטה החדשים, ובראשם את „ספינת־הדגל" של הדגם, רגאטה e.iS. 100 בעלת מנוע 1600 סמ"ק עם הזרקת דלק והצתה אלקטרונית.

לדברי היצרן, מערכת S.P.I להזרקת דלק באמצעות מוזק יחיד מעניקה לרכב תגובה מהירה וחלקה יותר בתאוצה, צריכת דלק טובה יותר ונפיעה טובה יותר בכל תנאי מזג־אויר.

ברגמי רגאטה '87 הוכנסו שיפורים, וביניהם: מערכת־בריקה עצמית ופעולה בחירום, רלחות קדמיות ואחוריות עם שמשות המותאמות לקווי הפרופיל החיצוני של המכונית ו„קו מותגיים" נמוך יותר מבעבר, פגוש אחורי נמוך יותר וקדמי – גדול יותר, מסגרות ודשות מפלדה אל־חלד סביב השמשות הצדדיות, ידיות בולטות לדלתות, וברגמי הסאפר – צלחות חדשות על הגלגלים ופנסים אחוריים בעיצוב חדש.

שינויים במרכב הפנימי: לוח המכוונים מופיע בסגנו צבעים, לוח השעונים זכה לעיצוב חדש וכך גם המושבים וידיות הדלתות, ועוצמת הרעש הפנימי הונמכה.

הרגאטה החדשה משווקת בארץ במגוון דגמים, מ־1300 עד 1600 סמ"ק.

מסחריות

מרצדס '87

חברת "כלמוביל בע"מ" המייצגת בישראל את חברת "דיימלר־בנץ א.ג." החלה לשווק בארץ את המסחריות החדשות מדגמי '87 של מרצדס־בנץ.

סדרת המסחריות החדשה כוללת שמונה דגמים, אך רק ארבע מהם ישווקו בארץ: 309D, 409D, 609D ו־711D. בכל דגם שלוש עזורות מרכב: מסחרית סגורה, מסחרית פתוחה עם תא נהג בודד, מסחרית פתוחה עם תא נהג כפול. לדגמים החדשים מעבים כללי מוחר הזל מ־4600 ועד 6600 ק"ג, שלוש קטגוריות של מנועים ושלושה אורכי מרחק סרנים. הן מוצעות במיגוון נההים פנימיים (מ־1550 מ"מ עד 1940 מ"מ) ומאפשרות נפח מטען גדול בכ־10% מזה שהיה לדגמים הקודמים.

מנועי מרצדס יקודים כרב־עצמה, אמינים וחסקטים בטיחה. דגמי ה־609D וה־709D מצויירים בנעעים עם הזרקה ישירה. יחידה זו, בת 4 בוכנות, כפיקה 90 כח סוס DIN ב־2800 סל"ד ומומנט של 27 קג"מ ב־1400 סל"ד. מנוע זה משמש כבסיס לבנעע כורבו המוחקן ברגם 711D בעל תפוקה של 115 כח סוס DIN ב־2600 סל"ד, ומומנט של 39 קג"מ ב־1500 סל"ד.

לכל מוני הרכב תיבת הילוכים ידנית בעלת חמש מהירויות וסינכרוניזציה מלאה המקנה לרכב, בשילוב עם מנוע הדיזל, תאוצה וביצועים משופרים. את כל הדגמים ניתן להמיין גם עם תיבת הילוכים אוטומטית. החידוש במערכת הבלימה הם מעצורי דיסק בסרן הקדמי.

דניאלה בוקשטין ■

שניים מדגמי רגאטה '87: ספינת־הדגל עם ידיות הדלתות.

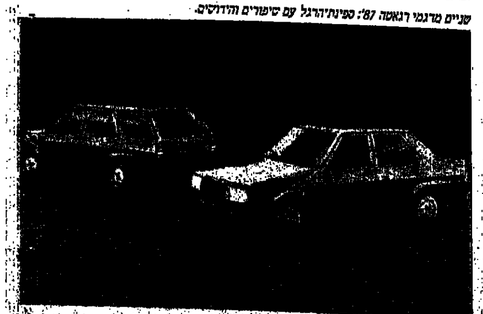

ירון אפשטיין עבד על גופו, והגיע עד התואר „מר ישראל". עכשיו, כשהוא עובד על קולו – מעניין לאן יגיע. בינתיים יצא תקליט־שדרים שלו.

ירון אפשטיין: לא מסתפק בלהיות שומר־ראש לזכרים. רוצה לשיר לבד.

שיר עם שריר

יש חזק, ירון אפשטיין. רואים עליו, בכל שריר. את עוצמת שרירייו הוא כבר לא צריך להוכיח. יש לו קבלות: ירון היה „מר ישראל", ואפילו השתתף בתחרות „מר עולם", כספורטאי הישראלי הראשון שנשלח למצרים עם פרוץ השלום. מה שלא כל כך רואים עליו, זה שהוא גם זמר לאירע, את זה הוא מנסה להוכיח, ממש בימים אלה.

תקליט־שדרים שלו יצא לאחרונה, עם שני שירים: „רק השיר יודע את הדרך", ו„בואי נרקוד". שיקה פייקוב כתב את המילים, ואת הלחן לשיר הראשון. ננסי ברנרים עיבד את שני השירים. ירון מצולם על העטיפה בגופיה חושפת־גו, זרוע ימין מונפת כפונה של שריר. בשלב מוקדם יותר בחייו, התערבות הזאת של שירים ושרירים די הפריעה לו: הוא התקבל כזמר ל„להקת פקד צפון" וגם ל„צוות ההווי תותחנים", אבל עם כישורים גופניים כשלו, ובמיוחד לאחר שגילו שהוא בעל חגורה שחורה בקאראטה, העדיפו לנצל אותו כמר"ם ביחידה קרבית.

איש חזק ירון, אמרנו. הענין של העוצמה אינו רק ענין חיצוני אצלו: בסיומה של מלחמת יום־כיפור, אותה עבר כחיל בשירות סדיר, הוא קבל צל"ש על חילוץ שני חיילים מבוצקי. אז מה אם לקח לו קצת זמן עד שהגיע לשירה, בצורה מקצועית? את החלומות שלו הוא מממש אחד־אחד, על פי סדר עדיפויות פרטי.

אחרי הצבא, למשל, היה חשוב לו להרזיה כסף, אז הוא בחר לעבוד כשומר־ראש. על גלריית ה„נשטרים" שלו נמנים צביקה פיק, דודו טופז ואחרי ספור ה„צ'חצ'חים"), אלטון ג'ון, רוד סטיוארט ועוד כהנה וכהנה. אפשר לראות שכבר אז הוא הסתובב ליד זמרים ובמות. במקביל, הקים ירון רשת מועדונים, בהם הוא מרביץ בדרדקים את תורת הקראטה.

ירון חשש הנשק הגרגיל", מפותחת בארה"ב חעשיה של נשק מיוחד, האמור להשיב על טעמים אחרים של אספנים. מדובר החל מחקיים לכלי־נשק מתיקים, ועד לנשק מציצוב עתידני. אין מדובר בצעצועים: הכלים הללו יורים!

אכזוטי, אבל מסוכן

הנשק הוא הדבר הראשון שמבחין בו אדם, כאשר הוא נכנס לחדר. אם הוא מגיע לבד, אם הוא מגיע עם אשתו, אם הוא מגיע עם ילדיו –

מרצה זהב

פרופסור אלכס וורד, ראש המחלקה לצורפות ב„בצלאל". סקוטי שהתאהב בישראל, ומקדיש את זמנו להדרכת תלמידיו כי מה שקובע זה לא מחיר הזהב וגודל היהלום שבתכשיט – אלא מקוריות העיצוב. לאחרונה נערכה תצוגת תכשיטים מפוארת, פרוייקט משותף של התלמידים במחלקה ויצרן־תכשיטים פרטי. הזדמנות נדירה להיחשף לשוק.

מה עשוי לגרום לאורח סקוטי לעזוב את ארצו, לזנוח קריירה מפוארת בתחום העיצוב האמנותי, ולבוא דווקא לישראל כדי לגור וליצור כאן? התשובה של אלכס וורד (41), ראש המחלקה לצורפות של האקדמיה לאומנות העיצוב „בצלאל" בירושלים, אינה ברורה. הסיבה לאותה אי־בהירות איננה דווקא מבטא הסקוטי העמוק והמורגש, אלא אופי החיים יוצאי־הרגיל שניהל וורד עד היום, ואולי בעצם גם היום.

עיסוק בעיצוב תכשיטים אינו דבר שכיח ביותר, שלא לדבר על דרגת פרופסור בתחום זה. וכאשר וורד מתחיל לספר על עיסוקיו בתחום עיצוב טכסטיל ומוצרים, ועל המקומות הרבים בעולם בהם עסק בתחומי העיצוב השונים – רק אז אתה מגלה את עומק הרקע שמאחורי הארם.

במוך קומה וצנום, אלכס וורד אוהב להתהדר בבגדים מרעישי עין. שערו הכסוף ופניו הצעירים למראה, משלימים את התמונה. בשבוע שעבר היה חתן השמחה במסיבה בה הוצגו העבודות הזוכות בתחרות עיצוב תכשיטים של תלמידי המחלקה לצורפות, עבורת שוכו למימוש והפצה על־ידי חברת־התכשיטים „פרני". וורד משקיף על הדברים בקורת רוח מרובה. אחרי הכל, זהו חלק מתוכנית נרחבת לעורר יוצרים צעירים מישראל לפרוץ אל מחוץ לגבולות המדינה, לארצות בהן תכשיטים הם עניין לגדליות ולא לצוואריים עטורי פיסוח.

וכשמדובר על תוקדלארץ, וורד יודע על מה הוא מדבר. יליד עיר קטנה ליד גלזגו, וורד למד אומנויות באוניברסיטת דנדי והמשיך את לימודיו לתואר מאסטר בעיצוב מוצר. לאחר מכן קיבל מילגה שאיפשרה לו לעבור לאוסלו, נורווגיה, שם עסק בתחום עיצוב הטכסטיל, „פיסול באריגה". יותר מאחר החזון לטולין, שם עבד במחיצת אמנים ידועים במשך שנתיים. אירופה הפכה לשטח המרעה הגדול שלו. הוא חזר לסקנדינביה, הפעם לפינלנד. כאן עסק גם בתחום עיצוב המוצר וגם לימד את תורתו. מאוחר יותר החל לחלק את זמנו בין פינלנד לסקוטלנד, מולדתו. בשלב הבא החל וורד ללמד עיצוב בלונדון.

ואז הגיע לישראל. העילה הראשונה היתה חילופי מרצים עם „בצלאל". בני בורשטיין נשלח ללונדון. אלכס וורד הגיע לירושלים. הגיע ונרגלק. השהות בארץ היתה קצרה יחסית, אבל וורד לא שמן ידו בצלחת. כעת פנישה מקרית בבית ידידים משותפים הכיר את אסתי, אז סטודנטית לעיצוב, היום גברת וורד ואמא ליונתן הקטן. אלא שהוא לא ידע כל זאת אז. כעבור זמן קצר כבר היה שוב בלונדון, אבל הזמים מלאי הפתעות: יום אחד מופיעה אסתי אצלו בלונדון...

הזכרונות המוכים מישראל והקשר עם אסתי הקלו על ההחלטה: אלכס וורד מזמן על־ידי „בצלאל" להצטרף לצוות המרצים הקבוע, מקבל את ההזמנה, עובר הליכי קבלה מייגעים ולבסוף מתמנה לראש המגמה לצורפות באקדמיה. זה מה שהוא עושה מזה שנתיים, ולדבריו הוא נהנה מכל רגע: „בצלאל הוא בית־ספר מיוחד במינו, גם בהשוואה למכללות־אמנות באנגליה וארצות הברית. הופש רב מעניק כאן למרצים, להחלטות ולדרכי טיפול. וגם התלמידים מעניינים הרבה יותר מעמיתיהם הבריטים. הם לא מקבלים מרות, הם חסרי סבלנות, הם חרשנים". לא שחמיד הוא מרוצה מפריקת העול, אבל הדגיש אצלו איננו על התנהגות, אלא על המקוריות, הרענגות.

זה אולי המקום להזכיר למי שהמילה „תכשיט" גורמת לו להגיע בטבעת הנישואין: תכשיטים לפי וורד הם יצירות־אמנות. כאן אין ממדיאון ירושלים ויצאה לאחר מכן לסיבוב בחו"ל. זו הדרך, הוא מסביר. מרגע מחיאונים אחרים לא יילכו בהם

לצד כל אלה, חשוב לעבור. לעצב, להתפתח, להתנסות בעבודה מעשית על כל צדדיה. כאן בדיוק נולד הרעיון של שיתוף המעולה עם חברת „פרני". הקשר הראשון בין אנשי החברה למגמת התכשיטנות ב„בצלאל" נולד לפני כשנה, והפרוייקט יצא לדרך. הרעיון: תחרות עיצוב בין התלמידים. היצירות המצלחות ביותר עוברות לסם הייצור ומגיעות למרף הסכירות. התחרות היתה פתוחה לתלמידי השנים המתקדמות במחלקה.

„היתה הנחייה אחת בשאיר לנושא – או ההשראה – לעיצוב: לתכשיט חייב להיות קשר כלשהו למוסיקה. במובנה הרחב ביותר. מרובר בשרשרת רקה עם מגן דוד בקצה, או בעגילי פנינה. מרובר בתחום יצירתי שעבר מהפכה אמיתית לפני כ־20 שנה, מהפכה המאפשרת היום לעצב תכשיטי פלאסטיק, עץ, פח. התומרים היקרים אינם בהכרח המוצלחים ביותר. „הרגש שלנו הוא על התנועה האמנותית הנוכחית בתכשיטנות", הוא מסביר. „פעם שימשו התכשיטים לשתי מטרות: לייפות את העונרים אותם, ולשמור על ערך כספי גבוה. היום אנחנו מדברים על רעיון, על כוונה, על מסר. הזומרים יוצאי הרוזפן מטשטשים את הגבול בין עיצוב תכשיטים לעיצוב בגדים".

מה הסיכויים של תלמידיו להצליח ב„שוק"? וורד נשמע אופטימי. ראשית, הוא מסביר, למחלקת עיצוב התכשיטים של בצלאל יש מוניטין מצויין בכל העולם. המחלקה השיגה הכרה בינלאומית בתערוכות מפורסמות כמו אלה של יפאן, גרמניה, הולנד ואנגליה. הוא מדגיש כי הרבה ממוניטין זה חבה המחלקה לראשה הקודם, **הפרופסור אריה פילר**. יתר על כן, מוסיף וורד, ארץ קטנה כמו ישראל הוציאה מתוכה מספר מרשים של מעצבי־תכשיטים מצליחים. „המטרה שלי היא לעודד את הסטודנטים להחמיר ולעסוק בתחום. לשם כך עליהם להיחשף ככל האפשר בחוץ־לארץ. בשנה שעברה המלצתי לתלמידים להגיש הצעות לתחרות ביפאן. חלק אכן עשו זאת – ואחר מהם התקבל.

כמה מהדגמים הזוכים בתחרות התכשיטים בצלאל־פרני

פרופסור לעיצוב ולתכשיטנות אלכס וורד: אצלו, תכשיטים הם קודם־כל יצירות־אמנות יקרות.

בני פרני ד"ר בנייות בעת המצוגה. "העניב" הראשון הזוכה הם אינו תכנדרו מוכים בפרייס.

לחשוב על דרך מרהיבה יותר להצגת התכשיטים...

את המילים האחרונות כראי להשאיר לסמדר אפרתי, הזוכה בפרס הראשון בפרוייקט, מעריצה נלהבת וכמו כל התלמידים) של וורד: „האם אני מרוצה? מאוד. בפרוייקט של שנה שעברה כבר מכרתי תכשיט בעיצוב שלי, והשנה קיבלתי פרס ראשון. זה היה נסיון חשוב, ממש חשוב, ואלכס הוא זה שרוחף להסתתפות פעילה בתחרות, וגם להליכה לגלריות ולהתבוננות בווורגלים. המחלקה לצורפות ידועה בכל בצלאל כמחלקה מאור משפחתית, ועם אלכס יש למי ללכת. הוא מטפל כמיטב יכולתו בכל בעיה שלנו, מקצועית או אישית. הוא מעורב בחיינו, רוחף אותנו להתקדם. כמורה, הוא איש רחב אופקים. נותן חופש יצירה מחלט, אבל ידע לחזון את התלמיד למקומות הנכונים עבורו, למי ידרכו. הוא אמנם אנגלי, אבל איש מאוד חם".

כשהם ענודים על צוואריהן הענוגות של דוגמניות יפהפיות. קשה לחשוב על מתנה מרהיבה יותר להצגת התכשיטים...

באשר לחומרים – התלמידים נדרשו לעצב עגק, משילוב של מתכת אצילות כמו זהב וכסף עם מתכות לא־אצילות כמו פלדה וטיטניום, ובשילוב אבני חן ויהלומים. המגע של התלמידים עם חומרים יקרים הוא מוגבל ביותר, וזו היתה הזדמנות מצוינת לשנות בפניהם את הדרך", מסביר וורד.

התלמידים המתחרים הגישו את הסקיצות הראשונות לוועדת השיפוט, בה השתתפו וורד עצמו, בני פרני וצייני התלמידים. „פרני רגיש מאוד לקושי שבקשרים עם האקדמיה", מעיר וורד. „הוא מבין את האמביציות של התלמידים – אך הוא גם מכיר את הסוק השטרני הרוכש את התכשיטים".

מצויידים בהערות הוועדה פנו התלמידים להכנת מודלים מקשון או מפח של דגמיהם. מבין כל המודלים בחרה הוועדה בעשרה, ומתכנניהם נדרשו לעיתים להכנים שינויים נוספים בטרם כי להתאימו לדרישות השוק. עשרת המודלים הועברו אל סדנאות היחוד של פרני, והתכשיטים המוגמרים הוצגו במסיבה חגיגית.

עוברה זו לכשעצמה היא הישג".

על ישראל אין מדברים בהקשר הזה. מה עריין לא מורגלים לרעיון הגלריה המציגה תכשיטים, ולאמיתו של דבר אין גלריות כאלה בישראל. וורד מעיר כי המוזאונים יכולים לתרום לקידום הרעיון. הוא מזכיר תערוכה אחת – „גרות מצווה" – שהוצגה

סמדר אפרתי, פרס ראשון בפרוייקט: „המחלקה לצורפות ידועה בכל בצלאל כמחלקה מאוד משפחתית, ועם אלכס יש למי ללכת. הוא מטפל בכל בעיה שלנו, מעורב בחיינו. כמורה, הוא נותן חופש יצירה מוחלט, אבל ידע לכוון את התלמיד למקומות הנכונים עבורו, לפי דרכו. הוא אמנם אנגלי, אבל איש מאוד חם".

טל שחף ■

יוצאים לבלות

פאבים • מסעדות • בתי־מלון
מופעים • בידור • קולנוע

השבוע חוגגים פסח: את חג החגיגה – חג לכל המשפחה, ויש שפע מופעי בידור, הצגות, סרטים. ממש כיף לא נורמלי. ב־31.12.86 ינפרד מחש־נה האחרונה ונקבל בברכה את שנת 1987, וכמו בכל שנה יחוגו אורחי ישראל את שנ־פי הסילווסטר המסור־חיים. ואכן יש אירו־עים של ארוחות, רשפים, מופעים, שיי־ערבו בבתי־מלון, אול־מות בידור, מועדונים ומסעדות. תוכניות לכל כיס, באירוח חגי־גיה ותוססת! חוגגים סילווסטר 86 ואת חג החגים!

"סיבה למסיבה" – פאב מסעדה, המקום הכי הכי בעיר. ושף סילווס־טר משגע עם כל הלב, באירוח לבבי וחגיגי מצ־פה לכם בסיבה למסיבה. ארוחת ערב מלאה, מל־טה טלטים, סינרים וקר־קטיילים. מסטלים ונשר עם צמוד (ממוצלאים. עלי נפן, מנות עיקריות ממני־טב המטבח שלנו, קינו־חיים טעימים מנסרסים, שמפניה חיוום לכל שולי־חן – ממש חגיגה! והאמ־נים: סאבי שילהיב את־כם עם שירי אלווים פרסלי וכל השירים הי־פים של שנות השישים. הומר מומי אלפין עם להיטים "מדליקים. כן יהיו הגרלות, פרסים וכ־מובן מצב רוח מרומם – והכל במחיר 35 ש"ח לא־דם! יופי של אוכל, אווירה נעימה, שרות אדיב עם חיוך, והחשוב מכל – מצב רוח מרומם. יעניקו לכם ערב סילווסטר נה־דר. "סיבה למסיבה" – רח' בן יהודה 77 תל־אביב. כדאי להזמין מקו־מות בטלפון 03-244396.

בקונדיטוריה בית המאפה מכינים לכם דב־רים מתוקים מתוקים לכל אירוע בחג. בסופגני־ות חמות ומתוקות טעי־מות מאוד חשקתמז או אולי בעוגיות, עוגות, בוקס – הכל מאפה בי־תי, סופר טעים. בן בון – יופי של מקום, בו תיהנו, תטעמו חופשי חופשי ממאפי־בית אמיתיים, חמים ופריכים. תושבי בנעתיים והסביבה קונים רק בבון בון, רח' טורוין 5. מתקבלות הזמנות לשמחות, חגיגות ואירו־ים בטלפון 03-762389.

בוא־נא לעטום דברים טו־בים בבון בון, קונדיטו־ריה, בית מאפה הכי טוב בעיר – כדאי לעמוד.

סילווסטר אפשר לחוג אחרת. באווירה רו־מנטית אמיתית, שקטה ושלווה במסעדה "בוקר־סט" – אוכל רומני אמי־תי. גולש רומני חם וט־עים, מרק צ'ורבה בלעדי למקום, איקרא ביתית מפייסל, ממולאים עם כל הטעמים. וכמובן מע־דן איגנרקוט בקר. הכל ערוכים למענכם ע"י השף הרומני של המקום, בהדרכתם של סימון ומר־קו מרומניה. הם ידרעים מהו אוכל טוב באמתו בערב הסילווסטר ינעימו לכם צלילי מוסיקה רומ־ נית, להקה צוענית ותוז־מרת בוקרסט – וכמובן אמנים ארוחים משלימים את הערב הנפלא, הרומנ־טי והבלתי נשכח.

מסעדת בוקרסט, שד־רות חן 52, תל־אביב, טלפון להזמנת מקומות 03-262922. המקום האי־דיאלי לבילוי ערב רומנ־טי נפלא. מומלץ מאוד!!!

עושים חיים בשוג־עים רק בסיגרמה תל־אביב. יש אקשן בסיל־ווסטרו המקום "המד־ליק" בעיר מאוגן למענ־כם סילווסטר סטייל חוץ לארץ. הפינוג הענק עם צמרת הרוק הישראל־לי, בהופעה חיה על בי־מות תלויות באויר, יקחו חלק – שימו לב לשמות: דני בסן, להקת טנגו, שרון ליפשיץ, האשם תמיד, קורין אלאל, אהוד בנאי אלון אלואר־צ', פי היימן ורבים אח־רים. כן יופיעו בערב המשגע והמלהיב להקת דיסקו, היי אוריב' הישר מהיפודרום מלונדון וה־פלדיום בניו יורק – ישר. לסיגרמה בתל־אביב. וכ־מובן מיטב ה־D.J. עם יואב קוקלר, ראס מייקל מג'מיקה ומשה מורד מהטלוויזיה. יש אקשן, יש שמחה, יש אירוע רק בסיגרמה תל־אביב. אז איפה חוגגיגים כמוגן ב"סיגרמה" תל אביב. הכינו כרטיסים מראש לכם צלילי מוסיקה רומ־ נית, להקה צוענית ותוז־מרת בוקרסט – וכמובן אמנים ארוחים משלימים את הערב הנפלא, הרומנ־טי והבלתי נשכח.

מסעדת בוקרסט, שד־רות חן 52, תל־אביב, טלפון להזמנת מקומות 03-262922. המקום האי־דיאלי לבילוי ערב רומנ־טי נפלא. מומלץ מאוד!!!

עושים חיים בשוג־עים רק בסיגרמה תל־אביב. יש אקשן בסיל־ווסטרו המקום "המד־ליק" בעיר מאוגן למענ־כם סילווסטר סטייל חוץ לארץ. הפינוג הענק עם צמרת הרוק הישראל־לי, בהופעה חיה על בי־מות תלויות באויר, יקחו חלק – שימו לב לשמות: דני בסן, להקת טנגו, שרון ליפשיץ, האשם תמיד, קורין אלאל, אהוד בנאי אלון אלואר־צ', פי היימן ורבים אח־רים. כן יופיעו בערב המשגע והמלהיב להקת דיסקו, היי אוריב' הישר מהיפודרום מלונדון וה־פלדיום בניו יורק – ישר. לסיגרמה בתל־אביב. וכ־מובן מיטב ה־D.J. עם יואב קוקלר, ראס מייקל מג'מיקה ומשה מורד מהטלוויזיה. יש אקשן, יש שמחה, יש אירוע רק

קולוסאום COLOSSEUM
סילבסטר 86
עם ל"יד חדש ותאורה חדשה
צריך לראות כדי להאמין
יום רביעי 31.12.86 ■ מחיר 30 ש.ח. ■ כולל 3 משקאות

אוירה רומנטית אמיתית
מסעדה "בוקרסט"
RESTAURANT "BUKAREST"
אנו חוגגים סילבסטר
עם תזמורת בוקרסט ואמנים אורחים
★ אוירה רומנית קסומה
★ מעדנים וחבשילים: גולש רומני, מרק צ'ורבה, איקרא ביתית, ממולאים
★ מטבח רומני מקורי בהנהלת סימון ומרקו מהרומניה
מסעדה **בוקרסט**, שדרות חן 52, תל־אביב
טל. 262922 – להזמנת מקומות מראש!!!

מאב־מסעדה
סילבסטר שמח
עם האומן **רגי נדב**
שיגיבור לכם ערב משגע!!!
ראשון, חמישי הראשונים לכל חודש
הרינו באורבה
וחמקנו
• אוירה מאוד אקזוטית
• מוסיקה מקורית
• אוכל ברמה מאד
• ובמקום שמפניה בכל שולחן
• וגורמים חביבי
• יתה לנאמר
ראש על הכיפאק
מיקום, הרצל 117 תל־אביב
ומקום קטנע בלתי־מוגבל
טלפון 03-839451

מסעדה – פאב
שיגעון הרגעים
משקאות ומעדנים לאנשים שמבינים
נשף סילבסטר מושגע!!!
יתקיים ביום רביעי, 31.12.86
★ ארוחת ערב מלאה
עם מיטב המטעמים שלנו
★ שמפניה בכל שולחן
★ הגרלות – הפתעות – ביזה ומצב רוח
וחאומנים **סאבי**
בשירי אלביס פרסלי ולהיטי שנות ה־60
הומר **מומי אלפין** בסיטוב הלהיטים
כולל השלאגר "שלוש נשים".
הזמינו מקומות מראש!!!
סיבה למסיבה
– המקום שלך
בן יהודה 77 תל־אביב,
טל. 03-244396-7

מבצעים משגעים
במלון נהר הירדן
טבריה טל. 067-92950

הנה חדשה להתנשק בחצות!

הראשונה בתל־אביב, מסיבת "בית פתוח" בגן בלול סילבסטר במלון שרתון תל־אביב.

שרתון, מלון בשרי אז מגנון חלבי בסגנון "אכול כפי יכולתך". מגיש אר הבקר באולם "יחלום" לצלילי להקת המרשלים מגיעה מעשת תוראלי וריטי בן־בסט ... בקומקום.

ריסקו מסעירים בדיסקוטק חמפורטס השתקפויות 2000 והתזמנית לצלילי מוזיקת הרקע של יוונתן ונרגלית לאנטי המטאר.

אפילה יכולים לחיות שלך בליל סילבסטר

מנות:
"ח בלבד" - מזנון בשרי
"ח בלבד" - מזנון חלבי
מקומות אינם מוגלים דמי שירות, מוקשקאות.
הזמנות:
03-286222
שלוחות 3825

מלון שרתון תל אביב
רח' הירקון 115 ת"א טל. 03-286222

אנא להכין כרטיסים מראש

אלטמן בשעשועים בעשרים

אכסניה ופירוטכניקה מהרתים

מיטב ה־D.J
■ יואב קוטנר
■ ראס מייקל מג'מייק
■ משה מורד מהטלוויזיה

כרטיסי מיסה לנוגדן ושר עשרת פרסים
מופע דיסקו ה"אנרג'י" מניו יורק
צמרת הרוק הישראלי בהופעה חיה מעל במות תלויות באויר
הפינוג ענק
שעה 22:00 ועד הבוקר
CINERAMA
3 מסכי וידיאו שוקים
כרטיסים להזמנה: הדרן אנן ובירוח 90, 248787 קסטל 444725 ובקופות הסיגרמה בשרד המופע
למוסדות כרטיסי הוחה הדרן קסטל 223167

יוצאים לבלות

פאבים • מסעדות • בתי־מלון
מופעים • בידור • קולנוע

אוכלים רוסיתו „בר־יוזקה", המסעדה הרר־סית הטובה ביותר בעיר. מטבח רוסי טוב, חם וטר־עים, רק בריוזקה. שם אוכלים מאכלים טעימים מבית אמא רוסיה. לערב סילווסטר נא הכינו מקר־מות מראשו טלפון 03־223355. מסעדה רו־סית בריוזקה, רח' בן יהודה 77 תל־אביב.

סילווסטר של מטע־מים לה ולי, המסעדה בשכונת התקוה בתל־אביב. שם אוכלים אוכל טעים, טרי ספיושלי 20 תנני שיפרדיק הכי טעי־מים שאי פעם אכלתם רק בלה ולי. המסעדה לערב סילווסטר, בקבוק שמפניה לכל שולחן. ללה ולי כולם מגיעים ווצאים מבסוטים שג־ענון לה ולי יופי של מטעמים במחירים נו־חים, טלפון 03־372439. ניפגש כולו לאכול טוב באווירה נעימה בלה ולי, רח' האצ"ל 61, שכונת התקוה, תל־אביב.

המקום הכי IN בעיר – **קוליסאום** – לשם כו־לם נוהרים. בקולי סאום יש אירועים מדליקים לנוער, צעירים ומבוגרים.

את חג החנוכה החברה יבלו בקוליסאום. שם הם מרגישים מוסיקה והנים מהתאורה החדשנית של המקום. את סילווסטר 86 עושים בקוליסאום, כי שם יהיה שמחו הקר־ליסאום נאה במקום מס' 1 בארץ, לייזר חדש ות' אורה מהממת. לייזר המ־צייר בכמה צבעים, מחו־בר למחשב. השיא של המקום המגניט כל בכל הדיסקוטקים הגדולים בעולם. חגיגת מוסיקה מהממת, כל הלילה רוק־דים, נהנים ומשתגעים בפיף' רק בקוליסאום בתל־אביב. צריך לראות, להרגיש ולהאמין. אחרי שתבלה ערב בקוליסאום תרגיש את עצמך IN צעיר חופשי. לזה קור־אים בילוי סטייל חוץ לארץ, והצעירים בארץ יודעים: את הערבים מב־לים רק בקוליסאום. ערב סילווסטר 30 ש"ח, כולל 3 משקאות – ממש שג־עון חגונכה, סילווסטר, לעשות חיים משוגעים – קוליסאום, כיכר אתרים תל־אביב.

אנו שמחים להודיע על פתיחת מסעדה הו־דית גלאט כשרה, הוא־שונה בישראל, בשם "המעבר לחודו" ביום ג' 30.12.86

בואו לנסות וליהנות ממבחר המטעמים הם־סורתיים והאותנטיים של המטבח החודי המס־עיר. שיוכנו במיוחד עבורכם על ידי צוות הטבחים החודים שלנו, שעשו את כל הדרך מהר־זו לכאן.

תוכלו לטעום ממבחר המטעמים ממטבח מלכי המוגול, מהאוכל הפונג'בי הידוע, מאכלים שיוכנו ב"טנדורי" המ־פורסם ובתנורי חימר, מטעמי דגים ומאכלי יר־קות צמחוניים, מאכלים שהשפעת האימפריה הב־ריטית, הפרסים, הינהו־דים ועוד. ניכרת בהם – הכל באווירה של ימים עברו בהודו.

להזמנות: נא לצלצל לטלפון מספר: 441438־03

כתובת: רח' יורדי הסירה 1, תל־אביב (בנע־לות בעלי המסעדה הפי־ניה הכשרה תן לי ציאו)

עריכה והפקה: איקי שובל

חג אורים שמח! בלו סילווסטר בפיף, ובילוי נעים!

הופיע הספר השלישי בסדרה
ציידי הממותות

רב המכר העולמי שכולם ציפו לו

אחרי ההצלחה המסחררת של „שבט דב המערות" ו„עמק הסוסים", הופיע הספר השלישי בסדרה „ציידי הממותות" מאת ג'ין מ. אואל.

טפרית מעריב

תלוש הזמנה

תנאי רכישה בתשלומים:
תרוכש ספר אחד ישלם באחוזן.
תרוכש שני ספרים ישלם בשני תשלומים, שווים ורצופים.
תרוכש שלושה ספרים ישלם בשלושה תשלומים, שווים ורצופים.

לכבוד ספרית מעריב
ת"ד 20200 תל אביב ומקום
נא לשלוח אלי את הספר/ים
☐ שבט דב־המערות (2 כר') המחיר –.33 ש"ח
☐ עמק הסוסים (2 כר') המחיר –.45 ש"ח
☐ ציידי הממותות (2 כר') המחיר –.45 ש"ח
מצ"ב _____ המחאות לפקודת „ספרית מעריב".
בסך כולל של _____ ש"ח

שם _____
ת.ז. _____
כתובת _____
מיקוד _____
מלפון _____
תאריך _____ חתימה _____

לצעירים
יום שלישי 30/12
אנו CINERAMA
מסיבת חנוכה
הנוסר לשלטון !!
משעה 21.00
לראשונה בסינרמה ערב נוער ענק
מופע דיסקו **הי־אנרג'י** ענק מההיפודרום בלונדון והמלדיום בניו־יורק
עשרות פרסים, תקליטים וג'ינסים מתנת **סאבי**
מחיר 10 ש"ח
המוסיקה של מחר - היום בסינרמה!
פרסום הדש

נובמבר
יבן מר: 021343, 611845
נשף סילבסטר עליז
ביום רביעי 31.12.86
החל משעה 9.30 בערב
הזמנות מקומות בכל יום בין השעות 10 בבוקר עד 2 אחה"צ ומשעה 8 בערב.
לערוך השתתפות בהגרלה נא להצטייד בתעודת זהות
בחוכנית הערב:
★ **תוכנית אמנותית בינלאומית**
★ **חנן גולדבלט**
משעשע ומחלק עשרות פרסים
★ **משחקי בינגו**
★ **הגרלות**
בין הפרסים:
★ וידאו־טייפ
★ מכונית צבעונית
★ רדיו טייפ
★ שואב אבק
★ אופני סטרס
★ מיקסר 5 חלקים
★ כרטיס טיסה ללונדון
כולל שבוע בבית מלון

הסרט
עוץ לי גוץ לי
צולם בארץ־דיבור עברית.
הסרט לכל המשפחות ברוי עמסי בחג החנוכה
בכורה עולמית לכבוד חג החנוכה ב־15 ערים
בתל־אביב בבתי־הקולנוע „תל־אביב" ו„הוד"
ובערים:
ירושלים • חיפה • חולון • בת־ים • פתח־תקוה • הרצליה • נתניה •
באר־שבע • קריות חיפה • רחובות • ראשון לציון • בת־ים • אשקלון
הפצה: Gala Film Israel
לקבוצות מאורגנות: טל. 03 200221

כרים בול, מוזג ב„צ'ימני", מכיר 3000 קוקטיילים. הוא מנפץ מיתוסים על מחידים, טעם, מידת ה„פיצוץ", העדפות של גברים ונשים. לישראלים יש עוד הרבה מה ללמוד בנושא.

שיבאס עם קולה? השתגעת?

...אבר: חבוקר שאחרי הקרנבל

...קוקטיאה הזאת יש לפעמים תוצאות בכוש שלמחרת, ברמות חבת („הנגאוור"). בשפת Every.Day.Drinking, ...חשיש, שתיית חלילן) כרש קינגסלי איימיס לבושא מאוד זה, וזה מביא את המלצות הבאותו.

...נעבו מכל המשקאות המתוקים – יין לקינוח, פרדס, ליקרים – אי תבילו את עקבכם לכסיות אחת בלבו.

...ויחא בקלאריסים (ייבות ארומים) מובחרים, בהרגנוני וכרמון. ייבות אלה נראים תמימים, אך הם חזקים מאוד, והחומרים ...את הכעס גם נתנים את תוצאפת לאחר מכן. מאותה סיבה נשארן גם מעבי משקאות יקרתיים כמו וסקי, מאלט

...ראשי ממשקאות שאינבכם רגילים בהם, גם אם הם בלתיימוקים בדרך כלל. תגוף אינו אוהב הפתעות – זוה כלל־ברזל.

...ירד לאבדל במקביל לשתיה, אך כראי שהאוכל יהיה פשוט. שוק, בלי הפתעות לקבה למשל, את הכסערה האגגנית ...הכקעיה כוטב לרחות ליום אחר.

...ו ורבה כים או חלב לפני השינה, האם אתם מוכרחים – קה גם אספירין או אבקת נגר צרבה. אבל בטוכן, אם אתם עדיין ...לוטר את כל החוראות האלה, אי בכלל לטרח להיחכר – אז אולי אתם לא זקוקים לתן, בעצם.

...אחרי איימיס, וזא תוצאת של „חלם למערכת־תגוף בעיקר בגלל האלכוהול, בטבון, אך גם בגלל העייפות – וחיעדר ...אי צריכת אוגרגיה בפעילויות מגוחכות ומבוקשות כמו ריקוד, אשתר לקבלה גם מרעלים אחרים, המגלים בטבון בלתי ...ים ומרדים שאינם מאוורדים בהלכה. זאת, מלבד בדיקי־אמון, וראיה שיקבלו בן בכבוד ראש".

...ביגור לדעת המקובלת, איימיס גורס שקפה רק יחמיר את הכבוב. הוא ישאיר אתכם ערים, תוהים לבם תקבאות לשתות יותר. ...לעקלות קרתן – הן רק גורמות חלם לגוף. איימיס מציע מקלחת פרטית ומריגיה חחיפה ראש, ארוחה בוקר קלה – ומנוחה.

הצעה: קוקטייל לא־אלכוהולי

מי שאוהב קוקטיילים, אך מבקש משום־מה להתנזר מאלכוהול, יכול לשתות, למשל, משקה בשם „מרי הבתולה" ובמו „בלארי מרי", אבל בלי וודקה. ואלה המרכיבים:

קורט מלח
1/2 כפית פלפל שחור
1/2 כפית סלרי טחון
2 כפות רוטב „רויאל" או „ורצ'סטר"
טיפה טבסקו אופציונאלית
חצי לימון סחוט

להוסיף מיץ ענביות ולערבב. מגישים בכוס גדולה ואמבטית.

יהודה מלצר, הברמן של מלון „דן אכדיה", במליץ על „הבתולה" הזאת. הוא גם אומר, שמי שרוצה להתנזר מאלכוהול בצורה הדרגתית, או להפחית את כמות האלכוהול, יכול לשתות ליקרים ישראליים, שהם פעימים – ונם רלים באלכוהול. מנה ליקר סברה, למשל, בתוספת מיץ תפוזים ונקסר בננה, יוצרים משקה בלי הרבה אלכוהול, שיגרום לבם ללקק את הספתים.

מהחיים: „מישהו בא ומבקש 'משהו קר'. זה הרי כמו להיכנס ...ומבקש למסעדה ולהגיד 'תן לי חתיכה בשר'". חלק ניכר מהתצלחה שלו הוא ...ויקף לזכות העבודה, שהוא מציע ללקוחות לנסות כל מיני דברים. ...באמצעות המלצרית, הוא מסביר ממה מורכב הקוקטייל, האם למרות ...ההסבר המושכים המשקה לא מצא חן – הלקוח רשאי להחזיר. (דבר ...שקרה רק לעתים נדירות).

למרות שבאנגליה ליטרו אותו, שאם הלקוח רוצה תערובת ...משונה כלשהי אז הלקוח צודק, המגישים לו את הפיתה עם חיתך על ...השפתיים, הרי בארץ יש כללים אחרים. כאן, הוא אומר, אפשר ...להגיד ללקוח „השתגעתן" כשהוא מבקש לשתות שיבאס ריגל עם ...קוקה קולה, ולהמליץ לו על צורה פחות ולגארית לשתייה הנוזל ...היקר הזה.

בעניין הקוקטיילים רוחחים כל מיני מיתוסים. למשל, חושבים ...שהם מאוד יקרים. כרים אומר שזה לא נכון, לפחות לא אצלו. מחירי ...הקוקטיילים נעים בין חמישה לתשעה שקלים, הממוצע הוא שבעה ...שקלים. אילו היו קונים את כל מרכיבי הקוקטייל לחוד, היה יוצא ...הרבה יותר יקר.

לפעמים יש אנשים שמחוירים את הקוקטייל, בטענה ש„לא ...מרגישים את האלכוהול". זו עוד דעה קדומה, כי יש קוקטיילים ...מסויימים שבהם לא אמורים להרגיש את הטעם של האלכוהול. ...משקה בהחלט יכול להיות טעים וגם משכר – ואת כל התוכמה.

כאן מגיעים לנקודת מיתוס נוסף. כרים אומר, שאין הבדל של ...ממש בין בחורים לבחורות בעניין בחירת הקוקטיילים. זה רק עניין ...הם שתו שבעה קוקטיילים כל אחד, ואהבו אותם בכמה שזוה – הוא ...לא מצא התפלגות בין משקאות „נשיים" לבין משקאות „גבריים".

אגב, כל הדעיון של הקוקטייל מפריך עוד דעה קדומה, לפיה ...אסור לערבב משקאות. אדרבא, בהחלט מותר לערבב, האת אפילו ...אמנות. מה שגורם את הצרות זה הכמויות הגדולות, לא עצם ...הערבוב.

עכשיו כרים רוצה להעביר קורסים במגמת משקאות. מה שהוא ...צריך זה משקע רציני. אבל מבט הכל, הוא אומר, גם בבקרה זה ...הוא בית־הספר הטוב ביותר – רק לעשות את הטעות אצל ...ברמן טוב.

שרית ברקול ■

• זיה מאמין שיבוא מישהו מבריסניה הגדולה, מולדת המאבים, לארצנו הקטנה – שיכולה, במקרה הטוב, להתגאות בהיותה מולדת הגוז – וילמד רווקא פה להיות ברמן נשמע רימיוני, אבל זה ברזיון מה שקרה לבריס בול. מאז כבר הספיק כרים ללמוד בבית־ספר מקצועי למוגים בלונדון, המון בקבוקים עברו תחת ידיו – אבל הוא לא שוכח שהקריירה שלו חחלה בכיכר אתרים, לא בכיכר פיקדילי.

ההתחלה היתה ב„קולוסאום", לפני ארבע שנים. כרים היה אז בן 23, וכל מה שידע היה להכין ג'ין טוניק וסוס קלינס. הוא ידע, מן הסתם, גם לבלוף, כי כשנשאל אם עבר קורס, הוא חישיר מבט תמאר־נוגע ואמר „כמובן". הוא הבטיח לברמן המקומי שלושה ימי משכורת שלו ולמד ממנו את המלאכה. כנראה, היה לו גם כשרון טבעי, כך שתוך זמן קצר השתלט על העניינים. אחר־כך עבד גם ב„פינגווין" וב„הבית ברחוב ש"ץ". אבל את הסטאז' האמיתי עשה בלונדון, במקומות פופולאריים כמו „בוטלגרס" ו„הפורדים".

כשהגיע לכאן בפעם השניה, התחיל לעבוד בטאב־מסעדה תל־אביבי שרק הוקם אז, „צ'ימני". בשטח החדרשים שהוא מאייש שם את הרלפת הצלית לחולל תמורה משמעותית בהרגלי השתיה של הלקוחות: מכירת הקוקטיילים הולכת וגדלה, והיא מגיעה כעת לחצי מהכנסות הבר. קוקטיילים הם המשקאות הפעימים, הצבעוניים האלה, שהרבה סוכאי בירה וודקה פוטרים בזילזול כ„משקאות של בחורות". או שיהיה ידוע, קוקטייל יכול להיות חזק מי אתה־חצי ממשקה רגיל, וכדאי להתייחס אליו בכבוד הראוי.

הסופר האנגלי קינגסלי איימיס כתב פעם בנושא: „הקוקטיילים קסמו לי מאז ומתמיד, משום שהם כרוכים בתערובות, בקסמים, באבזרים נלווים, בניסויים, בטעימה, ולבסוף – בתגשה". הקוקטיילים הם הספציאליטה של כרים, והוא מכיר בערך שלושת־אלפים, לדבריו. בתפריט המשקאות של „צ'ימני" יש 50 עריסים (חתך של כל סוגי המשקאות), עם „קוקטייל הבית" שמחולף מדי שבוע, לפי משחנים כמו פרי העונה, עודפי מטבח מקומיים, מזג האוויר או סתם מצבירות. יש גם קוקטייל מיוחד, שמי שבוחש את המרכיבים שלו – חזה אתגרו – וזכה במשקה נוסף.

כרים אומר, שלישראלים אין עדיין מודעות של מבט המשקאות, הם עוד נמצאים „בשלב של חתנסות". הוא עוזן רגנמה

יפה, אבל בעייתית

יש בדרום־אפריקה כמה מהנופים והאטרקציות המרהיבים ביותר בעולם. גן־עדן לכל חי״ר. למרות זאת, התיירות במשבר: הבעיות הידועות של אפליה, טרור, חרם. רשות־התיירות מנסה כל דרך כדי למשוך תיירים. הצעה להשתתף במארב של לביאות על „ארוחת ערב חיה", למשל.

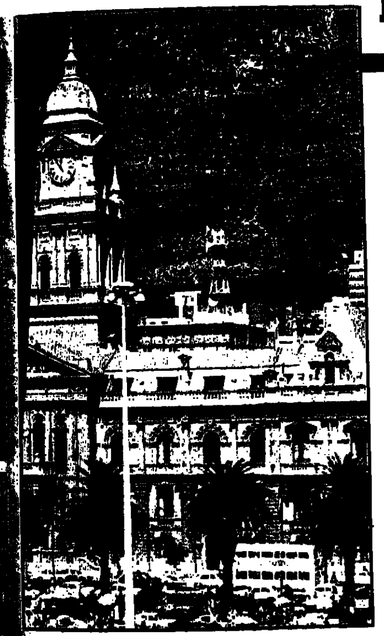

הקטנה של תיירים מכל קצוות חבל.

רנקו ואלווים מגלים-מריחים, באפילה המוחלטת, זוג לביאות. הזרקור הקבוע על מכסה המנוע של הג׳יפ, מציג בפנינו את השתיים. לביאות גדולות ומאיימות, מלוות בכמה גורי אריות. „להאיר רק לרגע", פוקד רנקו על אלווים, ושוב משתלטת החשיכה. הן בדרך לטרף, פוסק רנקו.

הג׳יפ עושה את דרכו בערבת השיחים העבותה. רומסים שיחים קוצניים, חוצים שבילים. מפעם לפעם אומר רנקו: „הלביאות לידנו". איך הוא יודע, בחושך? הזרקור המאיר לרגע מאשר את חוש ההתמצאות המופלא של הצמד הזה, רנקו ואלווים. לאחרי נסיעה של שעה, מחנה רנקו את ה„לנדרובר" על תלוליית עפר, מרומם את המנוע ומבקש מתיירים לשמור על שקט מוחלט ולא לעשן. שוב זרקור – וכמרחק כ־50 מטרים מאתנו מתגלה על הארמה איל גדל-מידות. עיניו נוצצות באפילה. הוא נבהל מעט מאור הזרקור ואינו יודע, עדיין, שהוא הטרף המיועד לזוג הלביאות.

הן מתקדמות לאט אבל בטוח, היישר אל מקום ריבצו. בהתקרבן לטרף הן נוקטות בטקטיקה של אימון פרס. הן מתפצלות, זו לימין וחברתה לשמאל, עושות איגוף עמוק, כדי ללכוד. הגורים שלהן נשארים מאחור. אי־שם ב„בוש" ממתין גם הוד מלכותו חושך יורד על ה„בוש" האפריקני בשמורת הטבע הפרטית „מאלה מאלה" בטראנסוואל, אשר בצפון־מזרח דרום אפריקה. אנחנו על גבול הפארק הלאומי הענקי „קרוגר".

ליד הדגה של ג׳יפ ה„לנדרובר" יושב הריינג׳ר רנקו, מוסמך לנסיעה לילית ביעות לחיות הטרף. כמושב אחורי מוגבה יושב אלווים, הנשש השחור, המכלה כבר 11 שנים בשמורות הטבע. אלווים הוא מומחה לזיהוי בעלי חיים. כדי לראות את בעלי החיים הללו, מתאספת על הג׳יפ חבורה

רנקו ואלווים מגלים-מריחים, באפילה המוחלטת, זוג לביאות. הזרקור הקבוע על מכסה המנוע של הג׳יפ, מציג בפנינו את השתיים. לביאות גדולות ומאיימות, מלוות בכמה גורי אריות. „להאיר רק לרגע", פוקד רנקו על אלווים, ושוב משתלטת החשיכה. הן בדרך לטרף, פוסק רנקו.

הג׳יפ עושה את דרכו בערבת השיחים העבותה. רומסים שיחים קוצניים, חוצים שבילים. מפעם לפעם אומר רנקו: „הלביאות לידנו". איך הוא יודע, בחושך? הזרקור המאיר לרגע מאשר את חוש ההתמצאות המופלא של הצמד הזה, רנקו ואלווים. לאחרי נסיעה של שעה, מחנה רנקו את ה„לנדרובר" על תלוליית עפר, מרומם את המנוע ומבקש מתיירים לשמור על שקט מוחלט ולא לעשן. שוב זרקור – וכמרחק כ־50 מטרים מאתנו מתגלה על הארמה איל גדל-מידות. עיניו נוצצות באפילה. הוא נבהל מעט מאור הזרקור ואינו יודע, עדיין, שהוא הטרף המיועד לזוג הלביאות.

הן מתקדמות לאט אבל בטוח, היישר אל מקום ריבצו. בהתקרבן לטרף הן נוקטות בטקטיקה של אימון פרס. הן מתפצלות, זו לימין וחברתה לשמאל, עושות איגוף עמוק, כדי ללכוד. הגורים שלהן נשארים מאחור. אי־שם ב„בוש" ממתין גם הוד מלכותו האריה־הכוכ. המלך אינו מטריח עצמו לצאת לציד. חזקה על שתי הלביאות, כי ישתפו־הו בבשרו של האיל הגדול, ארוך הקרנים.

המתנו שעה ארוכה כדי לחזות במחזה הציד. אבל זה לא קרה. ברגע מסוים נשמע שאון של רמיסת צמחיה, כאשר שתי הלביאות „מגרר" על האיל מקרוב. חד וזינקו לעברו בתנועה אריה, כמו על פי אות מסתור. אלא שזוגה הצליח לזיהמלנו, לשמתתם המופגנת של הלביאות נוצצות את שיניהן בצוארן של האיל המסכן.

על כוסות ויסקי במחנה המפואר של „מאלה מאלה", באותו ערב, הכטיחו רנקו והנשש אלווים, על פי נסיונם, ששתי הלביאות לא ישארו רעבות הלילה. למרבה הצער, קלושים סיכוייו של האיל להישאר בחיים עד הבוקר.

ביקור באחת מהשמורות הפרטיות, או ב„קרוגר ניישנאל פארק" הוא חובה לתייר המסייר בדרום אפריקה. ב„קרוגר פארק" נוסעים בכלי רכב על הכבישים וחוצים שמורה ענקית. זו, שגודלה כגודל מדינת ישראל, אין יורדים מהכביש, אלא רואים – וזק בשעות היום – את בעלי חיים מתוך הרכב. לעשות זאת, בשמורות הפרטיות נוסעים בחבורה קטנה בג׳יפ, גם בלילה, ויורדים מהכבישים הראשיים. אין ממתינים עד שבעלי חיים יבואו אל התייר, אלא התייר בא אליהם, אל האריות הלביאות, עדרי האנטילופות, הפילים, הג׳ירפות, הזברות והקרנפים, עדרי התאו והתנינים.

סיסמת התיירות של דרום אפריקה היא „עולמות רבים בארץ אחת", והסיסמה קולעת. ארץ ענקית שיש בה מיכרות וזהב ויהלומים, חופי ים נפלאים, עידרות יין יפיפיות, מדבר שממה וחולות, ערבות ענקיות של „בוש" אפריקני, מוזיאונים ואוניברסיטאות.

דרום־אפריקה. הענף סובל קשות. משרדי ׳סתור׳ באוסטרליה וקנדה נסגרו, חברת התעופה ׳ארגנטינה׳ אינה מגיעה לדרום אפריקה. ״אין לי מראלץ מראה להפסיק בקרוב את טיסותיה לארה״ב״.

כדי להציל ענף כלכלי חשוב זה החליטו ממשלת פרטוריה ורשות התיירות על שורה של פעולות בלימה ויזמות תיירותית חדשות. הראשונה – עידוד תיירות־פנים בקנה מידה גדול, אשר לתיירות נכנסת, ההחלטה היא לעתה ולעודד בעיקר „תיירות משפחה וקרובים", מתוך הנחה שמעט לכל דרום אפריקני, בעיקר ללבנים האנגלים, יש קרובים וידידים בארצות אחרות בעולם האנגלוסקסי. יוזמה אחרת – משלוח בדואר של חומר מידע על המדינה לחצי מיליון מיניים בעולם, להם מציגים את המוצר התיירותי של דרא״פ. מלבד זה, סניפי „סתור" בעולם כולו נגם בישראל) מגלים אנטיזיזיות רבה בשיווק ובעידוד תיירות לארצם. זו באה לידי ביטוי בעיקר במחירים הזולים של חבילות התיור לדרא״פ.

הדרום־אפריקנים אינם מעלימים את חעובדה שיש לפעמים מהומות, על רקע בעיות־גזע. תייר עקשן יכול לבקר כמעט בכל מקום ולראות כמו עיניו את מה שהוא חפץ, אלא אם כן חיוך מצב החיזום אינם מאפשרים זאת. אבל ערי המדינה שקטות, והתייר יכול לחוש עצמו בטוח וסנוי לבילוי ונופשה.

ביקור בן עשרת ימים או שבועיים, הוא בהחינת „טעימה על קצה המזלג" של ארץ מגוונת כיותר. לתייר המוגבל בזמן אפשר להציע מבחר של אתרי תרבה.

● ״הנמבורג״ היא העיר המסחרית הגדולה במדינה. אסור לפספס בה את מרכז המשוחחות הישנה „GOLDEN REEF CITY". יוריים לעמקי מכרה זהב אמיתי, ומיים בהתכת חזהב, מבקרים בחנויות בסגנון המאות ה־18 ה־19.

● קימבטאון, עיר יפה וזרים מהיפות בעולם. הראשונה בערי דרום־אפריקה. לא הרחק ממנה נמצא „מי התקוה הטובה", „ספ״ר" הדרומי ביותר של יבשת אפריקה, שם אפשר לראות שני אוקיאנוסים אדירים, האטלנטי וההודי, שמימיהם נמהלים זה בזה. אסור לשכוח לעלות ברכבת כבלים למרחפי „הר השולחן" הסמוך.

● טיול של יום אחד מקייפטאון יביאו אתה לעיירה פטלנבוש, שהיא מרכז אזור היין של דרום אפריקה הכטיס ביקורים ומעיטות משכרות ביקבים. החל ביקבים פרטיים קטנים ועתיקים וכלה ביקבי־ענק מודרניים, שבהם מיוצרים יינות משובחים בעוות מחשבים.

● ומקייפטאון מזרחה, אל „רחוב הגנים", עשרות קילומטרים של כביש באזור ים וצמחיה וכפרים, עיירות ותוון חקלאיות, מפרצים משגעים וחופי רחצה. אין להחמיץ את מפרץ פלטנברג הגדול ובו מלון הפאר „ביקון איילנד", שהיה בעבר תחנה של צוללי לוויתנים. עיירים אין, אבל לוויתנים ודולפינים יש ויש. צופים בהם כמו בסרט מבע תוך לגימת קפה מבעד לזכוכית המלון, הבנוי על סלעי הים.

● העיירה אודטסהורן היא מרכז לגידול יענים בחוות חקלאיות. שם רואים איך רוכבים על יען, איך אוכלים הביתה מביצתו העקרית, איך עושים ארנקים ותגורות מעורו ומה עושים מנוצותיו. בעיירה זו יש קהילה יהודית חמה ומכוסת אורחים וגם בית כנסת. לא הרחק מאודטסהורן נמצאות מערות קנגו, קילומטרים בעמבה. הארמה של נסיסים מרהיבים, חוות מיוחדות לגידול תנינים ונמרי ציר־נה.

● את קרוגר פארק ושמורות הטבע הפרטיות כבר הכרנו.

דן ארקין ■

בשנה שעברה ביקרו בדרא״ב רק כ־400 אלף תיירים. מספר אפסי. סקר שנעשה בארה״ב קובע, כי רבים האמריקנים הסבורים ש„אין זה מוסרי לבקר בדרום אפריקה".

האם יכול תייר הבא לראות את שכיות התמרה הללו, להתעלם מן הבעיות הפוליטיות הקשות של דרום אפריקה? האם אפשר להעלים עין מאפליה הגועים, ממצבם של השחורים, מן המהומות התכופות בערי השחורים? האם אפשר רק ליהנות מטראות נוף וטבע?

בתשובה לכך טמונה בעייתו הגדולה והקשה של ענף התיירות בדרום אפריקה. הנתח הקובע כי כשנה שעברה ביקרו בדרא״ם רק כ־400 אלף תיירים. מספר אפסי. סקר שנעשה בארה״ב קובע, כי רבים האמריקנים הסבורים ש„אין זה מוסרי לבקר בדרום אפריקה". בסעיף אחר כתבו האמריקנים ש„אין זה בטוח", וציינו את בעיית המרחק ויוקר הטיסה לחלק זה של העולם.

„בשנה שעברה חלה ירידה של 30 עד 40 אחוזים במספר התיירים מארה״ב בגלל המצב הפוליטי", אומר בצער קמפבל סמרה, מנכ״ל רשות התיירות הדרום אפריקנית „סתור", שמושבה בפרטוריה הבירה. סמרה, כמו דרום אפריקנים רבים, הוא מטעריציה של מדינת ישראל. הוא עורך השוואה בין שתי המדינות: „אצלכם ואצלנו משפיעה הפוליטיקה לרעה על התיירות. אנשים מסתרים לבנון. הוסף לכך את ענין הסנקציות שמפעיל העולם נגד

לקחת ללב

שיקום חולי לב בעזרת פעילות גופנית. לא לפחד מתרגילים!

אצל הגברת יכולת העבודה והורדת רמת גורמי הסיכון למחלות־לב תלויות בשיפור כושר תיפקודם של הלב, השרירים ומערכת הנשימה. כושר זה תלוי גם בכמות האנרגיה אותה מוציאים ממסגרת תוכנית הפעילות הגופנית ומחוצה לה. לכמות האנרגיה הכוללת המוצעת יש חשיבות רבה גם בהפחתת המשקל, כשלעצמו מהווה את אחד מגורמי הסיכון העיקריים.

יעילותה של תוכנית לפעילות גופנית תלויה לא רק בכמות ורמ חייו של האדם המודרני מושפע מהתקדמות הטכנולוגית. התקדמות זו גרמה לכך שרמת־הפעילות הגופנית של האדם בחברה המערבית ירדה לא רק בעבודה – אלא גם במסגרת הפעילות הזמנית.

מטבע ברייתו, מותאם גוף האדם לפעילות גופנית. פעילות זו ברושה בין השאר על־מנת לשמור על רמת תיפקוד תקין של המערכות הביולוגיות השונות בגוף־האדם. חוסר הפעילות הגופנית ושינוי אורח־החיים של העידן המודרני, היפוקינטיות) כרוגמת מחלות הלב ומחלות הריאה למיניהן. לדוגמא: המחלות הקשורות למחזור־הדם פוגעות, בארה"ב, בכ־25 מיליון איש וגורמות לכמיליון מקרי מוות מדי שנה.

בעשור האחרון, תפס המאמץ הגופני מקום מרכזי הן באיבחון מחלות־לב וריאה והן כחלק בלתי נפרד מתוכניות שיקום של חולי־הלב. מחקרים הראו כי תוכנית אימונים נכונה משפרת את יכולת העבודה של מרבית חולי־הלב ואינה גורמת לעלייה בדרגת הסיכון, כתוצאה מהפעילות הגופנית. רבים מחולי הלב אף מגיעים לרמת תיפקוד גופנית גבוהה מזו שבה היו טרם מחלתם.

הגולמית של הקלוריות המוצאות, אלא גם בתדירות בעצמה, במשך ובסוג הפעילות הגופנית. קביעתם של כל אלה תלויה, כמובן, גם בכושרו הגופני ובמצבו הקליני ההתחלתי של המתאמן.

תדירות האימון: מומלץ שהאדם הממוצע (מעל גיל 40) יפעל בתדירות שלוש פעמים בשבוע, לפחות. זאת כדי להפסיד את הכמות הרצויה של קלוריות, וכדי לשמור על כושר סביר.

עוצמת האימון: ככל שעוצמת האימון גבוהה יותר, משך האימון יהיה קצר יותר עקב העיייפות המצטברת. חשוב לזכור: ככל שרמת הכושר ההתחלתית נמוכה יותר, עוצמת האימון תהיה נמוכה גם היא. רמת הכושר ההתחלתית של אוכלוסיה אופיינית בארץ (בעיקר מעל גיל 40) אינה גבוהה. אנשים בעלי כושר ירוד לא יפיקו לא תועלת ולא הנאה מעוצמת אימון גבוהה. אימון אינטנסיבי מדי יגרום לנטישת התרגילים כולם, בסופו של דבר. לכן יש לשמור, לפחות בתחילת האימונים, על אימונים קלים או בעוצמה בינונית.

משך האימון: מומלצת תוכנית פעילות שבה נצרכות כ־300 קלוריות לאימון. כאמור לעיל, משך האימון תלוי בעוצמת (קושי) האימון המתכונן לצרוך ב־300 קלוריות. המטרה יכול להיות בין 15 ל־60 דקות. אבל יש לזכור שמרכיבי האימון נקבעים על פי מצבו של היחיד. בדרך כלל, משך אופיני של אימון מתוכנן ל־30 – 25 דקות.

סוג האימון: פעילויות מומלצות ביותר הן פעילויות ריטמיות (פעילויות החוזרות על עצמן) שבהן מופעל הגוף כולו או, לפחות, קבוצות השרירים הגדולות העיקריות. פעילויות אלו הן הליכה איטית המוסבות בהדרגה להליכה נמרצת, ריצה, רכיבה על אופניים ושחייה. חשוב להדגיש: ריצה היא פעילות קשה, ויש לעשותה אך ורק אחרי אישורו של הרופא ובהמלצתו ופיקוחו של הפיזיולוג. לא מומלצות ואף אסורות פעילויות עצימות (פעילות קשה לאורך זמן קצר) כמו מירוצים, הרמת משקולות כבדים וכדומה.

תוכנית אימון למבוגר, או לאיש המחלים מהתקפ־לב, תיקבע רק לאחר בדיקת מאמץ שבה נקבע מצבו הקליני והפיזיולוגי של הלב. בדיקת מאמץ כזו מאפשרת לפיזיולוג לקבוע תוכנית־אימון נכונה ומבוקרת, בהתאם לצרכים של כל אדם ואדם. לא לפחד מהתרגילים, גם לאחר התקף: סיכונים הם מועטים.

ד"ר עמוס גרודזינובסקי (PH.D)

(הכותב הוא פיזיולוג מאמץ במרכז ההחלמה „פרוקרדיה", כמלון מלאזה בתל אביב)

תשבץ לעניין

הפתרונות צריכים להגיע עד יום רביעי 7 בינואר, עם ציון מספר התשבץ על המעטפה, אל: אהרן כהן
„תשבץ גבר לעניין" „מעריב", ת.ד. 20010, תל־אביב 61200.
הפתרונות יתפרסמו בעוד שבועיים. בין הפותרים נכונה יוגרל:
5 תקליטים מתנת „הד־ארצי" ו–2 ספרים מתנת „ספרית מעריב".

תשבץ מספר 8

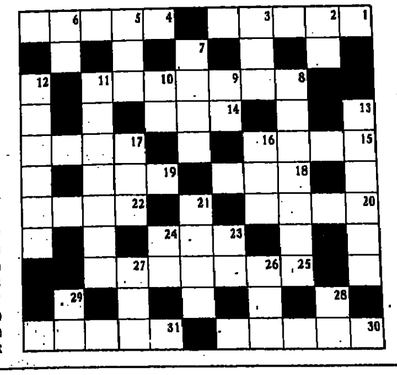

מאונך:

1) מסגר ביקון; 4) פסיציה; 8) צמח מר המשמש כרפואה; 14) נס; 15) צעיף; 17) קרוב; 18) כתל; 19) שליח הרוכב על בהמה; 20) מהודק, עטוף; 22) גז נדיר; 23) ענף צעיר ודק; 25) קיבוץ ליד נס ציונה; 30) לביבת ביצים מטוגנת; 31) מעיל.

מאונך:

2) מחלי; 3) הדוף; 5) מין בשמן; 6) מילת שאלה; 7) מין ריקוד; 8) אחריו מחפשים כליל הסדר; 9) מכשיר עגיינים; 10) גבעה מלאכותית; 11) צפור שיר; 12) חביצה; 13) עוף הידוע גם בשם ענר; 16) חוקן; 17) אליו אוספים את התבואה; 21) מין מתכת; 23) נכדיו; 24) אם המרגלית; 26) מלקחיים; 27) כלי נגינה; 28) בעל חיים איטי; 29) אף.

זכו בפרסים: לאון ירחי, אור; ורד מגן, קיבוץ האון; יצחק רובינזון, רחובות; דליה אריאלי, חיפה; מרדכי רן, תל־אביב; ברכה שרף, ירושלים; סמל פנחס דני, נהל.

מוביליטין 122
שווק רהיטים
ספות נוער • עמידה במבצע שנים וקח
הזמן בטלפון וקבל תוך יום*
קניה באירה נעימה
עם הנחירות הידוע של
משפחת נגר. נוסד ב־1932
רהיטי עמקינה
ומזרני King Koil
טל. 823362
תל־אביב, רח' נחלת בנימין 122
פתוח מ־7 בבוקר עד 7 בערב

ריהוט יוקרתי במחיר תחרותי
חדרון גדול של פינות אוכל מתנות סלון מזנונים
נגרית טנדו
רהיטים אקסקלוסיביים לתבינים באחת!
המטבל ואולם התצוגה — שכ' הרכבת, רח' 1243/10. מל' 03'373749

למה להתקל ול"הנגנן ? ?
מאת „עידית", הידית האשקוטה חוכר רשתנו את הידית רחוץ הדרלתות עקבו לה תקלה ללא בדיקות
„עידית" הידית האשקוטה. חתיכוך ברגע בבוא או בתם סבה איואר לחברי ידיים שרוחים אסכסה וחברי ארוחות המעדיים בכבר עבודה יתקנו את „עידית" בעזרת שבריגה והוראות המצאות בכבר אריזה. לאחרים חשוסת חברת
יד. זהב לבצע את ההתקנה
„עידית" הידית האשקוטה מיוצרת ביסוד מטורה בצבעים רבן קרם ובורדו ובן בשחור ותוכף רחוי עור עם מקסטורה עדינה
עידית
ידית שקוטה בדלת
„עידית" – הידית האשקוטה וסצאת לסכירה בחנויות המובחרות:
תל־אביב, אחים ביטר אלובי 119. פ.ם ד.' ירמיהו 8 „ויכסן" פתחיהו וולפסון 38.
רמת השרון, „ביתי ונוי" סוקולוב 76 ירושלים, „פורוירסה" – אחים קסורלה בנים שלמה המלך 24. „הוסיוד" בצראל 7 כבר המורה חיפה: קלוזיי החרוץ 28:
אחים בוקור, שדה 7 (ליד רח' הבוקים). חתקנה: „ידי זהב" ת"א 03'201039, 03'2889827
בקרוב בכל סניפי המעביר המרכזי
יצרן „עידית" ת.ד. 10266 ת"א, טל' 03'474871, 052'26836

אין לי — כל בו לגינון
אולטרה־טק — יבוא ציוד טכני בע"מ
★ משורי שדשרת. מגזמות גדר חשמשים מוטוריים (מכסחי פאות). הוסקוורנה־ שבדיה.
★ כלי גינון ידניים. ציוד השקיה. חומרי דישון והגנה.
★ מכסחות דשא רובוטיים והופיס
כולל הגשה עצמית וטרקטורים
★ ציוד מגוון לגנן המקצועי ולחובב:
מחירים ושירות ללא תחרות.
חדש!
משור דגם 40 + קמין דגם ברק בשלושה תשלומים 3 \ 330 ש"ח (לא כולל מע"מ ועד גבר המלאי).
דגם דגני
מכסחות דשא וטרקטורים
Husqvarna
מחוקרת משבדיות
Husqvarna
מישלם: רחוב דיזנגוף 344 תל־אביב. מל': 03'443614. פתח־תקוה בן קדרבל. מל: 03'9231949. דליה אל־כרמל מל: 04'225589.

צרכנות

עבר חינוכי למסעדה בחיפה

מאת: אלון בן־דוד

סוהיל מטר הוא מסעדן חיפאי ידוע אשר החליט לתת לתושבי עירו משהו שיהיה קצת שונה מן הרגיל, ומבחינתו פירוש הדבר מנה גדושה של נוסטלגיה ביחד עם מטעמים כפי שרק הוא יודע לעשות.

עם כיוון מחשבה כזה יכול היה סוהיל מטר למצוא ללא קושי מיוחד גם אתר מרשים למימוש חלומו.

לותיקי חיפה קולע האתר הזה ישר לתוך הלב, שכן המדובר בבנין הגימנסיה ביאליק הקיים עוד מתקופת המנדט והיום מתייחסים אליו כאל פיסת הסטוריה חשובה של העיר, סר היל מטר ראה את המבנה הנטוש העומד כך כבר שנים אח־דות, הוקסם מיופיו ומייחודו והחליט ללא הסוסים רבים ל־שבור את המקום ולהפכו ל־מסעדת פאר מקורית.

עם נסיון עשיר בשלו (20 שנה בניהול מסעדה במפרץ חיפה) חוקק עליו שיידע היטב לקלוע "בול" למאווי ליבם של אשרי יושבי המסעדות למיני־הם, ואכן הדבר כך.

המסעדה המפוארת שהקים מטר על חורבות בית מדרשנו אינה מסעדה בנוסח הרגיל של האכילה לצורך השבעת הרעב הרגעי, אלא זוהי מסעדה שעצם הישיבה בה הוא חוויה יוצאת־דופן. האוירה הנובעת מן המיקום עם ההתרפקות אל העבר, השרות המעולה המוסיף מימד של חגיגיות שאינה שיגר־נית בגוף המסעדות ומעל לכל הגסטרונומיה שהיא ללא ספק חגיגת קרביים אמיתית.

סועד מבין־עניין ימצא כאן מבחר משגע של סלטים מזר־חיים, כולם טריים ועשויים היטב וכן את כל טוגי הבשר על גריל פחמים או בתנור. בכולם, כך התרשמנו, ניכרת היד המק־צועית השולטת. יש גם מבחר דגים טריים עשויים במחבת או על הגריל ואפילו מאכלים המזכירים את מטבחה המהולל של אמא כולל הממולאים הער־בים כל כך לחיך.

סועד המבקר אצל מטר יכול בהחלט למצוא עצמו במצב של התלבטות קשה מה לבחור מ־תוך מטעמי התפריט העשיר, שכן, כל הכתוב בו עושה רושם "מצויין", יתרון מסוג אחר למסעדה הזאת זהו מגרש החניה רחב־המימדים הצמוד למקום.

מאז פתח סוהיל מטר את בית האוכל היפה הזה הוא נוכח לדעת שחושבי חיפה והצפון כולו שהכירוהו עוד ממסעדתו במפרץ שומרים לו אמוני אכילה ופוקדים בהנאה גם את המסע־דה הזאת, זוהי בהחלט תחושה נעימה המעידה על הכרה ברמת מאכליו וביכולתו המקצועית כמסעדן.

יום רביעי הקרוב, ה־31 לחו־דש דצמבר, הוא היום האחרון לשנה האזרחית, אותו נוהגים המוני בית ישראל לחגוג בשמ־חה מתפרצת ומנושקת במס־עדות, מועדונים, בתי מלון ושאר מקומות בילוי אפשריים, יום זה יכול להיות הזדמנות נאו־תה לכולם לבוא ולהכיר את המסעדה המיוחדת של סוהיל מטר. מטר מצידו יכול רק לחב־טיח מאכלים איכותיים ביחיד עם אוירה שלווה ורומנטית, את השאר תעשו אתם. המחירים במסעדה סבירים מאוד ויש בה גם אולם מיוחד לארוחות עיסק־יות, לאירועים משפחתיים וחברתיים. בתיאבון!

מסעדת מטר, רח' יונה 5, חיפה, טלפון: 04־668150

קר בחוץ — חם בפנים
בקפה־פאב צ'פלין

ב קפה־פאב צ'פלין נפתחה עונת החורף. המבנה המפואר נאטם בכסוי זכר־כית מרשים, והפך עד מהרה לאחן שואבת לכל שוחרי הבילוי בתל־אביב. כיום הוא שוקק פעילות ביום ובלילה.

האוירה חמימה ושעימה. אפשר בו לתפוש מצב רוח, עם כוס של בירה ושירי ארץ־ישראל עד השׁ־עות הקטנות של הלילה ולצד הופע־תם (לחילופין) של אלי קניאל ודייב אורן להנות גם מהארוחות המער־לות המוצעות במקום.

מבין התפריט העשיר, סטייל 5 כוכבים, מתגלים בצ'פלין שפע מתכונים אינים, כמו: מרקים דגים וסטקים עסיסיים, מבחר פלטות סל־סים, וגביעות (תוצרת חוץ והארץ), פלטות מרוקאיות ו"מטוגנים" למיניהם מבחר עשיר של מטעמים מוקרמים, מנות קינוח מתוקות, ואמילו קוויאר ומשקאות אקוטיים להשלמת המראה הרומנטי.

בשבת "שרים ותמרי" מגישים בצהריים חמין בנוסח פריזאי (עם קישקע וחמינדוס) ובערב הופעה של להקת ג'ז.

קפה־פאב צ'פלין מיועד גם לעריכת אירועים חגיגיים ברמה גבוהה, עד ל־170 איש. במוצאי שבת ב־27.12 יערך במקום ערב "גביעות יין וסופגניות חפות" לכ־בוד חנוכה עם הופעת אופן אורח, במחיר של 50 ש"ח לזוג. חגיגה נוספת תערך בסילבסטר.

קפה־פאב צ'פלין, רציף הרבס סמואל 90 תל־אביב (פתחת לקפה פילץ)

טלפון להזמנות: 03־657732

ה"יאופנה שלי"

צ עירים וצעירות ברוחם חייבים לגשת לחנות ה"יאופנה שלי" שם מצאתי מגוון רחב ומ־שוכח של בגדים ואביזרים.

בחנות ג'ינסים משוגעים מתרצות "לוה בסטי", "רייפל", "רולד ששון" ועוד, לנשים ולגברים.

עוסף לשרות האדיב שתקבלו, תוכלו לשלם כל קניה מעל ל־100 ש"ח בשלושה תשלומים, וכן לזכות בהנחה על מזומן.

ולא זאת בלבד, אלא מתנהל בחנות מבצע ענק של ג'ינסים מתוצרת "רייפל" הנודעת ב־35 ש"ח הזוג במקום 50 ש"ח. ביופים של הבגדים יוכח מי שיצפה בתצוגות האופנה המתקיימות ב"בית האדום" שוקה לבקר.

ה"יאופנה שלי" חשקדים 2, קריית ביאליק טלפון 703945.

שולי מלש

יחס בעלת החנות – אין אריב מכנו, וכמוהו גם אופן התשלומים וכמובן, הנחה על מזומן.

מעילים ארוכים אופנתיים, חצאיות צרות, בלייזרים מקנעת, חליפות, ותלבות ג'ינסים בעיצוב מיוחד, חגורות [illegible] בכל הסוגים

הביקור [illegible] ל קרית ביא' רח' קרן [illegible] ליק 09679

ת כנה של חנות זו, מצו"ק את שמה "אפנה אחרת".

העיצוב הבלעדי שהע־ניקה שולי לבגדים ולאביזרים בח־נותה, ימנע ממך למצוא מישהי בעלת לבוש דומה.

לבגדים, התכשיטים, החגורות והתיקים ויתר אביזרי האופנה אך העתקים.

מועדון הצרכנים לתושבי
נתיבות
תקנון המבצע — לקוראי מעריב בעתון
בבתי העסק המופיעים במדור זה.
בברכת ראש המועצה מר אבו יוסף
מוגש ע"י חברת גרין קארד
בחסות
אור הדרום

חליל
שורות חשמל לרכב
חלקי חילוף
ושיפוץ מכללים
מורשה מטעם משרד התחבורה
וחבר באיגוד המוסכים
אזור התעשיה נתיבות

אס
מרכז האופנה
Michel Diaggy Paris
רח' ירושלים, מסי בנק הפועלים
טל. 057־944562, נתיבות

אור הדרום
בהנהלת
גדעון בוסקילה (שמעון) קוקנברגס
* אולמי שמחות
* לחתונות
* לבר מצוה
* בריתות
* כיסוי אירועים
בגישות, אחוד ותקשורת, רח' [illegible]
057־944022

מרכז הנוי
* מגוון מישו * צמחים נויים לבית
* פרחים חיים וסלסלאות
* סידורי ושיחוי פרחים
* מתנות
* זר לי ראשון ומיוחדים בכל המחירים
* אביזרים ומכן לחיות בית
אזור"ת נתיבות
(ליד מחסן מרן)
טל'י 057־943222/3

סופר רהיט
מרכז לרהיטי איכות
מרכז מסחרי ישן מאחורי
אולמי אפרת. טל: 057־944586

סלון "בן־נעים"
* ממגוון גבילה * תנור אפיה
בלעדיות למוצרי אמפא
וקריסטל באזור
אמינות, שרות ואספקה
מהירה ואמינות
ברשותנו ספרית וידאו
מגוונת ועשירה
נתיבות, איזור התעשיה רחוב רבי עקיבא 14
טל. 057־941239

טיולי הנגב
בע"מ 1984
* טיולים * הובלות * העברת דירות
* הסעות באוטובוסים מרצדס ממוזגים
עם טלוויזיה ווידאו
מיניבוסים ל־10 נוסעים/ל־20 נוסעים
ת.ד. 876, נתיבות. טל: 057־942808/945580
טלפון בבית: 057־941212

אביזרי רכב
G.T.
החנות הגדולה ביותר
לאביזרי רכב
במחירים מפתיעים
רח' דר' שמילו
(מול השוק)
טל: 057־944074

כהן ציון
* צעצועים
* מתנות לחגים
* כלים לחיות
אזור התעשיה
טל. 057־941235

[illegible]
057־943[illegible]

יסוד הנגב
חברה לשווק
חמרי בנין בע"מ
* עץ פיני לבנין
* ברזל לבנין
* צבעי טמבור
* אינסטלציה
סוכנת בלעדית לריצוף
משתלב, שיש למטבחים
מבחר קרמיקות וכלים
סניטריים מאיטליה
רח' דר' שמילו
(מול השוק)
טל: 057־944074

[illegible]
057־94[illegible]

[illegible] אוצר [illegible]
מכירת • תיקונים
[illegible]

מועדון צרכנים לקוראי מעריב מנהל המועדון: לביא בועז, גרפיקה: פדר איריס יצחק שדה 34, ת"א — טל. 337129/5

"בקפוסטה"

של הובר

S-4256 - 1100w

מגיעה לכל פינה בדירה

סיפור ההצלחה החדש של הובר, S4256
שואב אבק מעולה וחזק במיוחד
(עוצמה עד 1100 וואט). S4256
פרי נסיון של עשרות שנים
מותאם לשאיבה
יסודית של האבק תוך
שמירה על חיי השטיח.
לכל שואב של "הובר"
S4256 מצורף מכלי
אביזרים אמין הפות,
את כל בעיות הניקוי
בבית כגון: ספות
וילונות, תריסים,
מכוניות ועוד.

סיפור הצלחה בכל שאיבה

יבוא ושיווק בלעדי בישראל: חוסן חברה למוצרי השמל בע"מ נציגי הובר בישראל. רח' סעדיה גאון 19, ת"א, טל' 01622
חוסן - חברה משותפת עם כור סחר בע"מ
לחשיב ברשתות השיווק: שקם, סולו, סולבו, אגד ובחנויות החשמל המובחרות